

APEK

**Agencija za pošto in elektronske
komunikacije Republike Slovenije**
Stegne 7, p. p. 418
1001 Ljubljana
telefon: 01 583 63 00, faks: 01 511 11 01
e-naslov: info.box@apek.si, <http://www.apek.si>
davčna št.: 10482369

Letno poročilo 2005

Ljubljana, februar 2006

Letno poročilo 2005	1
Sporočilo direktorja	5
Pravna podlaga	6
Slovenski mejniki	6
Poslanstvo	7
Strateški cilji	7
Poročilo o delu	9
1 Institucionalno upravljanje	9
1.1 Realizacija nalog iz programa dela za 2005	9
1.1.1 Normativno urejanje področij dela	9
1.1.1.1 Izdani akti	9
1.1.1.2 Akti v javni obravnavi	9
1.1.2 Zagotavljanje javnosti dela	10
1.1.2.1 Izvajanje Zakona o dostopu do informacij javnega značaja	10
1.1.3 Upravljanje kadrov	10
1.1.4 Finančno poslovanje	11
1.1.5 Upravne stvari v številkah	12
1.1.6 Splošne zadeve in informacijska podpora	13
2 Elektronske komunikacije	13
2.1 Stanje na trgu elektronskih komunikacij	13
2.1.1 Trg javno dostopnih telefonskih storitev na fiksni lokaciji	14
2.1.2 Trg javno dostopnih telefonskih storitev na mobilni lokaciji	19
2.1.3 Trg dostopa do interneta	21
2.1.3.1 Trg širokopasovnega dostopa do interneta	21
2.1.3.2 Kabelski dostop do interneta	23
2.1.3.3 Dostop do interneta preko xDSL	24
2.1.3.4 Trg ozkopasovnega dostopa do interneta (klicni dostop/ISDN)	25
2.1.4 Razvezan dostop do krajevne zanke	25
2.1.5 Trg zakupljenih vodov	27
2.2 Regulacija trga elektronskih komunikacij	28
2.2.1 Ex ante regulacija upoštevni trgov	28
2.2.1.1 Zagotavljanje univerzalne storitve	31
2.2.2 Stanje na področju omrežij in storitev	33
2.2.2.1 Obvestila	33
2.2.2.2 Oštevilčenje	34
2.2.3 Zaščita interesov in pravic uporabnikov	35
2.2.3.1 Pravica do varnih storitev	36
2.2.4 Reševanje sporov na trgu elektronskih komunikacij	36
3 Trg radiokomunikacij	37
3.1 Stanje na radiodifuznem trgu v letu 2005	37
3.1.1 Radijski programi	37
3.1.2 Televizijski programi	37
3.1.3 Programi posebnega pomena	38
3.2 Upravljanje radiokomunikacijskega spektra	39
3.3 Realizacija nalog za doseg ciljev iz programa dela za leto 2005	40
3.3.1 Upravljanje radiodifuznega spektra	40
3.3.1.1 Mednarodna koordinacija	40
3.3.1.2 Reševanje problematike obmejnega motenja z Republiko Italijo	40
3.3.1.3 Uskladitev ODRF z ZEKom	41
3.3.1.4 Priprave za prehod na digitalno tehnologijo	41
3.3.2 Upravljanje radiokomunikacijskega spektra	41

3.3.3	Regulacija omrežij nove generacije	42
3.3.4	Nadzor programskih vsebin	43
3.4	Ocena stanja glede na leto 2004	44
3.4.1	Upravljanje radiodifuznega spektra	44
3.4.2	Nadzor programskih vsebin	44
4	Trg poštnih storitev	46
4.1	Stanje na poštnem trgu v letu 2005	46
4.2	Javno pošto omrežje	46
4.3	Realizacija nalog za doseg ciljev iz programa za leto 2005	49
4.3.1	Regulacija trga poštnih storitev	49
4.3.2	Regulacija cen	50
4.3.3	Sodelovanje pri analizah trga	52
4.3.4	Projekti in druge naloge	53
4.4	Ocena stanja glede na prejšnja leta	53
4.4.1	Izvajanje univerzalne poštne storitve	53
4.4.2	Izvajalci poštnih storitev/kurirskih storitev	54
4.4.3	Merjenje rokov prenosa poštnih pošilk	54
4.4.4	Metodologija	54
4.4.5	Analiza trga poštnih storitev	55
4.4.6	Liberalizacija trga poštnih storitev	55
4.4.7	Nova Poštna Direktiva	55
4.5	Nadzor pooblaščenih oseb Agencije in prekrškovni organ	56
5	Nadzor	56
5.1	Nadzor radiofrekvenčnega spektra	56
5.1.1	Izgradnja Radijskega nadzorno merilnega sistema	56
5.1.2	Realizacija nalog iz programa dela za leto 2005	57
6	Odnosi z drugimi organi	58
6.1	Svet za elektronske komunikacije	58
6.2	Svet za radiodifuzijo	58
6.3	Sodelovanje s slovenskimi ustanovami	58
6.4	Organi Evropske Unije	59
6.4.1	Evropska Komisija	60
6.4.1.1	ERG	60
6.4.1.2	PDC	60
6.4.1.3	COCOM	60
6.5	Sodelovanje z evropskimi regulatornimi organi	60
6.5.1	IRG	60
6.5.2	EPRA	61
6.5.3	CEPT	61
6.5.3.1	ECC	61
6.5.3.2	CERP	61
6.6	Drugo mednarodno sodelovanje	62
6.6.1	NATO	62
6.6.2	ITU	62
6.6.3	UPU	62
	Računovodsko poročilo	63
	Pravna podlaga	63
7	Obrazložitev	64
7.1	Pomembnejša razkritja računovodskih izkazov	64
7.1.1	Bilanca stanja	64
7.1.1.1	Osnovna sredstva (sk. kontov 00 do 05)	64
7.1.1.2	Denarna sredstva (sk. kontov 10 in 11)	65
7.1.1.3	Terjatve (sk. kontov 12)	65

7.1.1.4	Kratkoročne obveznosti do virov sredstev (sk. kontov 20 do 29).....	65
7.1.1.5	Dolgoročne rezervacije do virov sredstev (sk. kontov 93).....	65
7.1.1.6	Dolgoročne obveznosti za prejeta sredstva v upravljanje (sk. kontov 98)	65
7.1.2	Izkaz prihodkov in odhodkov	66
7.1.2.1	Prihodki (sk. kontov 76).....	66
7.1.2.2	Odhodki (sk. kontov 46)	66
7.1.2.3	Presežek prihodkov nad odhodki	67
7.1.3	Bilanca prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka	68
7.1.3.1	Obrazložitve posameznih postavk	69
7.1.3.2	Investicijski odhodki (sk. kontov 42).....	69
7.1.4	Izdane odločbe o odmeri plačila.....	69
7.1.5	Izterjava odločb o odmeri plačila za leto 2005	70

Sporočilo direktorja

Spoštovani,

z veseljem vam predstavljam letno poročilo Agencije za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije za leto 2005.

Leto, ki se je izteklo, je bilo za Agencijo polno novih izzivov. Nova zakonodaja, usklajena z evropskim pravnim redom je Agenciji prinesla nove zadolžitve in tudi nove pristojnosti. Prvič smo se soočili z zahtevnimi analizami upoštevnihi trgov s ciljem, da z njimi zagotovimo razmere za razvoj konkurence na trgu elektronskih komunikacij.

Agencija se je v tem letu tudi intenzivno pripravljala na prehod iz analogne na digitalno radiodifuzijo, ki jo mora, skladno z evropskimi direktivami, uvesti do leta 2012.

Tudi na področju pošte je bila Agencija zelo aktivna v okviru zaključnih aktivnosti implementacije Poštne Direktive in pri pripravi zakonodajnega okvirja, ki bo odgovoril na vprašanje prihodnosti liberalizacije poštnega sektorja.

mag. Tomaž Simonič
direktor

Pravna podlaga

V skladu s 16. členom Sklepa o ustanovitvi Agencije za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije (Uradni list RS št. 30/01, 52/02 in 80/04) daje Agencija za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu Agencija) Vladi Republike Slovenije v soglasje in v seznanitev državnemu zboru Republike Slovenije naslednje Letno poročilo 2005, sestavljeno iz poročila o delu in računovodskega poročila za leto 2005.

Agencija za pošto in elektronske komunikacije RS je v letu 2005 opravljala svoje naloge na osnovi:

- Zakona o elektronskih komunikacijah, v nadaljnjem besedilu ZEKom, (Uradni list RS št. 43/04 in št. 86/04),
- Zakona o medijih, v nadaljnjem besedilu ZMed, (Uradni list RS, št. 35/01, s spremembami in dopolnili – Uradni list RS št. 54/02, 62//03, 113/03, 16/04),
- Zakona o poštnih storitvah, v nadaljnjem besedilu ZPSto-1, (Uradni list RS, št. 102/04 – uradno prečiščeno besedilo),
- Zakon o Radioteleviziji Slovenija, v nadaljnjem besedilu ZRTVS-1 (Uradni list RS, št. 96/05)

Slovenski mejniki

Temeljno slovensko zakonodajo, ki ureja trge elektronskih komunikacij, radiodifuzije in pošte zaznamujejo naslednji mejniki:

- 1. 1. 2001: uradno odpravljen monopol nad fiksnimi javnimi telefonskimi storitvami,
- 11. 5. 2001: uveljavljen Zakon o telekomunikacijah – ZTel–1, (UL RS št. 30/01),
- 26. 5. 2001: uveljavljen Zakon o medijih – Zmed, (UL RS št. 35/01),
- 7. 7. 2001: ustanovljen Svet za telekomunikacije Republike Slovenije, (UL RS št. 56/01 in št. 39/ 02),
- 21. 7. 2001: ustanovljena Agencija za telekomunikacije in radiodifuzijo RS, (UL RS št. 60/01),
- 27. 7. 2001: ustanovljen Svet za radiodifuzijo Republike Slovenije, (UL RS št. 62/01),
- 30. 5. 2002: uveljavljen Zakon o poštnih storitvah – ZPSto–1, (UL RS št. 42/02),
- 15. 6. 2002: Agencija prevzame pošto področje in se preimenuje v Agencijo za telekomunikacije, radiodifuzijo in pošto Republike Slovenije, (UL RS št. 52/02),
- 1. 5. 2004: sprejet Zakon o elektronskih komunikacijah – ZEKom (UL RS št. 43/04 in 86/04),
- 1. 5. 2004: Svet za telekomunikacije RS nadaljuje delo kot Svet za elektronske komunikacije RS na osnovi ZEKom,

- 1. 5. 2004: uveljavljen Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o poštних storitvah - ZPSto-1A (UL RS, št. 37/04), ZPSto-1-UPB1- uradno prečiščeno besedilo, (UL RS št. 102/04),
- 7. 8. 2004: Agencija se preimenuje v Agencijo za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije na osnovi sklepa vlade o ustanovitvi Agencije za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije, UUL RS št. 80/04,
- 12. 11. 2005: uveljavljen zakon o Radioteleviziji Slovenija – ZRTVS-1(UL RS, št. 96/2005, 109/2005), ki prinaša določene spremembe na upravljanju radiofrekvenčnega spektra

Poslanstvo

Agencija za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije je ustanovljena kot neodvisni organ, ki ureja in nadzira trg elektronskih komunikacij, upravlja in nadzira radiofrekvenčni spekter v Republiki Sloveniji, opravlja naloge na področju radijskih in televizijskih dejavnosti ter ureja in nadzira trg poštних storitev.

Na področju elektronskih komunikacij zagotavlja Agencija pogoje za učinkovito konkurenco ter upravlja radiofrekvenčni in številski prostor. S tem omogoča enakopravno delovanje operaterjev na trgu elektronskih komunikacij. Cilj Agencije so sodobne in cenovno dostopne e-komunikacijske storitve, ki zadovoljujejo potrebe uporabnikov.

Na področju radiodifuzije upravlja Agencija radiofrekvenčni spekter in izvaja nadzor programskih vsebin na način, ki zagotavlja pluralnost radiodifuznih medijev in vsebin.

Na področju pošte zagotavlja Agencija pogoje za učinkovito konkurenco in s tem omogoča učinkovitost, konkurenco in sodelovanje med izvajalci poštних storitev. Cilj Agencije so kakovostne, zanesljive in cenovno dostopne poštne storitve za vse uporabnike.

Agencija deluje v skladu z veljavno zakonodajo in predpisi. Svoje naloge opravlja javno, pregledno, na prijazen način, v korist končnih uporabnikov in širše javnosti.

Strateški cilji

Strateški cilji Agencije izhajajo iz njenega poslanstva in so:

1. Zagotavljati pogoje za kakovostne storitve po primerni ceni.
2. Zagotoviti dostopnost univerzalnih storitev vsem prebivalcem Slovenije po dostopnih cenah in neodvisno od geografske lokacije.
3. Ščititi interese uporabnikov storitev, vključno z zaščito tajnosti in zasebnosti.
4. Zagotavljati in pospeševati učinkovitost in tekmovanje med ponudniki storitev.
5. Spodbujati uvajanje novih storitev za višjo kakovost življenja in za razvoj gospodarstva z zagotavljanjem pogojev za nove investicije.
6. Zagotoviti in nadzirati učinkovito rabo radiofrekvenčnega spektra in številskega prostora.
7. Strokovno nadzirati izvajanje programskih zahtev in omejitev, ki po zakonu o medijih veljajo za radijske in televizijske programe.

8. Zagotoviti delovanje elektronskih komunikacij in uporabo radiofrekvenčnega spektra za nudenje storitev v času izrednih razmer ter ščititi nacionalne interese države.
9. Zagotavljati javnost dela.

Poročilo o delu

1 Institucionalno upravljanje

1.1 Realizacija nalog iz programa dela za 2005

1.1.1 Normativno urejanje področij dela

1.1.1.1 Izdani akti

Na osnovi ZEKom-a in ZPSto-1 je Agencija pripravila naslednje splošne akte v njeni pristojnosti:

	Objavljeni podzakonski akti	UL RS	Pričetek veljavnosti
1.	Splošni akt o spremembah in dopolnitvah splošnega akta o vsebini in obliki obvestila o zagotavljanju javnih komunikacijskih omrežij oziroma izvajanju javnih komunikacijskih storitev	118/05	28. 12. 2005
2.	Splošni akt o velikosti številskih blokov, za pridobitev katerih je potrebno vlogi priložiti projekt	114/05	20. 12. 2005
4.	Statut Agencije za pošto in elektronske komunikacije RS	68/05	28. 6. 2005
3.	Splošni akt o prenosljivosti števil	75/05	24. 8. 2005
4.	Tarifa o vrednosti točke za plačilo na podlagi obvestila, za plačilo za uporabo radijskih frekvenc in za plačilo za uporabo števil za leto 2005	35/05	6. 4. 2005
5.	Tarifa o plačilih za izvajanje poštnih storitev za leto 2005	35/05	6. 4. 2005

1.1.1.2 Akti v javni obravnavi

Na osnovi ZEKom-a je Agencija pripravila naslednje predloge, ki so bili v letu 2005 v javni obravnavi:

- V skladu s temeljnim ciljem zagotavljanja učinkovitega strukturiranja in uporabe nacionalnega prostora telekomunikacijskih števil Republike Slovenije je pripravila predlog pravilnika o načrtu oštevilčenja. Pristojno ministrstvo je v veliki meri upoštevalo predlog in 15. junija 2005 v Uradnem listu RS, št. 57/05 izdalo nov Pravilnik o načrtu oštevilčenja. Med drugim pravilnik prinaša delno spremembo številskih območij, ki so namenjena mobilnim omrežjem, poenotenje predpon za izbiro operaterja in nekatere dopolnitve, ki so potrebne zaradi že realiziranega odprtja nekaterih novih številskih območij za nova omrežja oziroma storitve in zaradi prizadevanj CEPT/ECC po uskladitvi uporabe evropskih harmoniziranih kratkih števil. Vanj so vključene tudi podlage za uporabo le-tega v zvezi z dodeljevanjem nekaterih vrst števil, kod in naslovov, ki temeljijo na priporočilih Mednarodne telekomunikacijske zveze (ITU) in Evropskega telekomunikacijskega standardizacijskega inštituta (ETSI) in se uporabljajo na vmesnikih med posameznimi elektronskimi komunikacijskimi omrežji.

- Dopolnitve pravilnika o radijskih frekvencah, ki se smejo uporabljati brez odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc (Uradni list RS, št. 45/05) zaradi hitrega razvoja tehnologij na tem področju. Dopolnitve bodo predvidoma izdane v marcu 2006.
- Splošni akt o pogojih za medobratovalnost digitalne televizijske opreme, ki jo uporabljajo potrošniki. V času poročanja poteka usklajevanje z evropsko zakonodajo in je v zaključni fazi.
- Predlog Splošnega akta o uporabi radijskih frekvenc, ki bo predvidoma začel veljati v prvih mesecih leta 2006.

1.1.2 Zagotavljanje javnosti dela

V postopku sprejemanja splošnih aktov je Agencija organizirala 4 javne pozive zainteresirane javnosti za sodelovanje s predlogi ter javne predstavitve v 4 primerih.

V okviru analiz upoštevni trgov je organizirala 16 javnih pozivov zainteresirane javnosti za posredovanje mnenj in pripomb na osnutke ukrepov.

Skladno z ZEKom-om je organizirala 6 javnih pozivov za pridobitev mnenj zainteresirane javnosti glede dodelitve radijskih frekvenc (4 za MMDS, in po enega za UMTS/IMT-2000 in WiLL).

Posredovala je ca. 100 odgovorov slovenskim in tujim posameznikom, ki niso bili stranke v postopku, medijem pa ca. 250 odgovorov na novinarska vprašanja oz. izjav za elektronske medije. Izdala je 17 sporočil za javnost in organizirala 1 novinarsko konferenco.

1.1.2.1 Izvajanje Zakona o dostopu do informacij javnega značaja

Agencija redno ažurira Katalog informacij javnega značaja in ga objavlja na svojih spletnih straneh.

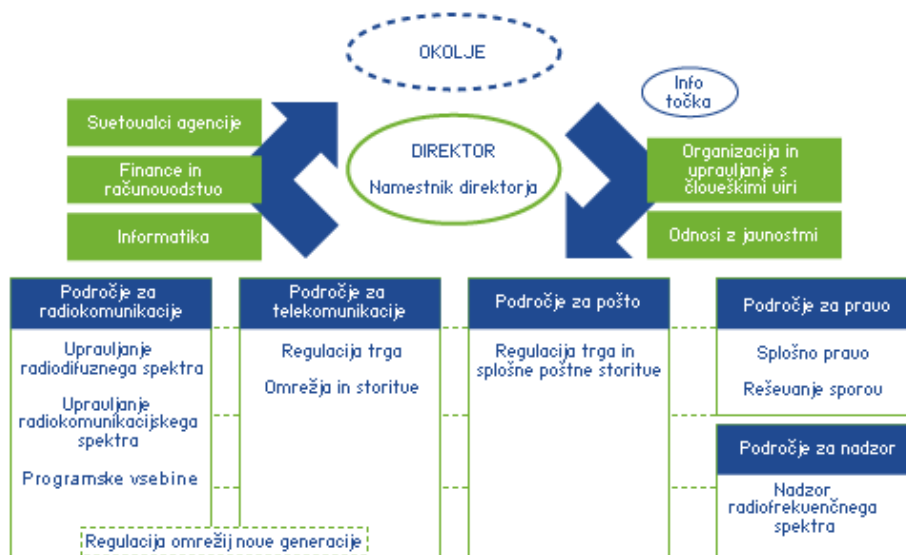
Agencija je v letu 2005 prejela in obravnavala 35 vlog. V 31 primerih je zahtevi za informacijo javnega značaja ugodila, v 3 primerih je delno ugodila, v 1 primeru pa je zahtevo zavrgla. Zoper 1 odločitev je bil začel pritožbeni postopek pri pooblaščenki za dostop do informacij javnega značaja. Pooblaščenka je pritožbo zavrnila.

1.1.3 Upravljanje kadrov

Agencija je po sprejetju novega statuta izvedla organizacijsko prestrukturiranje in optimizacijo poslovnih procesov. Sprejela je tudi akt o notranji organizaciji in sistemizaciji, s katerim je določila natančnejšo organizacijo ter naloge področij in splošnih služb.

Glavne spremembe v organizaciji so naslednje: področje radiodifuzije se je preimenovalo v področje za radiokomunikacije, v katero se je smiselno premestila organizacijska enota (OE) upravljanje radiokomunikacijskega spektra. Iz področja telekomunikacij se je premestila OE nadzor radiofrekvenčnega spektra v novo ustanovljeno področje za nadzor. Pravna služba se je razvila v področje za pravo, kamor se je premestilo prej samostojno področje za reševanje sporov. Na stičišču področij za radiokomunikacije in za telekomunikacije pa se je na novo ustanovila OE regulacija omrežij nove generacije.

Organizacijska shema

Glede na evropsko orientiranost regulative, ki jo izvaja Agencija, smo začeli tudi z revitalizacijo kadrov. Dodatno smo zaposlovali strokovnjake z visoko strokovnimi in specialističnimi znanji ter ustreznimi izkušnjami in referencami.

V Agenciji smo v letu 2005 organizirali izobraževanje zaposlenih in sicer na temo organizacijske kulture in strokovna izobraževanja za posamezna področja. Vlaganje v ključne kadre je ciljna usmeritev Agencije z namenom jih zadržati in njihova znanja ter izkušnje intenzivno uporabljati pri izvajanju nalog.

V letu 2005 je bilo v Agenciji zaposlenih 80 delavcev. Število zaposlenih se ni spreminjalo. Fluktuacija je bila nadomeščena z najbolj ključnimi kadri za posamezna strokovna področja.

Spodnja tabela prikazuje število zaposlenih v letih 2004 in 2005.

stopnja izobrazbe	zaposleni 31.12.2005	zaposleni 31.12.2004	indeks
MG	10	10	100
VS	54	53	102
VŠ	7	7	100
SS	9	10	90
skupaj	80	80	100

1.1.4 Finančno poslovanje

Agencija je v letu 2005 poleg rednih nalog in aktivnosti na področju financ in računovodstva posebno pozornost posvetila vzpostavitvi novega sistema izračunavanja višine plačil za obvestila, frekvence, številke in pošto, nadalje prenosu potrebnih podatkov za knjigovodsko spremljanje izdanih odločb o odmeri iz programskega okolja Oracle v okolje Pantheon in spremljanju in evidentiranju plačil zavezancev z uporabo elektronskega plačilnega prometa.

Projekt je bil obsežen, saj je bilo v letu 2005 izdanih 7.929 odločb o odmeri plačil.

1.1.5 Upravne stvari v številkah

	Število upravnih stvari glede na postopek	Telekomunikacije	Radio-komunikacije	Pošta	Reševanje sporov	Pravo Nadzor	APEK skupaj
1.	Število nerešenih upravnih stvari, prenesenih iz preteklega poročevalnega obdobja	4	339	1	7	9	360
2.	Število upravnih stvari, vrnjenih v ponovni postopek z odločbo organa druge stopnje, upravnega oz. ustavnega sodišča v poročevalnem obdobju			-			-
3.	Število upravnih stvari, začeti v poročevalnem obdobju	294	1045	45	156	68	1608
4.	Skupno število vseh upravnih stvari v poročevalnem obdobju (1 + 2 + 3)	298	1384	46	163	77	1968
5.	Število odstopljenih zahtev		2	-			2
6.	Število zavrženih zahtev	3	1	1	67	1	73
7.	Število ustavljenih upravnih postopkov		20	17	39	19	95
8.	Število zavrnjenih zahtev		9	0	47		56
9.	Število ugodenih zahtev	101	686	7		1	795
10.	Število upravnih stvari, rešenih v zakonitem roku	255	1059	43	145	18	1520
11.	Število upravnih stvari, rešenih po prekoračitvi zakonitega roka	5	2	1	8	32	48
12.	Skupno število rešenih upravnih stvari v poročevalnem obdobju (10 + 11)	260	1061	44	153	50	1568
13.	Skupno število nerešenih upravnih stvari na koncu poročevalnega obdobja	7	173	2	10	25	217

1.1.6 Splošne zadeve in informacijska podpora

Za arhiviranje podatkov je Agencija kupila novo programsko opremo Veritas Backup Exec. Za potrebe informatizacije in optimizacije poslovnih procesov je kupila štiri nove strežnike. Na prvega se je namestila novejša baza Oracle verzije 9. 2, na katerega so se prenesli vsi bazni podatki iz starega strežnika.

Drugi nov strežnik je za program Lotus Domino, ki se uporablja za elektronsko pošto in spremljanje in dokumentiranje vseh delovnih postopkov in aktivnosti Agencije. Podatki iz starega strežnika so se prenesli na nov strežnik, na star strežnik pa se je namestila nova programska oprema Imis Arc, ki omogoča upodabljanje in arhiviranje skeniranih dokumentov. Za potrebe procesa upodabljanja dokumentov se je kupil tudi nov profesionalni optični čitalec.

Tretji strežnik je bil kupljen za potrebe radiodifuzije in radiokomunikacij, na katerega se je namestila nova programska oprema za koordinacijo in upravljanje radiokomunikacijskega in radiodifuznega spektra.

Na četrti strežnik se bodo prenesle interne spletne strani, baze, na katerih se vodijo podatki številskega prostora in podatki s področja radiodifuzije.

Za optimalno delo zaposlenih je Agencija kupila štiri prenosnike, pet zmogljivih delovnih postaj z zaslonom, za potrebe spremljanja in analiziranja TV programov pa pet LCD zaslonov z TV sprejemnikom.

2 Elektronske komunikacije

2.1 Stanje na trgu elektronskih komunikacij

V zadnjih letih doživljajo elektronske komunikacije nesluten razvoj. Storitve odlikujejo zmogljivost, hitrost, večja kakovost in zanesljivost. Prisoten je trend konvergence - zlivanja prenosa govora, podatkov in televizije. Bakreni dostopovni par, ki je v preteklosti služil le prenosu govora, se danes lahko uporablja za prenos podatkov, dostop do interneta ter prenos radiodifuznih vsebin. Ponudniki storitev si želijo zagotoviti svoj delež na odprtem trgu, zato dodajajo v svojo ponudbo vedno atraktivnejše storitve. Med njimi je zagotovo storitev trojček (»triple play«), ki v omrežju IP združuje govor, podatke in video. Zlitje zagotavlja nižje stroške in večjo zanimivost za uporabnike. Konkurenčnost se z vstopom novih operaterjev izboljšuje, kar posledično izboljšuje kakovosti storitev in povečuje atraktivnost cen za končne uporabnike.

Širokopasovni dostop med drugim omogoča delo od doma, študij na daljavo, interaktivno IP televizijo (televizija preko internetnega protokola), ipd. Povezave različnih omrežij so predvsem zaradi naprednih tehnik in tehnologij iz dneva v dan pomembnejše, zato se operaterji elektronskih komunikacijskih in drugih storitev med seboj vedno bolj povezujejo.

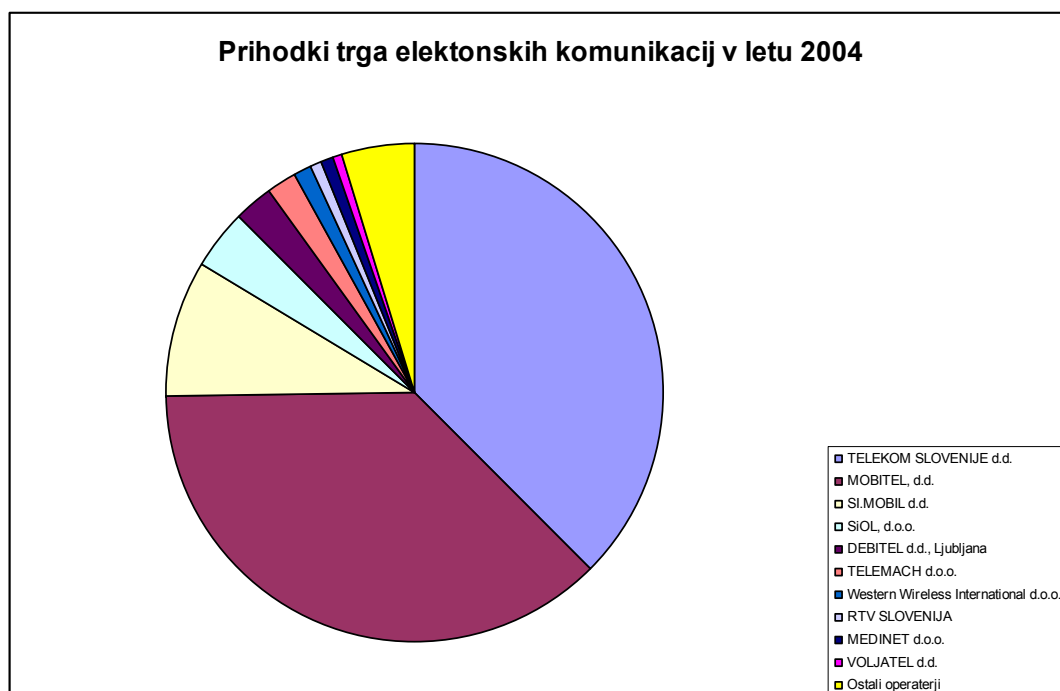
Medomrežno povezovanje in operatorski dostop sta bistvenega pomena za konkurenčno okolje, saj novim vstopajočim operaterjem na trg elektronskih komunikacij omogočata dostop do potrebnih zmogljivosti in končnih uporabnikov. Po drugi strani pa za nove operaterje ni ekonomske učinkovitosti v podvajanju infrastrukture dostopa preko bakrene krajevne zanke prvotnega operaterja. Infrastrukture, kot so kabelska omrežja, satelitske povezave, brezžične krajevne zanke, pa zaenkrat ne predstavljajo realne alternative. Razvezan dostop do krajevne zanke omogoča vstopajočim operaterjem, da konkurirajo s ponudbo storitev prenosa podatkov in s ponudbo storitev govorne telefonije.

Slovenski prostor elektronskih komunikacij še vedno zaznamuje velik tržni delež Telekoma Slovenije, d. d. (v nadaljevanju besedila Telekom), saj so novi ponudniki elektronskih

komunikacij v veliki meri še vedno odvisni od njegove infrastrukture. Vendar pa Agencija ugotavlja številne pozitivne trende, ki jih je omogočila dosedanja ex ante regulacija: krepí se tržni delež operaterjev, ki ponujajo storitve klicev preko storitve predizbire operaterja, novi vstopniki na trg pa ponujajo storitve širokopasovnega dostopa do interneta, IP telefonije (telefonija preko internetnega protokola) in IP televizije preko razvezane krajevne zanke ter operatorskega širokopasovnega dostopa. Prav tako je na trgu prisotna infrastrukturna konkurenca, saj ponujajo širokopasovni dostop do interneta tudi kabelski operaterji in preko njihovih omrežij neodvisni ponudniki internetnih storitev. V prihodnosti se pričakuje tudi vse močnejša konkurenca na področju fiksne brezžične širokopasovnega dostopa ter nadaljnji razvoj tretje generacije mobilnih omrežij.

Zaradi novih tehnologij imajo tudi uporabniki vedno več zahtev po nujenju več in boljših storitev. Nove, cenejše tehnologije omogočajo vstop novim operaterjem na trg, prav konkurenca pa predstavlja ključni dejavnik za rast in inovacije na trgu elektronskih komunikacij. Le-ta vodi tako proizvajalce opreme kot operaterje do večje produktivnosti in posledično do nižjih cen in boljše kakovosti za končne uporabnike.

Slovenski trg elektronskih komunikacij se med državami EU uvršča med najmanjše trge, saj predstavlja manj kot 1% delež v skupnih prihodkih držav EU. Prihodki operaterjev iz naslova elektronskih komunikacij so v letu 2004 v primerjavi z letom 2003 narasli za 9,25% in predstavljajo 204,96 milijarde tolarjev.

Vir: APEK

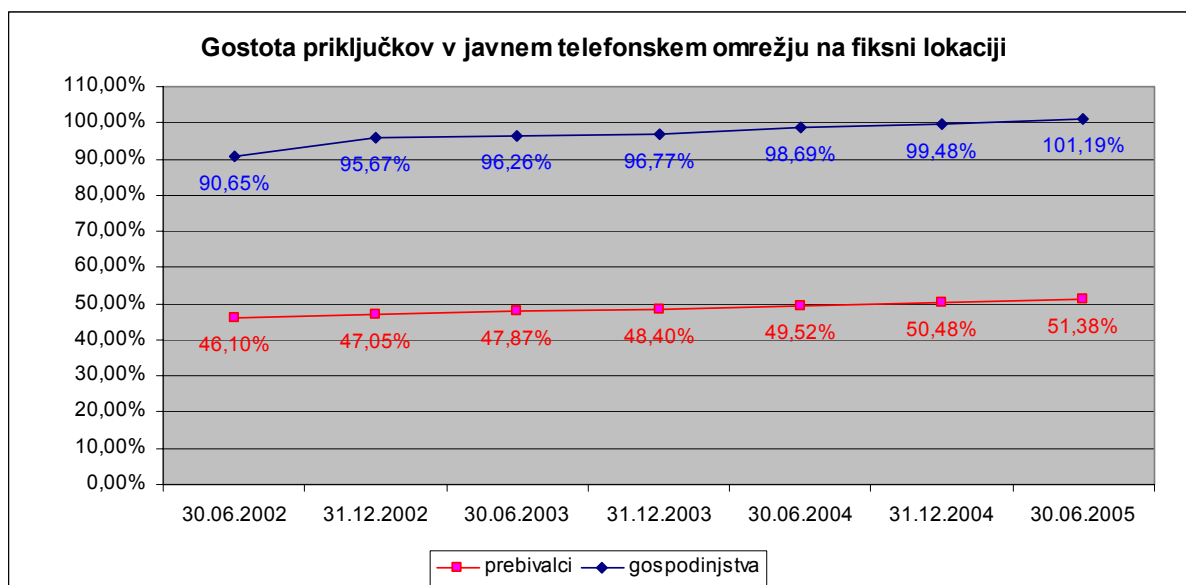
Iz prihodkov trga elektronskih komunikacij je razvidno, da prvih deset podjetij ustvari približno 95% vseh prihodkov trga elektronskih komunikacij, medtem ko ostalih 117 podjetij ustvari 5% prihodka.

2.1.1 Trg javno dostopnih telefonskih storitev na fiksni lokaciji

Slovenski trg javno dostopnih telefonskih storitev na fiksni lokaciji sodi med najrazvitejše trge držav EU. V letu 2005 je trg presegel mejo 50 priključkov na 100 prebivalcev in 100 priključkov na 100 gospodinjstev.

Storitev prenosa govora na fiksni lokaciji je do leta 2004 preko lastnega omrežja opravljal le Telekom, ostali operaterji, ki so nudili te storitve, pa so jih zagotavljali na osnovi njegove infrastrukture. V letu 2005 je slovenski trg elektronskih komunikacij zaznamoval vstop treh operaterjev na trg fiksnih govornih storitev, in sicer s storitvijo prenosa govora preko IP protokola. V prvi polovici leta 2005 sta začela z delovanjem preko razvezave krajevne zanke Siol d. o. o. (v nadaljevanju besedila Siol), in Voljatel d. d. (v nadaljevanju besedila Voljatel), v drugi polovici leta pa je na trg vstopil še operater T-2, d. o. o. (v nadaljevanju besedila T-2).

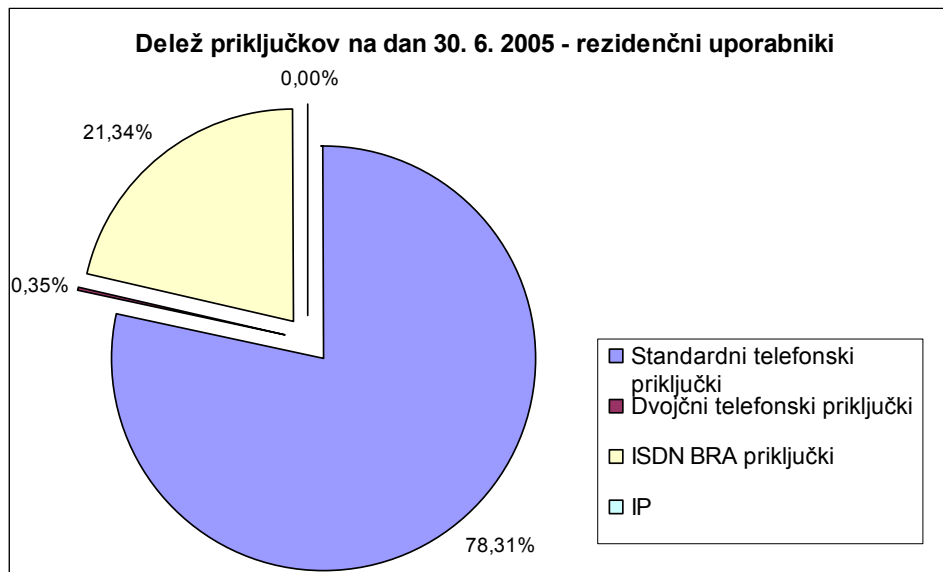
V letu 2005 je Agencija 17 operaterjev prejela nova obvestila o zagotavljanju javno dostopnih nacionalnih in mednarodnih telefonskih storitev na fiksni lokaciji.

Vir: APEK

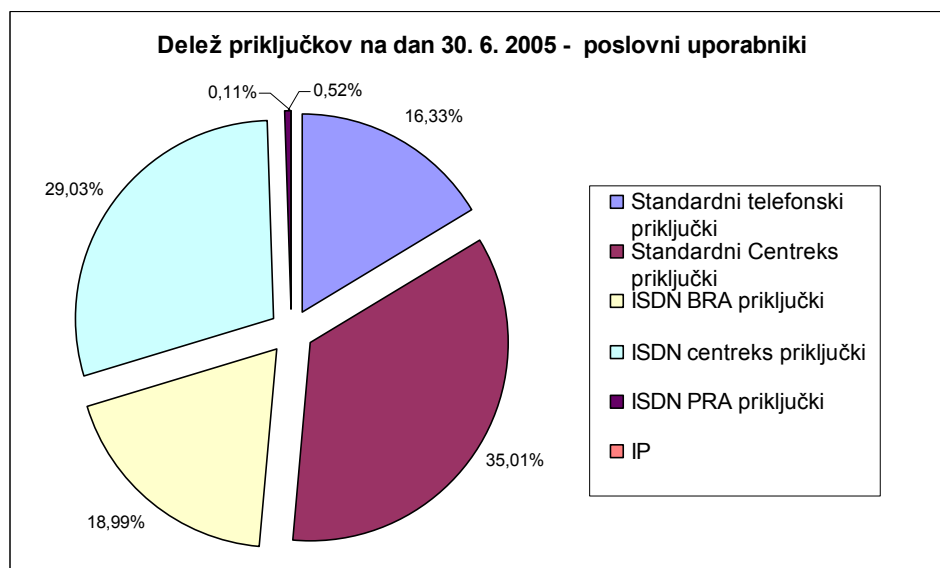
Opomba: ISDN BA priključek vsebuje dve telefonski liniji in šteje kot dva standardna (PSTN) priključka

Delež standardnih (PSTN) telefonskih priključkov pada in sicer pri rezidenčnih uporabnikih se je delež zmanjšal od 84% (junij 2004) na 78,31% (junij 2005), pri poslovnih uporabnikih pa iz 21,9% na 16,3%.

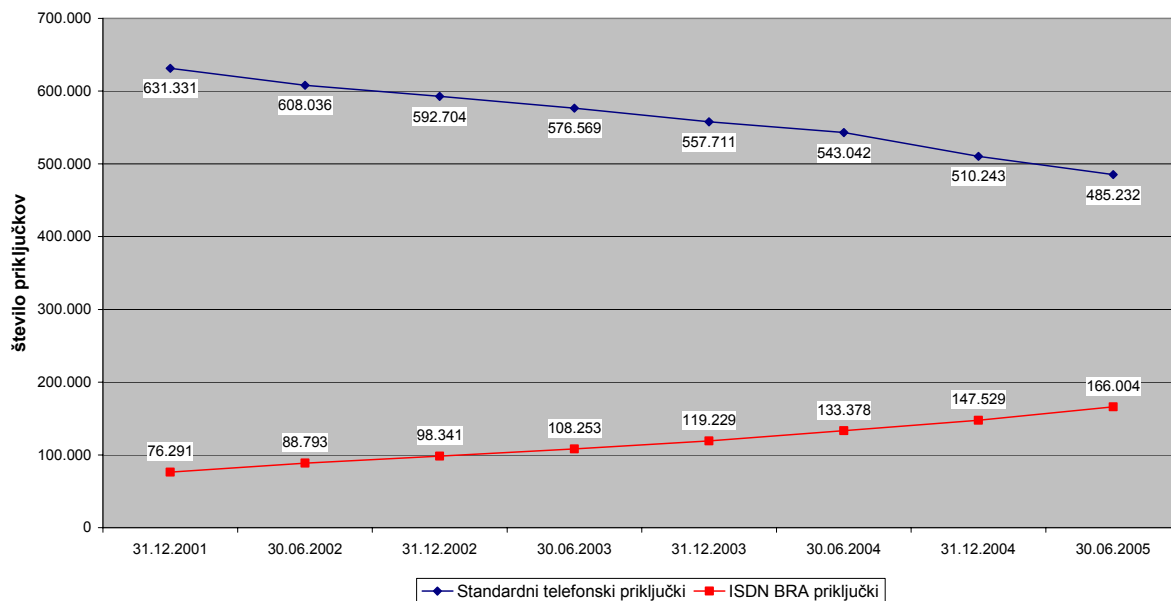
Vir: APEK

Delež priključkov ISDN se je v obdobju od junija 2004 do junija 2005 močno povečal in sicer za 35% odstotkov pri priključkih rezidenčnih uporabnikov in za 1,7% pri priključkih poslovnih uporabnikov .

Telekom je na podlagi priporočila Agencije septembra 2005 odpravil pogojevanje ADSL dostopa do interneta z ISDN priključkom in omogočil dostop do širokopasovnega interneta tudi pri PSTN priključkih.

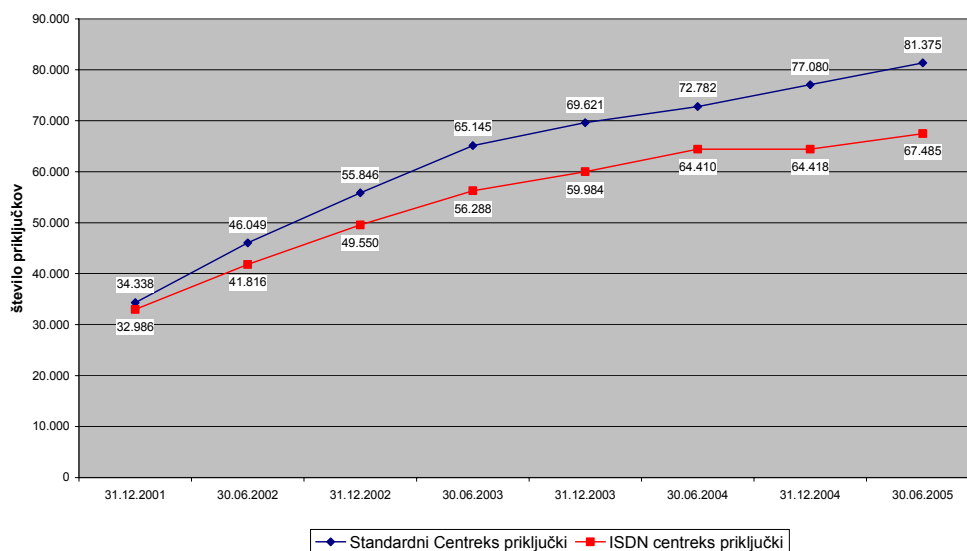
Gibanje števila telefonskih priključkov

Vir: APEK

Med poslovnimi uporabniki še vedno prevladujejo priključki centreks, ki zavzemajo 54-odstotni tržni delež. Konec prvega polletja 2005 so se že začeli pojavljati tudi prvi IP priključki. Njihovo število konec leta 2005 je že preseгло 3000 priključkov.

Gibanje števila centreks priključkov

Vir: APEK

Agencija je s tržnimi analizami ugotovila, da je Telekom operater s pomembno tržno močjo na upoštevni trg javno dostopnih telefonskih storitev na fiksni lokaciji, vendar je njegov

tržni delež nižji na trgu za mednarodne klice. Pozitiven vpliv na povečanje tržnega deleža konkurentov so imele zlasti storitve izbire in predizbire operaterja, ki so se začele uporabljati v drugem polletju 2004.

Cene javno dostopnih telefonskih storitev na fiksni lokaciji (klici, naročnina, priključnina) Telekomoma se v letu 2005 niso spreminjale. Z vstopom novih ponudnikov govorne telefonije, kjer storitev prenosa govora iz vodovno komutiranih postopno prehaja v paketna (IP) omrežja, je značilno, da ponudniki storitev IP telefonije ponujajo klice znotraj lastnih omrežij brezplačno, kar nakazuje postopno ukinjanje minutnega obračuna pri govornih storitvah in prehod na t.i. »flat rate« modele obračuna.

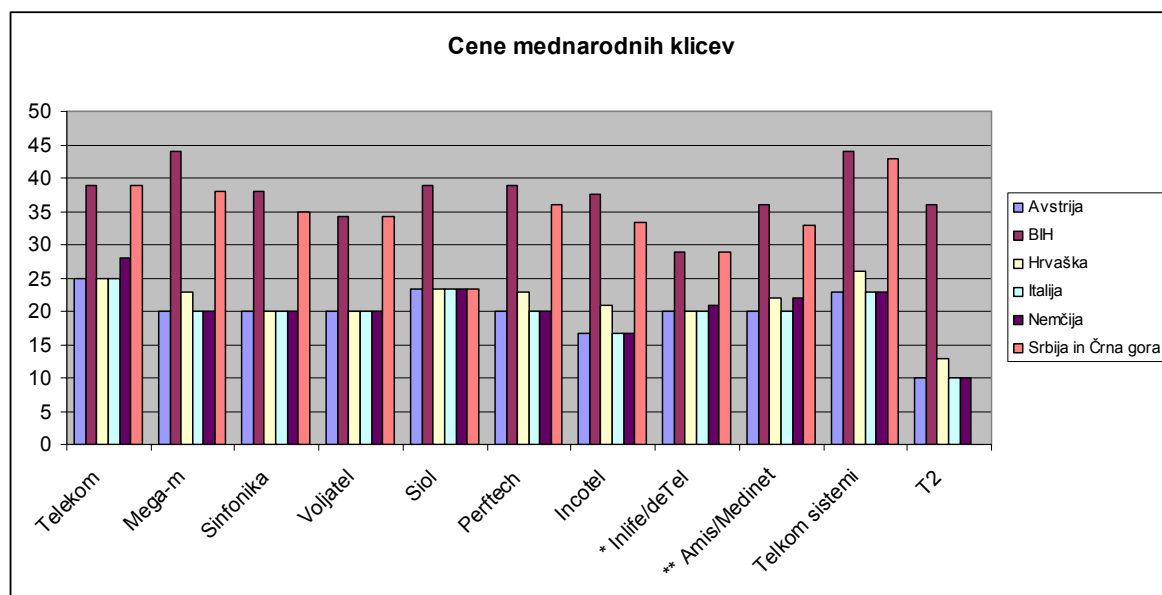
Cene govornih storitev prikazuje spodnja tabela.

Operater	Priključnina	Naročnina	Cena za 1 minuto klica v omrežje operaterja									
			Telekom Slovenije	Siol	T-2	Voljatel	Mobitel	Simobil	Vega	Voljamobil	Št. nujen klic	Inf. o št. naročnikov
Telekom	21.323,28	2568,00/ 2.088,00	6,30/ 5,04	10,08	7,20	15,54	61,20	65,16/ 32,81	65,16/ 32,82	ni na voljo	0,00	105,60
Siol	900,00	900,00	6,30	0,00	ni na voljo	20,00	78,00	84,00	ni na voljo	ni na voljo	0,00	186,55
T-2	0,00	1000,00	3,00	10,20	0,00	ni na voljo	54,84	69,36	66,96	ni na voljo	0,00	108,60
Voljatel	4200,00	0,00	5,30	16,00	ni na voljo	0,00	59,00	65,00	29,00	59,00	0,00	88,00

Vir: javno dostopni ceniki operaterjev

Opomba: Cene so v SIT z DDV

Cene mednarodnih klicev v javnem telefonskem omrežju na fiksni lokaciji so razvidne iz spodnjega grafa.

Vir: spletne strani operaterjev, dec. leta 2005, razen T-2 januar 2006.

Opomba: Cene niso povsem primerljive zaradi različnega obračunskega intervala, poleg tega pa nekateri operaterji obračunavajo nižjo tarifo v času manjše prometne obremenitve. Cene T-2 - vključujejo DDV, ostale cene so brez DDV. Mega M - klici se obračunavajo po 6 sekundnem sistemu obračunavanja, Sinfonika - način obračunavanja je sekundni, Incotel - način obračunavanja je 12 sekundni obračunski interval, Inlife - znižana tarifa med 19:00-7:00 uro je nižja za 10%.

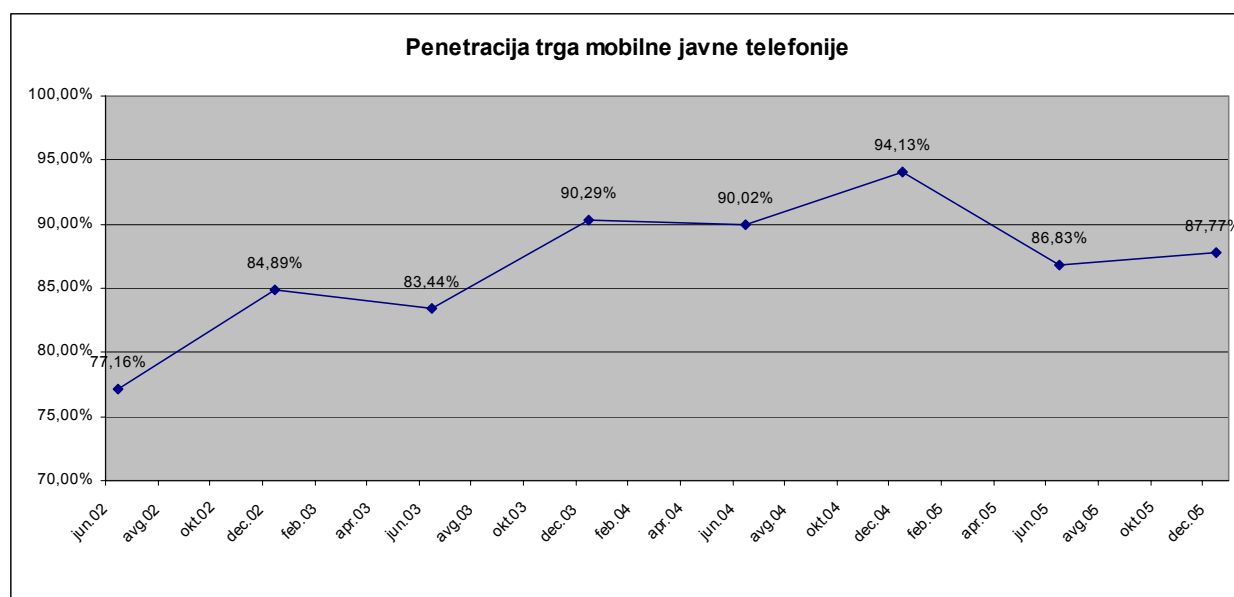
2.1.2 Trg javno dostopnih telefonskih storitev na mobilni lokaciji

Po podatkih Agencije na slovenskem trgu deluje na področju javno dostopnih telefonskih storitev na mobilni lokaciji 5 operaterjev.

	Operater	Tip omrežja oz. storitve	Obstoj pomembne tržne moči na upoštevnih trgih
1.	Mobitel	GSM 900, DCS 1800, UMTS	trg 15 in 16
2.	Si.mobil	GSM 900, DCS 1800	trg 16
3.	Vega – WWI	DCS 1800	trg 16
4.	Debitel	MVNO*	
5.	Izimobil	MVNO*	

* navidezni mobilni operater

Mobilne komunikacije obvladujejo največji del trga s 44% deležem prihodka in skoraj 90 priključki na 100 prebivalcev. S to razvitostjo sodi Slovenija nad povprečje držav članic EU. Ponudba storitev je zelo sodobna. Dva največja operaterja, Mobitel d. d. (v nadaljevanju besedila Mobitel) in Si.mobil d. d. (v nadaljevanju besedila Si.mobil) ponujata storitev GPRS, Mobitel pa je decembra 2003 začel tudi z trženjem storitev UMTS. Število naročnikov se stalno povečuje in jih je bilo na dan 30. septembra 2005 17 839, na dan 31. decembra 2005 pa že 25 716.

Vir: APEK

Padec penetracije v letu 2005 je posledica novega štetja uporabnikov. Ta zajema le uporabnike, ki dejansko uporabljajo mobilni telefon.

Maloprodajne cene operaterjev mobilnih javnih telefonskih storitev v Sloveniji so v povprečju precej nižje od cen pri operaterjih v ostalih državah članicah EU.

Cene operaterjev mobilnih javnih storitev pri naročniških paketih prikazuje spodnja tabela.

	Paket	Priključnina	Naročnina	Klici v omrežju	Klici v fiksna omrežja	Klici v druga mobilna omrežja	SMS	MMS
Mobitel	Osnovni	2.844	2.000	21	43	39	20	n.p.*
	Enotni	2.844	600	32	32	32	20	n.p.
	Študentski	brezplačno	1.300	21/21/5	52/21	39	20/10	20
	Prosti čas	2.844	3.100	37/15,5/5	58/15	39	20	n.p.
	Penzion	brezplačno	1.300	21/21/5	35	39	20	n.p.
	Poslovni	2.844	4.250	32/23/5	55/30	39	20	n.p.
	Vesna	2.844	3.650	40,5/20/17,5/5	58/39/19	39	20 /10	n.p.
Si.mobil	Orto Smart	2.800	1.200	5	60/40	60/40	5	80
	Smart I.	2.800	1.500	5	60/40	60/40	20	80
	Smart II.	2.800	2.000	5	50/30	50/30	20	80
	Smart III.	2.800	3.000	5	22	40/22	20	80
Debitel	Pop	2.772	3.000	36,5/13,7	60/14,88	60/18	19,8	19,8
	Jazz	2.772	3.300	21,6	42	39	19,8	19,8
	Swing	2.772	1.320	43,2	66	60	19,8	19,8
	Solo	2.772	1.596	36/18	48/19,92	60/19,92	19,8	19,8
	Evergreen	2.772	1.200	30/18	48/18	60/18	19,8	19,8
	Protekt	2.772	1.500	76,8	76,8	76,8	12	19,8
Vega	Vega	2.310	1.050	15	45	45	19	n.p.
	Vega 60	2.310	n.p.	15	45	45	19	n.p.
	Vega 100	2.310	n.p.	15	45	45	19	n.p.
	Vega 200	2.310	n.p.	15	45	45	19	n.p.
	Vega 500	2.310	n.p.	15	45	45	19	n.p.

Vir: javno dostopni ceniki operaterjev

Opomba: cene so v SIT z DDV

*n.p. = ni podatka

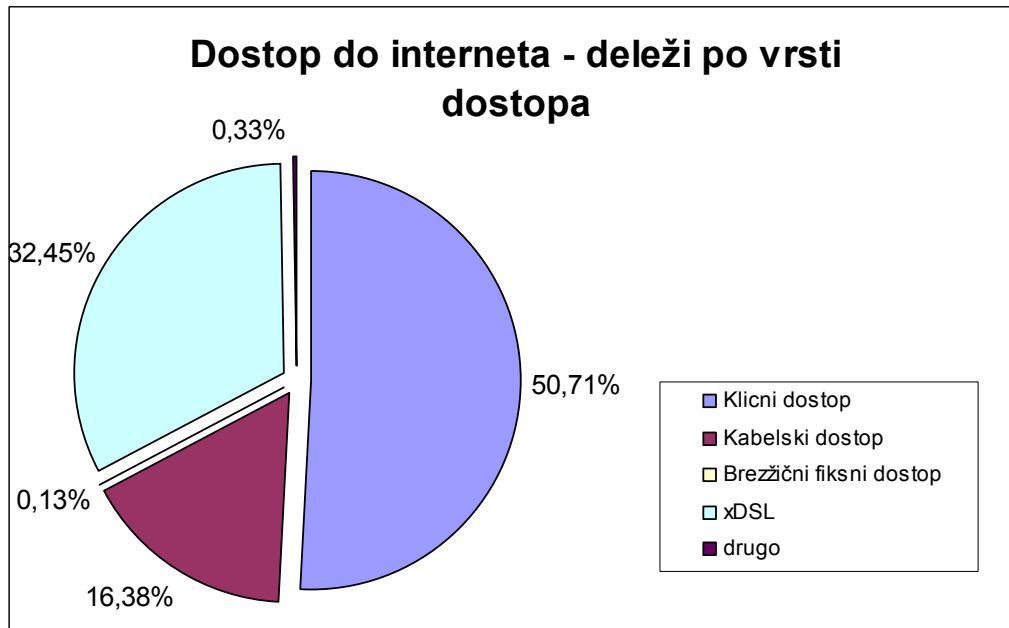
Agencija je skladno s Priporočilom Evropske komisije o upoštevni trgih opravila analizo upoštevne trga 15 za operatorski dostop do javnih mobilnih telefonskih omrežij in posredovanja klicev iz teh omrežij ter določila družbo Mobitel za operaterja s pomembno tržno močjo na tem trgu. V skladu z naloženimi obveznostmi mora Mobitel pod nediskriminatornimi pogoji odpreti svoje omrežje za navidezne mobilne operaterje (MVNO). Tako je konec leta 2005 kot navidezni mobilni operater na mobilni trg vstopil ponudnik Volja mobil d. d. (v nadaljevanju besedila Volja mobil) z blagovno znamko Izimobil.

2.1.3 Trg dostopa do interneta

S tehniškega stališča je dostop do interneta mogoče realizirati bodisi po ozkopasovni povezavi s klicem (»dial up«), bodisi z eno izmed naslednjih oblik širokopasovnega dostopa:

- xDSL dostopa,
- kabelskega dostopa,
- brezžičnega dostopa (fiksni FWA, mobilni UMTS itd.),
- dostopa preko zakupljenih vodov,
- dostopa preko optičnih kablov (FTTH),
- dostopa preko energetskih kablov (PLC).

V Sloveniji se zmanjšuje delež ozkopasovnega dostopa do interneta na račun širokopasovnega dostopa, največkrat preko xDSL in kabelskih modemov ter preko drugih tehnologij kot so brezžični fiksni dostop, ethernet in drugo.

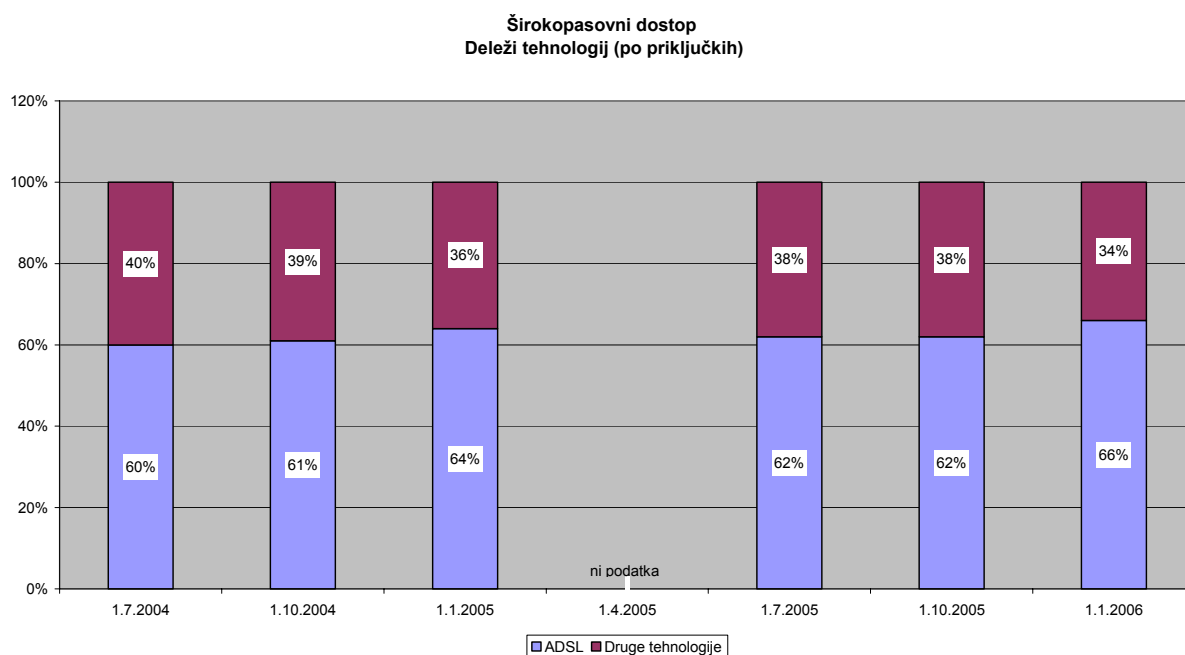
Vir: APEK

2.1.3.1 Trg širokopasovnega dostopa do interneta

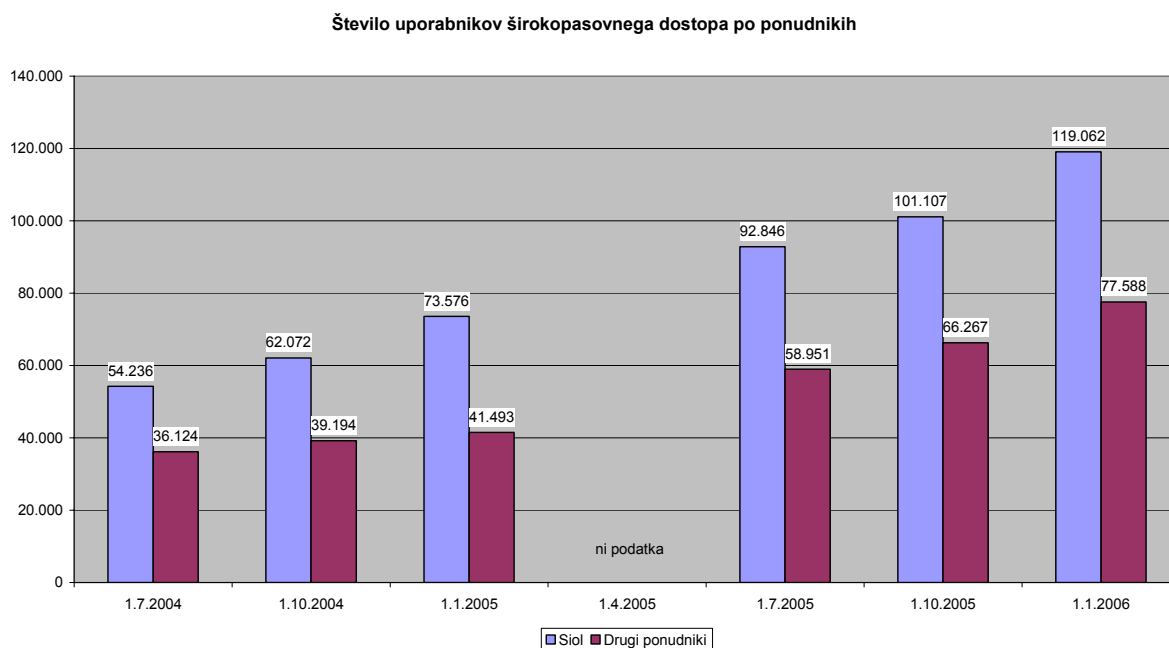
V uradni evidenci Agencije je bilo ob končanju analize za zagotavljanje širokopasovnega dostopa do interneta registriranih 54 operaterjev kabelskega dostopa, 5 operaterjev fiksne brezžičnega dostopa in 17 operaterjev xDSL dostopa.

Grosistični širokopasovni dostop z bitnim tokom za ponujanje xDSL storitev nudi le Telekom, medtem ko preostali operaterji zagotavljajo širokopasovni dostop samo na maloprodajnem nivoju, preko zakupa infrastrukture v lasti drugih subjektov. V letu 2005 noben operater ni zagotavljal fiksne brezžičnega širokopasovnega dostopa.

V letu 2005 je število širokopasovnih priključkov sunkovito poraslo, v prvih devetih mesecih za skoraj 50%. Največji delež predstavljajo priključki, ki temeljijo na xDSL tehnologiji. Operaterji ponujajo storitve xDSL bodisi preko razvezanih krajevnih zank bodisi preko operatorskega širokopasovnega dostopa Telekoma.

Vir: APEK

Vir: APEK

Spodnja tabela prikazuje primerjavo cen ponudb paketov dostopa do širokopasovnega dostopa do interneta različnih ponudnikov (dostop preko ADSL in kabelskega omrežja).

Operater	Vrsta dostopa	Hitrost do naročnika (kbps)	Hitrost od naročnika (kbps)	Cena v SIT
Siol	xDSL	1024	256	7.200
Medinet	xDSL	1024	256	7.200
Softnet	xDSL	1024	256	7.980
Voljatel	xDSL	1024	256	6.990
Sinfonika	xDSL	1024	256	7.199
T2	xDSL	1024	256	5.000
Telemach	Kabelski	do 1536	384	6.990
Triera	Kabelski	do 1024	256	6.700
Voljatel	kabelski	do 1024	256	6.990
Medinet	kabelski	do 1024	do 256	6.800

Vir. spletne strani operaterjev

Tako dostop preko ADSL kot kabelski širokopasovni dostop, ki ju operaterji nudijo na maloprodajnem nivoju imata dve skupni značilnosti, in sicer:

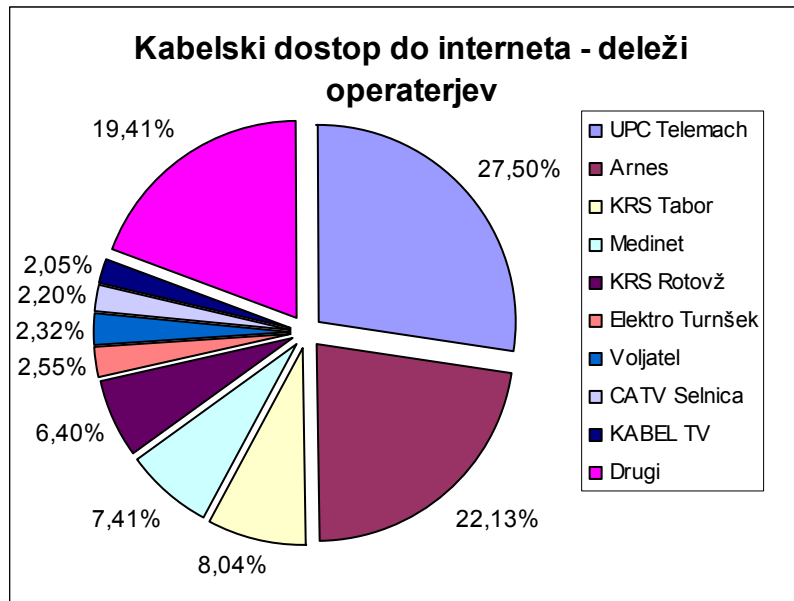
- cena je neodvisna od trajanja dostopanja,
- imata večjo hitrost do naročnika kot npr. klicna povezava, in sicer nad 144 kbps.

Z vidika cen na maloprodajnem trgu lahko ugotovimo, da sta storitvi primerljivi.

2.1.3.2 Kabelski dostop do interneta

Kabelski internet je širokopasoven dostop do interneta, ki uporabniku omogoča povezovanje z uporabo kabla obstoječe kabelske televizije. Takšno kabelsko omrežje temelji na koaksialnih vodnikih in že prevladuje v večjem delu urbanih področij. Čeprav je večji del že zaseden s televizijskim signalom, lahko še vedno uporabimo del zmogljivosti za podatkovni prenos.

Po podatkih Agencije na slovenskem trgu deluje 51 operaterjev, ki zagotavljajo kabelski dostop do interneta. Med njimi sta po številu uporabnikov vodilna Telemach d. o. o. (v nadaljevanju besedila Telemach) in Arnes.

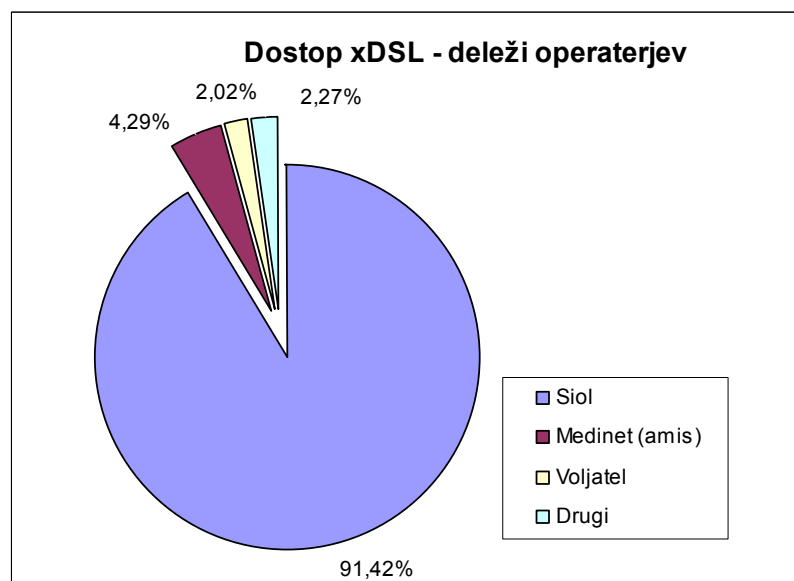

Vir: APEK

2.1.3.3 Dostop do interneta preko xDSL

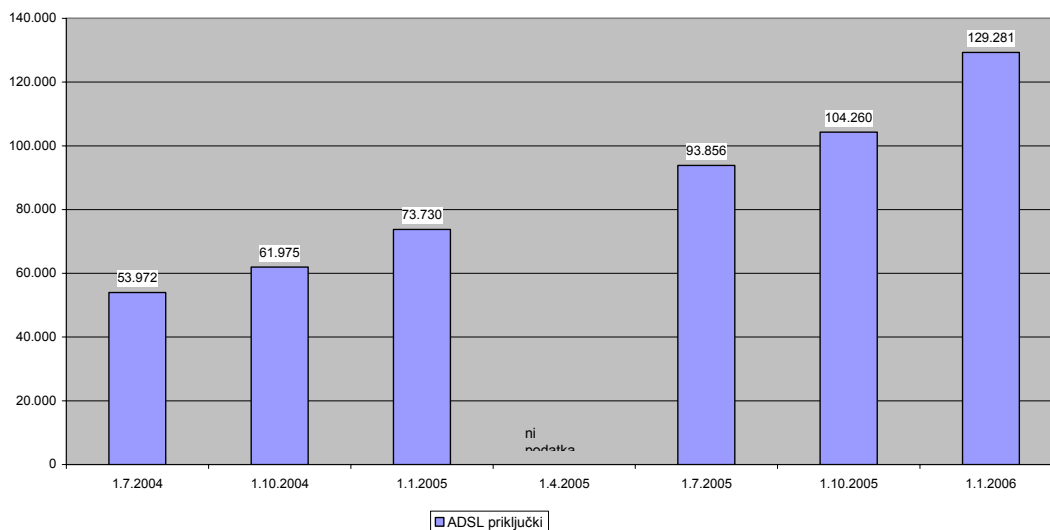
Širokopasovna storitev xDSL se za končne uporabnike zagotavlja preko ustrezne grosistične (medoperaterske) storitve, ki omogoča operaterju uporabo obstoječe bakrene dostopovne infrastrukture Telekomoma.

Po podatkih Agencije na slovenskem trgu deluje 20 operaterjev, ki zagotavljajo širokopasovni dostop do interneta xDSL. Po številu uporabnikov je vodilni Siol d. o. o. (v nadaljevanju besedila Siol), ostali operaterji pa so imeli ob koncu leta kljub očitno pozitivnemu trendu še vedno relativno majhen tržni delež.

Vir: APEK

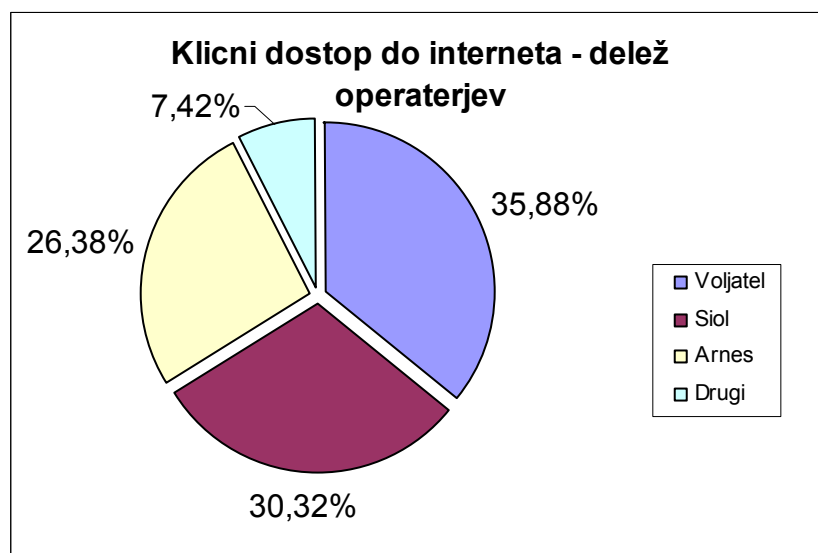
Rast števila ADSL priključkov od 1. 7. 2004 do 1. 1. 2006

Vir: APEK

2.1.3.4 Trg ozkopasovnega dostopa do interneta (klicni dostop/ISDN)

Po podatkih Agencije na slovenskem trgu deluje 22 operaterjev, ki zagotavljajo klicni dostop do interneta oz. dostop preko analognih linij. Po številu uporabnikov je na tem trgu vodilni Voljatelj s 36% deležem uporabnikov. Delež uporabnikov klicnega dostopa se je zmanjšal za 12% na račun širokopasovnega dostopa.

Vir: APEK

2.1.4 Razvezan dostop do krajevne zanke

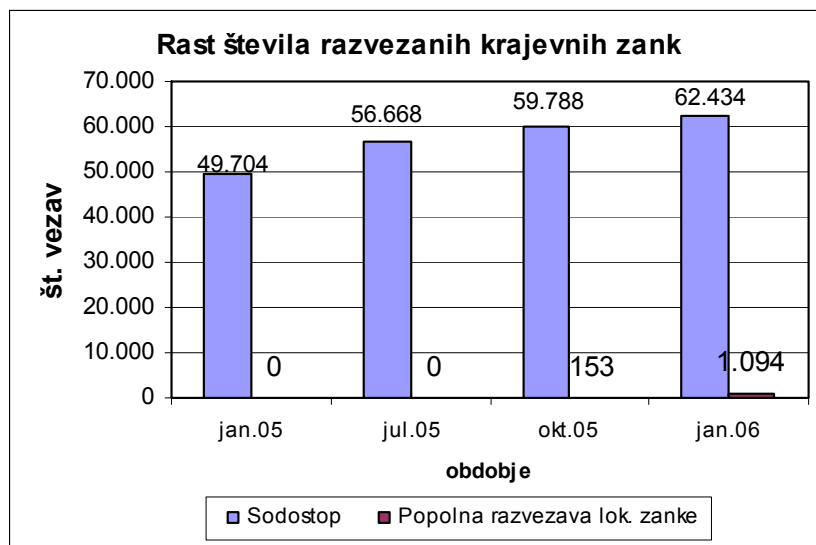
Za nove operaterje na trgu elektronskih komunikacij ne bi bilo ekonomsko učinkovito, če bi v celoti podvajali infrastrukturo dostopa preko bakrene krajevne zanke Telekomoma kot prvotnega operaterja. Razvezan dostop do krajevne zanke omogoča novim udeležencem na trgu, da konkurirajo s ponudbo storitev prenosa podatkov z visoko bitno hitrostjo za neprekinjen

dostop do interneta za večpredstavnostne aplikacije, ki temeljijo na tehnologiji digitalnih naročniških vodov (DSL), in s ponudbo storitev govorne telefonije.

Razvezan dostop do krajevne zanke in podzanke z namenom zagotavljanja širokopasovnih in govornih storitev, vključuje naslednje storitve:

- povsem razvezan dostop do krajevne zanke - zagotovitev dostopa operaterju do krajevne zanke ali krajevne podzanke obstoječega operaterja, z odobritvijo uporabe celotnega frekvenčnega spektra posukanega kovinskega para;
- sodostop do krajevne zanke - zagotovitev dostopa operaterja do krajevne zanke ali krajevne podzanke obstoječega operaterja z odobritvijo uporabe frekvenčnega spektra posukanega kovinskega para za negovorni pas, kjer krajevno zanko še naprej uporablja obstoječi operater za zagotavljanje javnih telefonskih storitev;
- skupno uporabo objektov oziroma zagotavljanje fizičnega prostora in tehničnih zmogljivosti potrebnih za primerno namestitvev in povezavo ustrezne opreme operaterja - skupna lokacija.

V letu 2005 je na podlagi regulacije razvezanega dostopa do krajevne zanke na trg vstopilo nekaj novih operaterjev, Telekom pa je na podlagi odločbe Agencije spremenil in dopolnil svojo vzorčno ponudbo za razvezan dostop do krajevne zanke (RUO).

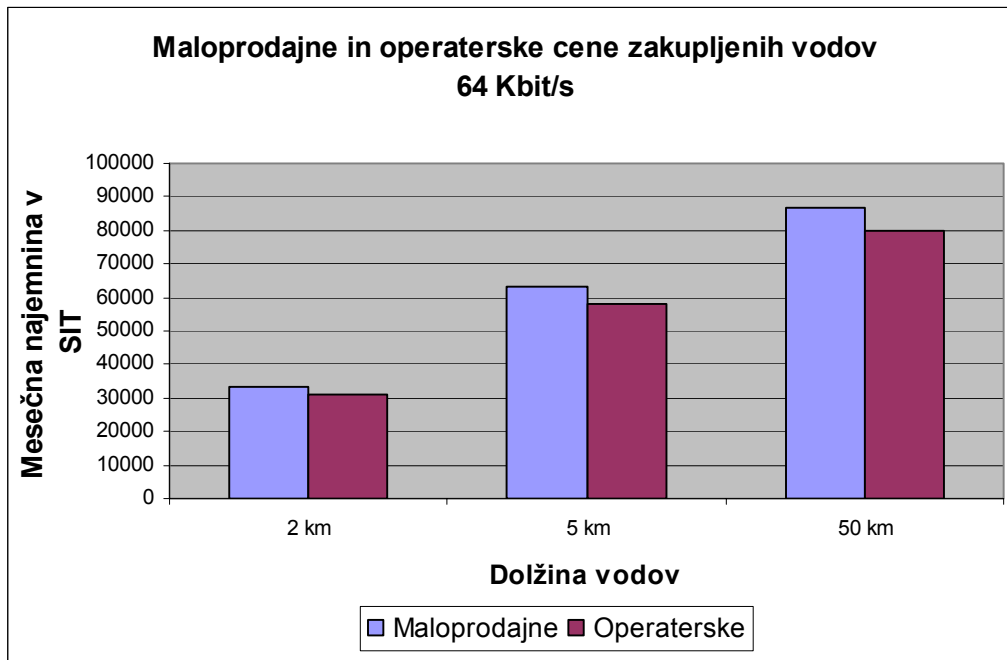
Vir: APEK

Agencija je v sklopu regulacije upoštevne trga 11 razvezan dostop do krajevne zanke in podzanke z namenom zagotavljanja širokopasovnih in govornih storitev sprožila postopke nadzora nad vsebino vzorčne ponudbe Telekoma za razvezan dostop do krajevne zanke in skupno lokacijo z vidika njene skladnosti z obveznostmi, naloženimi Telekomu.

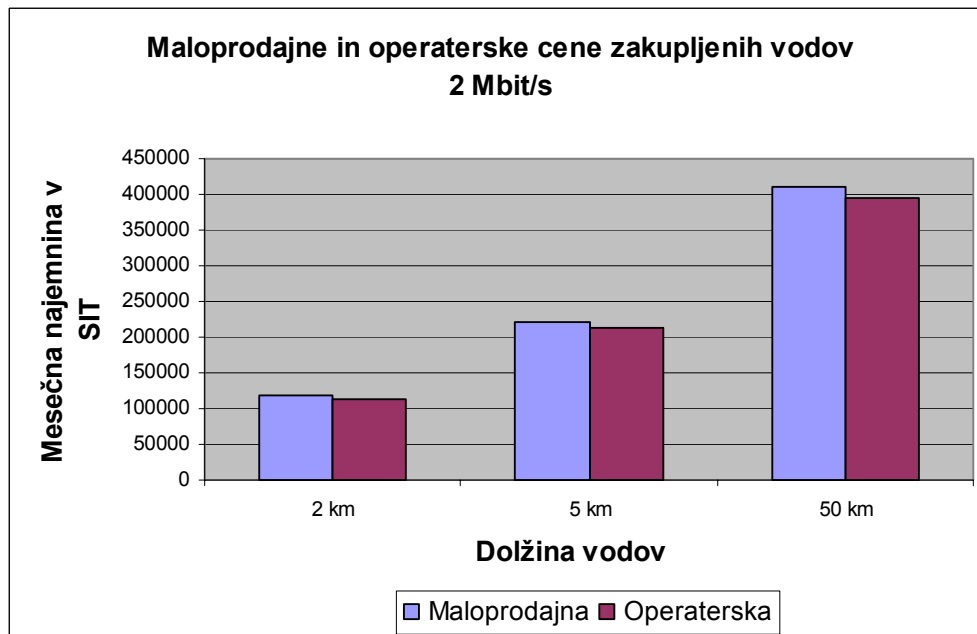
Na podlagi razvezave krajevne zanke in podzanke je v lanskem letu več operaterjev v Sloveniji začelo s komercialnim ponujanjem VoIP telefonije (telefonija preko internetnega protokola) končnim uporabnikom preko širokopasovnega dostopa. Agencija bo v sklopu naslednjih tržnih analiz preučila morebitno potrebo po vključitvi te storitve na ustrezne upoštevne trge, skrbno pa bo tudi spremljala izvajanje javnega interesa na tem področju, zlasti v zvezi s številkami za klic v sili.

2.1.5 Trg zakupljenih vodov

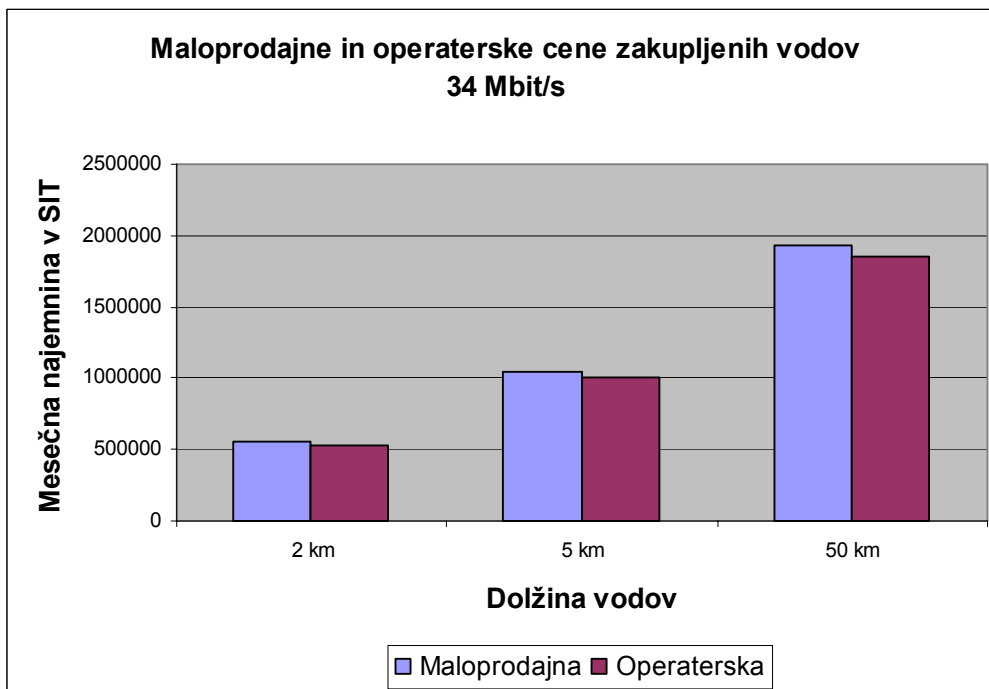
Zakupljene vode nudi 18 ponudnikov, med njimi je vodilni Telekom. Ponudba zakupljenih vodov zajema vode različnih kapacitet in dolžin. Agencija je v sklopu tržnih analiz naložila Telekomu oblikovanje cen medoperaterskih dostopovnih vodov po metodi »maloprodajna cena minus«, s katero je doseženo ugodnejše razmerje med maloprodajnimi in operaterskimi cenami. Trenutno veljavne cene Telekoma so opredeljene v spodnjih grafih.

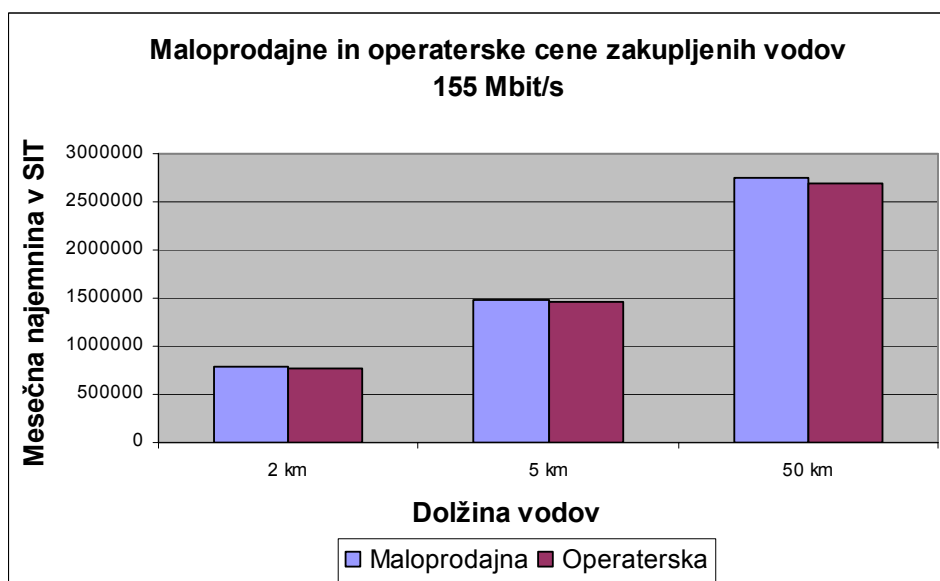
Vir: APEK

Vir: APEK

Vir: APEK

Vir: APEK

Maloprodajne cene zakupljenih vodov so po podatkih iz 10. poročila Evropske komisije nižje od povprečja v EU.

2.2 Regulacija trga elektronskih komunikacij

2.2.1 Ex ante regulacija upoštevnihi trgov

Agencija je v letu 2005 nadaljevala z zbiranjem podatkov na podlagi izdanih vprašalnikov v letu 2004, ki so bili posredovani vsem operaterjem. Na podlagi zbranih podatkov je Agencija

pričela oz. nadaljevala s postopki analiz na upoštevni trgih, kot so določeni v skladu s Splošnim aktom o določitvi upoštevni trgov (Uradni list RS, št. 77/04) in v skladu z 21. členom ZEKom ter Priporočilom Evropske komisije o upoštevni trgih.

Glavni cilj analize trgov je ugotoviti, ali na posameznem trgu obstaja učinkovita konkurenca oziroma ali ima posamezen operater oziroma dva ali več operaterjev skupaj na posameznem upoštevni trgu pomembno tržno moč. Glede na rezultate opravljenih analiz, pri katerih je Agencija sodelovala z Uradom za varstvo konkurence, je bilo v letu 2005 izdanih 10 končnih odločb z določitvijo operaterja s pomembno tržno močjo (OPTM) za posamezne upoštevne trge. Z odločbami je bila operaterjem s pomembno tržno močjo hkrati naložena vsaj ena izmed obveznosti iz 23. do 30. člena ZEKom-a.

Trg in naziv trga	Dokončnost odločbe	OPTM	Naloženi ukrepi
1 - Dostop do javnega telefonskega omrežja na fiksni lokaciji za rezidenčne uporabnike (maloprodajni trg)	27. 9. 2005	Telekom Slovenije	— prepoved zaračunavanja prekomernih cen, stroškovna usmerjenost cen in vzpostavitev primerne sistema stroškovnega računovodstva, — prepoved dajanja neupravičene prednosti določenim končnim uporabnikom
2 - Dostop do javnega telefonskega omrežja na fiksni lokaciji za poslovne uporabnike (maloprodajni trg)	27. 9. 2005	Telekom Slovenije	— prepoved zaračunavanja prekomernih cen, stroškovna usmerjenost cen in vzpostavitev primerne sistema stroškovnega računovodstva, — prepoved dajanja neupravičene prednosti določenim končnim uporabnikom
3 - Javno dostopne nacionalne telefonske storitve na fiksni lokaciji za rezidenčne uporabnike (maloprodajni trg)	28. 12. 2005	Telekom Slovenije	— prepoved omejevanja konkurence s postavljanjem prenizkih cen, — stroškovno naravnane cene in stroškovno računovodstvo
5 - Javno dostopne nacionalne telefonske storitve na fiksni lokaciji za poslovne uporabnike (maloprodajni trg)	28. 12. 2005	Telekom Slovenije	— prepoved omejevanja konkurence s postavljanjem prenizkih cen, — stroškovno naravnane cene in stroškovno računovodstvo
7 - Minimalni nabor zakupljenih vodov (maloprodajni trg)	27. 9. 2005	Telekom Slovenije	— obveznost zagotavljanja minimalnega nabora

Trg in naziv trga	Dokončnost odločbe	OPTM	Naloženi ukrepi
8 - Posredovanje klicev s fiksne lokacije v javnem telefonskem omrežju (medoperaterski trg)	28. 12. 2005	Telekom Slovenije	— obveznost dopustitve operaterskega dostopa do določenih omrežnih zmogljivosti in njihove uporabe, — obveznost zagotavljanja enakega obravnavanja, — obveznost zagotavljanja preglednosti, — obveznost zagotavljanja izbire in predizbire operaterja javnih — obveznost cenovnega nadzora in stroškovnega računovodstva, — obveznost ločitve računovodskih evidenc
9 - Zaključevanje klicev v posamičnih javnih telefonskih omrežjih na fiksni lokaciji (medoperaterski trg)	28. 12. 2005	Telekom Slovenije	— obveznost zagotavljanja enakega obravnavanja, — obveznost zagotavljanja preglednosti, — obveznost cenovnega nadzora in stroškovnega računovodstva, — obveznost ločitve računovodskih evidenc
10 - Transitne storitve v javnem fiksnem telefonskem omrežju (medoperaterski trg)	28. 12. 2005	Telekom Slovenije	— obveznost zagotavljanja enakega obravnavanja, — obveznost zagotavljanja preglednosti
11 - Razvezan dostop do krajevne zanke in podzanke z namenom zagotavljanja širokopasovnih in govornih storitev (medoperaterski trg)	21. 6. 2005	Telekom Slovenije	— obveznost dopustitve razvezanega dostopa do krajevne zanke, — obveznost zagotavljanja enakega obravnavanja, — obveznost zagotavljanja preglednosti, — obveznost cenovnega nadzora cen in stroškovnega računovodstva, — obveznost ločitve računovodskih evidenc
15 - Dostop do javnih mobilnih telefonskih omrežij in posredovanje klicev iz teh omrežij (medoperaterski trg)	20. 10. 2005	Mobitel	— obveznost dopustitve operaterskega dostopa do določenih omrežnih zmogljivosti in njihove uporabe, — obveznost zagotavljanja enakega obravnavanja — obveznost cenovnega nadzora

Agencija je v letu 2005 analizirala tudi preostale upoštevne trge, ki so lahko podvrženi ex-ante regulaciji, zaključek analiz pa se pričakuje v prvih mesecih leta 2006.

Agencija je v decembru 2005 pričela pripravljati izvedbo javnega naročila male vrednosti za izračun tehtanega povprečja stroškov kapitala. Tehtano povprečje stroškov kapitala je zlasti pomemben indikator v primeru naložitve obveznosti, ki se nanašajo na cenovni nadzor ter stroškovno naravnost oziroma usmerjenost cen. Glede na to, da je Agencija določenim operaterjem s pomembno tržno močjo v letu 2005 naložila obveznost stroškovne naravnosti cen, je namen izvedbe predmetnega javnega naročila male vrednosti pridobiti informacijo o primerni stopnji donosnosti naložbe, ki jo Agencija potrebuje v primeru preverjanja in morebitnega prilagajanja cen, ki so izračunane na podlagi stroškov s primerno stopnjo donosnosti naložbe.

2.2.1.1 Zagotavljanje univerzalne storitve

Telekom je bil leta 2004 določen za izvajalca univerzalne storitve za dobo petih let. V letu 2005 je Agencija vodila postopek nadzora nad izvajanjem storitve univerzalnega imenika in univerzalne imeniške službe. Z odločbo je soglašala izdaji univerzalnega imenika v tiskani, elektronski in spletni verziji. Univerzalni imenik je bil tako izdan jeseni 2005, v katerem so objavljeni podatki tistih naročnikov vseh operaterjev javno dostopnih telefonskih storitev, ki so se strinjali z vpisom v univerzalni imenik.

Vlada RS je na podlagi 4. tč. 2. odstavka 11. člena ZEKom-a za izvajanje 7. odstavka 17. člena ZEKom-a izdala Uredbo o ukrepih za končne uporabnike invalide (Uradni list RS, št. 101/05; v nadaljnjem besedilu: Uredba). Agencija je na podlagi te Uredbe konec leta 2005 določila Telekom za izvajalca univerzalne storitve za zagotavljanje ukrepov za končne uporabnike - invalide od 1. januarja 2006 dalje.

Agencija je na podlagi Splošnega akta o podatkih o kakovosti univerzalne storitve (Uradni list RS, št. 81/04) spremljala kakovost univerzalne storitve. Telekom dosega vrednosti, predpisane v Pravilniku o kakovosti univerzalne storitve (Uradni list RS, št. 110/04). Predpisane vrednosti prikazuje spodnja tabela.

Parameter	2002*	2003*	2004	Pravilnik
Rok za izvedbo začetne priključitve				
Povprečni čas za priključitev 95% novih uporabnikov	8,9 dni	6,7 dni	7 dni	≤ 7 dni
Delež priključitev v dogovorjenem roku	95%	97%	97,1%	> 97%
Pogostnost okvar za dostopovni vod na leto				
Število okvar na 100 naročnikov letno	22,5	13,5	13,6	≤ 15
Rok odprave okvar				
Povprečni rok odprave 80% okvar na telefonskem omrežju	18,5 ur	-	14,1 ur	≤ 24 ur
Povprečni rok odprave 80% okvar na dostopovnih vodih	-	8,4 ur	8,6 ur	≤ 12 ur
Delež neuspešnih klicev				
Delež neuspešnih klicev znotraj Republike Slovenije	-	1,6%	1,5%	≤ 5%
Delež neuspešnih mednarodnih klicev v letu 2002	-	4,1%	3,8%	≤ 8%
Čas vzpostavljanja zveze				
Povprečni reakcijski čas znotraj Republike Slovenije	0,49 s	0,54 s	0,53 s	≤ 3 s
Povprečni reakcijski čas vzpostavljanja zveze s tujino	2,63 s	2,42 s	2,40 s	≤ 5 s
Reakcijski čas posredovalca klicev				
Povprečni reakcijski čas operaterja 115	6,2 s	6,3 s	7 s	≤ 12 s
Odstotek v 20 sekundah odgovorjenih klicev	96,2%	96,0%	91,6%	> 90%
Reakcijski čas univerzalne imeniške službe				
Povprečni reakcijski čas univerzalne imeniške službe	9,9 s	7,9 s	7,2 s	≤ 12 s
Delež v 20 sekundah odgovorjenih klicev	96,4%	96,3%	97,8%	> 90%
Delež delujočih telefonskih govorilnic				
Delež delujočih javnih telefonskih	99,3%	99,0%	99,2%	> 98%

Parameter	2002*	2003*	2004	Pravilnik
govorilnic				
Vključenih JTG na dan 31. 12. 2003	3.559	3.563	-	-
Delež ugovorov zaradi nepravilnosti v telefonskem računu				
Delež utemeljenih ugovorov zaradi nepravilnosti v telefonskem računu	0,5%	0,3%	0,2%	≤ 0,5%

* vrednosti so izmerjene na podlagi tedaj veljavnega Pravilnika o kakovosti univerzalne storitve, Uradni list RS, št. 82/01.

Agencija v letu 2005 ni ugotavljala morebitne upravičenosti Telekoma do nadomestila za izvajanje univerzalne storitve, ker le-ta Agenciji ni posredoval ocene neto stroškov.

2.2.2 Stanje na področju omrežij in storitev

2.2.2.1 Obvestila

Opravljanje javnih komunikacijskih storitev in zagotavljanje javnih komunikacijskih omrežij je po ZEKom-u liberalizirano. Če dejavnost operaterja ne vključuje uporabe omejenih virov, kamor sodijo frekvence in številke, za začetek opravljanja dejavnosti operaterja zadostuje, da operater o tem pisno obvesti Agencijo.

Število aktivnih operaterjev vpisanih v uradno evidenco 31. 12. 2005	123
V letu 2005 na novo vpisanih operaterjev	17
V letu 2005 izbranih operaterjev	9

Spodnja tabela prikazuje število v uradno evidenco vpisanih operaterjev/ponudnikov storitev po posameznih pomembnejših storitvah na dan 31. decembra 2005.

Storitev	Število
Dostop do interneta	64
Klicni dostop	22
Širokopasovni xDSL dostop	20
Kabelski dostop	51
Kabelski operaterji	72
Operaterji mobilne telefonije	
operaterji	3
ponudniki	3

Storitev	Število
Operaterji mednarodne govorne telefonije (fiksni +VoIP)	28
Mednarodni VoIP	25
Operaterji zakupljenih vodov	40

Vir: APEK

V letu 2005 je bilo 99 sprememb na podlagi obvestil, o katerih je Agencija izdala potrebna potrdila.

2.2.2.2 Oštevilčenje

V času priprave predloga pravilnika o načrtu oštevilčevanja je bilo znotraj teles CEPT/ECC na pobudo Evropske komisije v obravnavi nekaj posvetovalnih dokumentov, med drugim o uporabi številčnih virov za potrebe telekomunikacijskih storitev, ki jih operaterji izvajajo preko IP (VoIP) protokola in o morebitnem poenotenju ter regulaciji kratkih kod tudi v mobilnih omrežjih. Agencija spremlja ta razvoj in bo v primeru sprejetih odločitev oz. priporočil po potrebi pristojnemu ministrstvu predlagala ustrezne spremembe obstoječega pravilnika.

Po objavljenem posvetovalnem dokumentu o implementaciji prenosljivosti števil v letu 2004 in po opravljenih posvetovanjih z zainteresiranimi operaterji, je Agencija z izdajo Splošnega akta o prenosljivosti števil izpolnila osnovno zahtevo v zvezi z uvedbo prenosljivosti števil, ki mu jo nalaga ZEKom (71/6). Splošni akt podrobneje ureja način izvedbe ter tehnične in druge zahteve prenosljivosti števil. Operaterjem nalaga obveznost izbora upravljavca centralne baze podatkov ter roke za uvedbo le-te, kakor tudi roke za zagotovitev prenosljivosti števil za svoje končne uporabnike. Rok za uvedbo prenosljivosti števil je 31. december 2005 za operaterje mobilnih storitev in 30. junij 2006 za operaterje javno dostopnih telefonskih storitev na fiksni lokaciji.

Vzpostavitev centralne baze podatkov in mobilna prenosljivost števil sta bili vzpostavljeni v roku. Nadzor bo pokazal uspešnost vzpostavitve.

V času po sprejetju Splošnega akta o prenosljivosti števil med pripravo na implementacijo funkcionalnosti so operaterji med določbami splošnega akta ugotovili nekatere pomanjkljivosti. Zato je v decembru 2005 Agencija predlagala spremembo nekaterih določil splošnega akta. Po zaključku javne obravnave bo izdala prvo spremembo akta.

Pri dodeljevanju številskih virov Agencija ni zaznala povečanih potreb operaterjev. Zaradi izteka koncesije za analogno (NMT) mobilno telefonijo je Mobitel konec leta 2005 Agenciji vrnil večje število negeografskih števil.

Na dan 31. decembra 2005 je v registru vpisanih 46 operaterjev in drugih subjektov, ki so jim bili v preteklosti dodeljeni številski viri. Od tega so bili 3 operaterji vpisani v letu 2005. Celotno število izdanih odločb o dodelitvi številskih virov je 262, od tega 86 dodelitev v letu 2005. Agencija je izdala 44 odločb o razveljavitvi oziroma prenehanju odločb o dodelitvi števil, od tega 18 v letu 2005. Glavni razlog za to je bilo neplačilo za uporabo števil oziroma zneska za učinkovito rabo omejene dobrine kljub opozorilu.

V letu 2005 je Agencija zaradi določil novega Pravilnika o načrtu oštevilčenja vodila 11 postopkov v zvezi s spremembo odločb po uradni dolžnosti. Dve vlogi za dodelitev števil sta bili zavrneni, en postopek pa je bil ustavljen.

Spodnja tabela prikazuje število dodeljenih oz. vrnjenih številskih virov v letu 2005 po tipu številke.

Tip številke	Št. dodeljenih številskih blokov	Št. vrnjenih številskih virov
Geografske številke	460.000	370.000
Negeografske številke (mobilne storitve)	1.100.000	400.000
Negeografske številke (VoIP)	550.000	100.000
080 številke	240	1010
090 številke	130	300
088 številke	2	7
številke skrajšanega izbiranja	-	11
089 številke	100	-
10PQ kode	11	1
NDC kode	12	2
DPC kode	7	3
ISPC kode	4	3
98MN kode	18	1

Vir: APEK

2.2.3 Zaščita interesov in pravic uporabnikov

Ena od temeljnih nalog Agencije je varstvo pravic uporabnikov elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev in sicer:

- pravica do preglednih in javno objavljenih informacij o cenah, naročniških pogodbah in kakovosti storitev,
- pravica do brezplačnega dostopa do številke v sili,
- pravica do vpisa v univerzalni imenik,
- pravica do ohranjanja naročniške številke pri zamenjavi operaterja,
- pravica do zaupnosti in tajnosti komunikacij.

Agencija budno spremlja operaterje glede zagotavljanja varovanja osebnih podatkov, vsebine komunikacij, podatkov o prometu in lokacijskih podatkov. V letu 2005 je bila izvedena prva analiza stanja na področju informacijske varnosti. V ta namen je bil za operaterje javno dostopnih telefonskih storitev pripravljen vprašalnik, ki je smiselno uporabil smernice za presoje sistema zagotavljanja informacijske varnosti po zahtevah standarda SIST BS 7799-2:2003. Te analize se bodo izvajale tudi v prihodnosti, enkrat letno in bodo zajele tudi druge operaterje, predvsem ponudnike storitev dostopa do interneta in ponudnike VoIP telefonije.

V letu 2005 je Agencija analizirala naslednje operaterje: Mobitel, Si.mobil, Telekom in Western Wireless International d. o. o. (v nadaljevanju besedila WWI).

Analiza je pokazala, da so omenjeni operaterji sprejeli tako organizacijske kot tehnične ukrepe, ki uporabnikom zagotavljajo ustrezno stopnjo varovanja osebnih podatkov ter zaupnosti in tajnosti komunikacij.

2.2.3.1 Pravica do varnih storitev

Glede na trenutno stanje in trende razvoja elektronskih komunikacij, ko interaktivne večpredstavnostne storitve zamegljujejo meje med državami in operaterji, postaja preprečevanje zlorab zelo zahtevno za operaterje, zakonodajalca, Agencijo, in ne nazadnje tudi za uporabnika.

V letu 2005 je bilo veliko naročnikov oškodovanih zaradi računalniškega virusa (spletni klicalnik), ki je brez vedenja uporabnika prekinili zvezo s ponudnikom internetnih storitev v Sloveniji in vzpostavil, bistveno dražjo, mednarodno povezavo s ponudnikom internetnih storitev v tujini. Kazenski zakonik naj bi tovrstna kazniva dejanja nepooblaščenega vdora v informacijski sistem preprečeval s sankcioniranjem, vendar je zaradi svoje izrazite subsidiarnosti in globalnosti problema dokaj omejen in neučinkovit. ZEKom pa je na tem področju neuporaben zaradi načela zakonitosti, ker tovrstnih zlorab ne obravnava.

Ker Agencija v zakonodaji ni našla učinkovitih pravnih sredstev za zaščito uporabnikov, je v letu 2005 začela s proaktivnim delovanjem, saj se zaveda, da je razvoj informacijske družbe odvisen, poleg zagotavljanja učinkovite konkurence na trgu elektronskih komunikacij tudi od zaupanja uporabnikov v varnost in zanesljivost storitev informacijske družbe.

V letu 2005 so se na področju za preprečevanje zlorab pred spletnimi klicalniki in drugimi zlorabami odvijale naslednje aktivnosti:

- Agencija je ustanovila forum za varno uporabo storitev elektronskih komunikacij, ki je odprt za vse udeležence, ki lahko na kakršen koli način prispevajo k zagotavljanju višje stopnje varne uporabe storitev informacijske družbe. Koordinacijski odbor foruma sestavljajo predstavniki operaterjev, ponudnikov internetnih storitev, Urada za varstvo potrošnikov, Zveze potrošnikov Slovenije, Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo in akademske sfere.
- Agencija je izdala odločbo, s katero je Telekomu kot izvajalcu univerzalne storitve naložila, da mora svojim naročnikom enkrat letno zagotoviti brezplačno zaporo nekaterih odhodnih klicev. O tem je bil Telekom dolžan obvestiti svoje naročnike tudi na hrbtni strani mesečnega računa. Na pobudo foruma pa je prav tako na računih in na svojih spletnih straneh naročnike obveščal tudi o tveganjih in ukrepih za zaščito pred spletnimi klicalniki.
- Agencija je na svojih spletnih straneh pričela z rednim obveščanjem o tveganjih in možnih ukrepih za preprečevanje zlorab.

2.2.4 Reševanje sporov na trgu elektronskih komunikacij

Agencija je v letu 2005 rešila 137 sporov s področja elektronskih komunikacij. Agencija je pri tem posredovala v 7 sporih med dvema operaterjema in v 130 sporih med operaterji in uporabniki elektronskih komunikacij. Pri reševanju tovrstnih sporov si je Agencija ves čas prizadevala doseči poravnavo med sprotima stranema.

Agencija je obravnavala tudi vse pobude za inšpekcijski nadzor in tako uvedla in končala 5 postopkov nadzora, v katerih je z ureditveno odločbo posegla na trg elektronskih komunikacij.

V postopkih pred Upravnim sodiščem, pred katerim se izpodbijajo dokončni upravni akti Agencije, se je Agencija v letu 2005 udeležila enega naroka za ustno obravnavo na Upravnem sodišču in odgovarjala na tožbe v 43 na novo začetih postopkih v letu 2005.

3 Trg radiokomunikacij

3.1 Stanje na radiodifuznem trgu v letu 2005

3.1.1 Radijski programi

V Republiki Sloveniji deluje 69 izdajateljev programov, ki imajo dovoljenje za predvajanje 84 različnih radijskih programov. Med njimi je 1 izdajatelj z dovoljenjem za predvajanje enega radijskega programa, za katerega ne uporablja radijske frekvence in 68 izdajateljev z dovoljenjem za predvajanje 83 radijskih programov, za katere uporabljajo radijske frekvence.

Veljavnih je 230 odločb o dodelitvi radijskih frekvenc v FM tehniki in 10 odločb o dodelitvi radijskih frekvenc na srednjem valu. V letu 2004 je začel veljati Splošni akt o uporabi sistema RDS, Agencija pa je v letu 2005 zaključila z izdajo odločb za uporabo sistema RDS.

Pokritost prebivalstva Republike Slovenije z nacionalnimi radijskimi programi z uporabo radijskih FM frekvenc znaša:

Radio Slovenija, prvi program – program A1 /A1/:	95%
Radio Slovenija, drugi program – program VAL 202 /VAL 202/:	95,9%
Radio Slovenija, tretji program – program ARS /ARS/:	94%

V primerjavi z letom 2004 je prišlo do povprečno 1% zmanjšanja pokritosti prebivalstva z nacionalnimi radijskimi programi. Razlog za to so novi podatki Statističnega Urada Republike Slovenije o ugotovljenem povečanju skupnega števila prebivalstva Republike Slovenije glede na zadnji popis prebivalstva.

V letu 2005 je bilo v FM tehniki v različnih postopkih izdanih 71 odločb o dodelitvi radijskih frekvenc, od tega po postopku javnega razpisa 13 in sicer javnemu zavodu RTV Slovenija za Radio Slovenija 1. program ena, za Radio Slovenija 2. program ena, za program Radio Si dve in za program Radio Koper prav tako ena odločba o dodelitvi radijskih frekvenc. Ostali izdajatelji, ki so v letu 2005 pridobili odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc po postopku javnega razpisa so: tri odločbe R Domžale d. o. o. za program Radio Hit, eno odločbo Santi d. o. o. za program Radio Max, dve odločbi Radio Ognjišče d. o. o. za program Radio Ognjišče, eno odločbo Univox d. o. o. za program Radio Univox in eno odločbo Soda d. o. o. za program Radio Ljubljana.

3.1.2 Televizijski programi

V Republiki Sloveniji deluje 31 izdajateljev programov, ki imajo dovoljenje za predvajanje 37 različnih televizijskih programov. Med njimi je 15 izdajateljev z dovoljenjem za predvajanje 16 televizijskih programov, za katere ne uporabljajo radijskih frekvenc in 16 izdajateljev z dovoljenjem za predvajanjem 21 televizijskih programov, za katere uporabljajo radijske frekvence.

Veljavnih je 471 odločb o dodelitvi radijskih frekvenc za analogno televizijo.

Pokritost prebivalstva Republike Slovenije z nacionalnimi televizijskimi programi (analogna tehnika) z uporabo radijskih frekvenc znaša:

Televizija Slovenija 1 /SLO1/:	97,5%
Televizija Slovenija 2 /SLO2/:	94,8%

V primerjavi z letom 2004 je prišlo do povprečno 1% zmanjšanja pokritosti prebivalstva z nacionalnimi TV programi. Razlog za to so novi podatki Statističnega Urada Republike

Slovenije o ugotovljenem povečanju skupnega števila prebivalstva Republike Slovenije glede na zadnji popis prebivalstva.

V letu 2005 je bilo za analogno televizijo v različnih postopkih izdanih 64 odločb o dodelitvi radijskih frekvenc, od tega po postopku javnega razpisa 2 in sicer obe javnemu zavodu RTV Slovenija za program Tele M.

3.1.3 Programi posebnega pomena

V letu 2005 je Agencija obravnavala 8 vlog za pridobitev statusa programa posebnega pomena. 3 vložniki so prosili za status nepridobitnega programa, 4 za status lokalnega in 1 za status regionalnega programa posebnega pomena. Agencija je ugotovila, da pogoje za pridobitev posameznega statusa izpolnjujejo programi 4 vložnikov (2 za status lokalnega programa in 2 za status nepridobitnega programa). Vlogo za lokalni televizijski program posebnega pomena, ki jo je prejela zadnje dni decembra 2005, v času poročanja Agencija še rešuje.

Število programov posebnega pomena je v letu 2005 naraslo na 30, tako da ima trenutno status programa posebnega pomena že skoraj četrtina vseh radijskih in televizijskih programov (24,4%). Med 38 televizijskimi programi ima status programa posebnega pomena 11 programov, torej 28,9%. Med 85 radijskimi programi pa ima takšen status 19 programov, kar predstavlja 22,4% vseh radijskih programov.

Agencija je v letu 2005 opravila strokovni nadzor glede izvajanja programskih zahtev in omejitev po ZMed pri 7 radijskih in 1 televizijskem programu posebnega pomena, pri katerih je odkrila več kršitev zakona. Izdajatelji so kršili predvsem določila o oglaševalskih vsebinah v radijskih in televizijskih programih. Vsi pregledani programi pa so ta status obdržali, ker niso kršili pogojev in zahtev za programe s statusom posebnega pomena.

Spodnja tabela prikazuje seznam radijskih in televizijskih programov s statusom programa posebnega pomena z vrsto statusa in datumom pridobitve statusa.

	Ime programa	Status	Odločba izdana
1.	Radio Robin	lokalni	11. 12. 2003
2.	Radio Murski val	regionalni	11. 12. 2003
3.	Radio Kum (bivši Trbovlje)	regionalni	11. 12. 2003
4.	Radio Kranj	regionalni	11. 12. 2003
5.	Radio Triglav	regionalni	11. 12. 2003
6.	RTS	regionalni	11. 12. 2003
7.	Radio Sora	regionalni	11. 12. 2003
8.	Radio Marš	študentski	16. 12. 2003
9.	Vaš kanal	regionalni	26. 1. 2004
10.	ATV Signal	lokalni	26. 1. 2004
11.	Studio D	regionalni	20. 5. 2004
12.	GTV	lokalni	22. 6. 2004
13.	Radio Ptuj	regionalni	20. 5. 2004
14.	TV Primorka	lokalni	20. 5. 2004

	Ime programa	Status	Odločba izdana
15.	Radio Odmev	lokalni	21. 5. 2004
16.	Radio Alpski val	lokalni	20. 5. 2004
17.	Vaša televizija -VTV	regionalni	20. 5. 2004
18.	Koroški radio	regionalni	20. 5. 2004
19.	Radio Slov. gorice	regionalni	17. 6. 2004
20.	Radio Gorenc	lokalni	17. 6. 2004
21.	Radio Celje	regionalni	17. 6. 2004
22.	Radio Univox	lokalni	17. 6. 2004
23.	Kanal 10	lokalni	17. 6. 2004
24.	Štajerski val	regionalni	15. 7. 2004
25.	Radio Ognjišče	nepridobitni	22. 10. 2004
26.	Televizija Celje	lokalni	6. 1. 2005
27.	Radio Velenje	lokalni	1. 8. 2005
28.	Loka TV	lokalni	1. 12. 2005
29.	i-TV	nepridobitni	29. 12. 2005
30.	Čarli TV	nepridobitni	23. 12. 2005

Vir: APEK

Spodnja tabela prikazuje število radijskih in televizijskih programov glede na vrsto pridobljenega statusa.

Vrsta statusa	RA program	TV program
lokalni	6	6
regionalni	11	3
študentski	1	0
nepridobitni	1	2
SKUPAJ	19	11

Vir: APEK

3.2 Upravljanje radiokomunikacijskega spektra

V Republiki Sloveniji so za radiokomunikacijske storitve predvidene radijske frekvence od 9 kHz do 1000 GHz. Odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc so izdane do radijske frekvence 40 GHz.

Radijske frekvence so dodeljene predvsem za fiksne in mobilne radiokomunikacijske storitve, manjše število odločb o dodelitvi radijskih frekvenc je izdanih za radionavigacijske in satelitske storitve.

Agencija določa klicne znake in pogoje uporabe radiokomunikacijskih storitev na področju radioamaterskih, pomorskih in zrakoplovnih storitev, na področju uporabe in trženja radiokomunikacijske opreme pa Agencija redno odgovarja na obvestila v skladu z RTTE direktivo.

Ena izmed glavnih nalog Agencije je zaščititi radiokomunikacijske storitve, ki so jim z odločbami dodeljene radijske frekvence. Pri dodeljevanju radijskih frekvenc Agencija upošteva vse storitve določene v načrtu uporabe radijskih frekvenc, predvsem znanstvene storitve (opazovanje Zemlje in vesolja), satelitske storitve, naprave kratkega dosega, itd.

3.3 Realizacija nalog za dosego ciljev iz programa dela za leto 2005

3.3.1 Upravljanje radiodifuznega spektra

3.3.1.1 Mednarodna koordinacija

Na podlagi mednarodne pogodbe za FM zvokovno radiodifuzijo Geneva 84 je Agencija prejela in obravnavala 39 avstrijskih, 22 hrvaških in 13 madžarskih zahtevkov. Sosednjim administracijam je Agencija v koordinacijo posredovala 34 slovenskih koordinacijskih zahtevkov.

Na podlagi mednarodnih pogodb za televizijo Stockholm 61 in Chester 97 je Agencija prejela in obravnavala 7 avstrijskih, 65 hrvaških, 27 madžarskih, 14 nemških, 8 slovaških in 5125 italijanskih zahtevkov, 5 iz San Marina ter 11 iz Srbije in Črne Gore. Sosednjim administracijam je Agencija v koordinacijo posredovala 46 slovenskih koordinacijskih zahtevkov.

Vse uspešno mednarodno koordinirane slovenske radijske postaje je Agencija vpisala v ustrezne registre pri Mednarodni telekomunikacijski zvezi (ITU) in sicer izvedenih je bilo 31 vpisov po sporazumu Geneva 84 in 63 vpisov po sporazumu Stockholm 61.

Agencija je preverjala tudi vpise radijskih postaj drugih držav v registre ITU in sicer po sporazumu Geneva 84 je bilo obdelanih 275 vpisov, po sporazumu Stockholm 61 pa 480 vpisov. Po sporazumu Konference evropskih uprav pošt in telekomunikacij (CEPT) Maastricht 02/ Wiesbaden 95 je bilo obdelanih 825 vpisov.

3.3.1.2 Reševanje problematike obmejnega motenja z Republiko Italijo

Agencija je v letu 2005 nadaljevala z aktivnostmi odprave motenja sprejema slovenskih radiodifuznih postaj ob državni meji z Republiko Italijo. Motenje sprejema slovenskih radiodifuznih postaj ob meji z Republiko Italijo s strani italijanskih nekoordiniranih postaj je še vedno zelo pereč problem. Italijanska administracija, pristojna za upravljanje s frekvenčnim spektrom, je bila tudi v tem letu neaktivna pri odpravi motenja sprejema slovenskih radiodifuznih postaj, zato je Agencija pričela s postopki prijave motenja pri ITU. Na ta način skuša Agencija dodatno vplivati na stanje v Republiki Italiji in doseči spoštovanje mednarodnih sporazumov, ki urejajo radiodifuzni frekvenčni spekter. Agencija je v decembru 2005 v Ljubljani v zvezi s problematiko odprave motenj sprejema slovenskih postaj gostila dvostransko srečanje z italijansko administracijo. Skupna ugotovitev na sestanku je bila, da motnje povzročajo italijanske radiodifuzne postaje za katere delovanje Republika Slovenija ni dala soglasja. Agencija vztraja, da se lahko uporabljajo samo radijske postaje in frekvence, ki so mednarodno usklajene. Z namenom vsaj delnega izboljšanja stanja je Agencija na tem srečanju predlagala ustanovitev delovne skupine, sestavljene iz strokovnjakov iz področja radiodifuzije z obeh strani, ki bi se mesečno sestajali in od primera do primera skušali najti primerne ukrepe za odpravo motenj. Ne glede na morebitno (ne)uspešnost zgoraj navedenih aktivnosti, je Agencija pričela tudi z analizo možnih začasnih rešitev (predvsem

elektrotehničnih), ki bi lahko delno pripomogle k omilitvi motenja sprejema slovenskih postaj na prizadetem območju.

3.3.1.3 Uskladitev ODRF z ZEKom

V letu 2005 je bilo v okviru različnih upravnih postopkov od imetnikov odločb o dodelitvi radijskih frekvenc pridobljenih 49 obrazcev »radijski / televizijski programi – pogoji in zahteve«. Le-ti so od začetka veljavnosti ZEKom-a obvezni del izreka vsake odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc.

Ker sprememba odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc po uradni dolžnosti po določilih ZEKom-a v delu, ki se tiče pogojev in zahtev glede programskih vsebin, ni mogoča, bo pridobivanje teh obrazcev od imetnikov odločb o dodelitvi radijskih frekvenc potekalo tudi še v letu 2006.

3.3.1.4 Priprave za prehod na digitalno tehnologijo

Evropa uvaja digitalno prizemeljsko televizijo (DVB-T), ki bo delovala na istih frekvenčnih področjih kot obstoječa analogna televizija. Tudi Slovenija naj bi leta 2012 izvedla celoten prehod na digitalno prizemeljsko televizijo (DVB-T), zato je potrebno prehodno obdobje, v katerem bo delovala tako analogna kot digitalna televizija. Agencija je izdelala možno izvedbo dveh DVB-T omrežij za prehodno obdobje, razdeljenih na tri območja (vzhod, center in zahod) v katerih (kjer je tehnično izvedljivo) je možno delovanje tudi v SFN načinu. Z obema omrežjema je moč zagotoviti pokritost večine prebivalstva Republike Slovenije. Pri tem je bilo seveda potrebno upoštevati obstoječe delujoče analogne oddajnike in nove planirane digitalne oddajnike ter izvajati preračune in usklajevanja s prizadetimi državami.

V okviru priprav na nov mednarodni sporazum Regionalna radijska konferenca (RRC-06), ki bo meseca maja in junija 2006 v Ženevi, je Agencija v letu 2005 izvajala veliko aktivnosti v zvezi s prehodom na digitalno prizemno radiodifuzijo. Aktivno je sodelovala v delovnih skupinah IPG in RPG pod okriljem ITU ter v delovni skupini WG RRC-06 in podskupinama PT-1 in PT-2 pod okriljem CEPT-a. Cilj omenjenih skupin je priprava dokumentacije in strategije za konferenco RRC-06.

V okviru priprav na to konferenco je bila ustanovljena tudi skupina »Adriatic group«, ki jo sestavlja 7 držav (Avstrija, Slovenija, Hrvaška, Srbija in Črna gora, Albanija, Italija). Cilj skupine je enakovredna porazdelitev kanalov za digitalno radiodifuzijo ob obalah Jadranskega morja. Zaradi zadržkov Italije ustno dogovorjen osnutek sporazuma v času poročanja še ni podpisan.

Za usklajevanje kanalov za digitalno radiodifuzijo je bila s strani ITU ustanovljena tudi delovna skupina CEE SG2, v kateri sodelujejo Avstrija, Madžarska, Slovenija, Hrvaška, Bosna in Hercegovina, kot opazovalki pa Slovaška in Češka. Namen skupine je bil uskladiti zahteve za digitalno televizijo na področju UHF in VHF področja. Države so se medsebojno dogovorile, da si enakomerno porazdelijo kanale. Vse prisotne države so se medsebojno uskladile in z deklaracijo potrdile, da jim pripada 7 kanalov v vsakem alotmentu.

Agencija je po uspešnih usklajevanjih z vsemi prizadetimi državami, razen z Italijo, za potrebe digitalne radiodifuzije na ITU prijavila 809 vpisov dodelitev Sloveniji.

3.3.2 Upravljanje radiokomunikacijskega spektra

Na upravljanju radiokomunikacijskega spektra je bilo v letu 2005 obravnavanih 633 novih zadev, od tega 377 upravnih zadev in 256 splošnih zadev.

V letu 2005 je Agencija v zvezi z upravnimi zadevami izdala 1301 odločb o dodelitvi radijskih frekvenc in sicer:

- 707 odločb o dodelitvi radijskih frekvenc v fiksni, satelitski in mobilni storitvi,
- 45 dovoljenj za letalske postaje,
- 76 dovoljenj za ladijske postaje,
- 473 CEPT dovoljenj za radioamaterje.

Agencija je izdala 761 odgovorov v skladu s členom 6.4 RTTE direktive (uporaba opreme za uporabo radijskih frekvenc na področju Republike Slovenije).

V ITU Master (FXM) register je vpisanih 9773 dodelitev radijskih frekvenc (fiksne, mobilne in satelitske storitve) in s tem v maksimalno zaščitene uporabe frekvenčnega spektra v Republiki Sloveniji.

Agencija je aktivno sodelovala pri delu HCM regionalne skupine (bivši Dunajski sporazum) in pripravi frekvenčnih list za radijske frekvence v mobilni in fiksni storitvi.

V letu 2005 je Agencija spremljala razvoj dogodkov in razvoj tehnologije na naslednjih področjih:

- UWB: širokopasovna (hišna) aplikacija kot nadaljevanje brezvrvičnih aplikacij,
- UMTS/IMT-2000: razvoj naslednjih aplikacij (generacij),
- HAPS,
- BWA s poudarkom na WiMax tehnologiji (3,5 GHz frekvenčno področje),
- souporaba radiokomunikacijskih storitev v frekvenčnih pasovih in medsebojni vpliv uporabe v sosednjih frekvenčnih področjih (BWA / radarji v 3 GHz frekvenčnem pasu, 6 GHz frekvenčni pas, ...),
- mobilne satelitske storitve in širitev s CGC (komplementarna zemeljska komponenta),
- naprave kratkega dosega, predvsem RFID aplikacije in mikro FM oddajniki,
- uporaba pasu 380 – 400 MHz (430 MHz) glede uporabe DMO in AGA aplikacij,
- uporaba pasu 5,8 GHz (BWA, ITS, SRD, ...),
- digitalni PMR/PAMR (DMR) v 400 MHz frekvenčnem pasu,
- uporaba frekvenčnih pasov, ki so bili uporabljeni za TETS in ERMES aplikacije,
- fiksne storitve v frekvenčnih pasovih nad 50 GHz (58 GHz, 65 GHz, 71-76 / 81-86 GHz).

3.3.3 Regulacija omrežij nove generacije

Kljub temu, da je OE regulacija omrežij nove generacije nova, so se nekatere aktivnosti iz njene pristojnosti izvajale celo leto in sicer:

- izdelana je bila Strategije Republike Slovenije za uvajanje fiksni brezžičnih sistemov – FWS v frekvenčnem območju od 3.410 MHz do 3.600 MHz na ozemlju Republike Slovenije;
- sodelovanje pri izdelavi Strategije razvoja širokopasovnih omrežij v republiki Sloveniji, v okviru Direktorata za elektronske komunikacije pri Ministrstvu za gospodarstvo;
- sodelovanje v projektni skupini JPTBWA za pripravo dokumentov za regulacijo širokopasovnih brezžičnih dostopovnih sistemov na 3,5 in 5,8 GHz, v okviru ECC
- začetek priprave razpisne dokumentacije za izvedbo javnega razpisa za dodelitev radijskih frekvenc za opravljanje storitev širokopasovnega brezžičnega dostopa na frekvenčnem območju od 3.410 MHz do 3.600 MHz na ozemlju Republike Slovenije;

- začetek priprave razpisne dokumentacije za izvedbo javnega razpisa za dodelitev radijskih frekvenc za opravljanje storitev MMDS na ozemlju Republike Slovenije.

3.3.4 Nadzor programskih vsebin

Agencija je do konca leta 2005 uresničila naloge iz načrta strokovnega nadzora za leto 2005, ki ga je v skladu s svojimi pristojnostmi sprejel Svet za radiodifuzijo. Obravnavala je 14 radijskih in 17 televizijskih programov ter v zvezi z njimi izdala:

- 17 sklepov o ustavitvi postopka strokovnega nadzorstva (v primerih, ko kršitev ni bilo ali pa so bile odpravljene),
- 7 odločb o začasni prepovedi objavljanja oglaševalskih vsebin zaradi ponovljenih kršitev zakonskih določil o oglaševanju v radijskih in televizijskih programih,
- 7 odločb z opozorilom o ugotovljenih nepravilnosti in rokom za njihovo odpravo,
- 2 odločbi o dodelitvi statusa programa posebnega pomena,
- 1 odločbo o nedodelitvi statusa programa posebnega pomena,
- 3 poročila o izpolnjevanju pogojev za pridobitev nepridobitnega statusa posebnega pomena (za postopke, ki jih je vodilo Ministrstvo za kulturo),
- 6 predlogov za uvedbo postopkov o prekrških za skupaj 59 primerov, v katerih bi lahko šlo za kršitve ZMed pri 4 televizijskih in 1 radijskem programu (na podlagi tega je inšpektor za medije uvedel tri postopke o prekršku in dvema izdajateljema izdal opomine z obveznostjo plačila povprečnine - stroškov postopka, enemu pa opomin).

Reševanje postopkov, ki so bili začeti tik pred koncem leta 2005 (ali zaradi tedaj prejete vloge, pobude za preverjanje ali zaradi izteka roka za usklajitev programa), se nadaljuje v letu 2006.

Za učinkovitejši in bolj ekonomičen strokovni nadzor radijskih in televizijskih programov, ki so oddaljeni od sedeža Agencije, je Agencija v letu 2005 zbirala podatke o možnostih za pridobitev sredstev v ta namen s sodelovanjem v projektu Phare na način »twinning light« ali »technical assistance«. Posodabljanje tehničnih zmogljivosti za pridobivanje posnetkov se nadaljuje v letu 2006.

Agencija je spremljala načine, metodološke pristope in tehnične značilnosti izvajanja strokovnega nadzora po evropskih državah. Velik delež v letu 2005 pridobljenega znanja na tem področju predstavljajo informacije, zbrane na delavnici združenja EPRA, ki je bila posvečena monitoringu programskih vsebin. Agencija se je v letu 2005 posebej povezala tudi s predstavniki regulatorjev Katalonije, Madžarske in Romunije, ki so v zadnjih letih učinkovito nadgradili tehnično in programsko opremo za strokovni nadzor vsebin. S posodabljanjem metodologije in programske opreme za nadzor vsebin v skladu s sodobnimi evropskimi praksami Agencija nadaljuje v letu 2006.

Do nadaljevanja dela pri usklajevanju Dogovora o spoštovanju pravil o oglaševanju in sponzoriranju v televizijskih programih, pri pripravi katerega sodeluje Agencija, pobudnik pa je Svet za radiodifuzijo, v letu 2005 ni prišlo. Zato je Agencija Svetu predlagala dokončno oblikovanje in sprejetje Dogovora kot eno od nalog iz načrta strokovnega nadzora za leto 2006.

V skladu z zastavljenim ciljem za leto 2005 je Agencija od aprila do konca leta aktivno sodelovala pri oblikovanju predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o medijih, in v okviru tega tudi pri posodabljanju podlag za omejevanje koncentracije lastništva radijskih in televizijskih programov.

Pri realizaciji podpore, ki jo Agencija nudi Svetu za radiodifuzijo, je sodelovala zlasti s strokovno podporo glede vprašanj, povezanih z nadzorom programskih vsebin in ocenjevanjem programskih vidikov ponudb na javnih razpisih za dodelitev pravic za uporabo frekvenc za opravljanje radiodifuzije, ter z izvajanjem snemanja sej.

3.4 Ocena stanja glede na leto 2004

3.4.1 Upravljanje radiodifuznega spektra

Stanje na področju upravljanja radiodifuznega spektra se je v smislu novih izdajateljev radijskih oz. televizijskih programov – imetnikov odločb o dodelitvi radijskih frekvenc, v primerjavi z letom 2004 rahlo spremenilo. In sicer, po postopku javnega razpisa je bilo podeljenih 13 novih odločb o dodelitvi radijskih frekvenc, od tega 1 za povsem nov radijski program, to je program Radio Ljubljana. Pri televizijskih programih pa sta bili po postopku javnega razpisa podeljeni 2 novi odločbi o dodelitvi radijskih frekvenc, obe za že obstoječ televizijski program.

3.4.2 Nadzor programskih vsebin

Po obsežnem delu z reševanjem vlog za statute programa posebnega pomena, s katerim sta bili zaznamovani leti 2003 in 2004, je Agencija konec leta 2004 izdala 14 odločb z opozorilom in rokom za odpravo ugotovljenih nepravilnosti v 13 radijskih in televizijskih programih, med katerimi je bilo 8 radijskih in televizijskih programov javnega zavoda Radiotelevizija Slovenija, vsi trije komercialni televizijski programi z nacionalnim pokrivanjem in dve manjši zasebni televiziji.

Vsi roki za odpravo nepravilnosti so se iztekli v letu 2005, zato je v tem letu Agencija postopke strokovnega nadzorstva za ugotavljanje spoštovanja določb o oglaševanju privedla do druge faze ukrepanja. Izrekla je 7 začasnih prepovedi objavljanja oglaševalskih vsebin zaradi ponovljenih kršitev zakonskih določil o oglaševanju v radijskih in televizijskih programih, postopke za ugotavljanje doseganja predpisanega deleža lastne produkcije pa izpeljala do stopnje, ko bo več radijskim in televizijskim programom začasno preklicala dovoljenje za izvajanje radijske in televizijske dejavnosti.

Postopki strokovnega nadzora radijskih in televizijskih programov so dolgi, saj za ugotovitev dejanskega stanja zahtevajo poseben ugotovitven postopek. Pred kodiranjem in analiziranjem posameznih programov je potrebno pridobiti ustrezne posnetke programov, ki oddajajo na različnih lokacijah po celotnem ozemlju Republike Slovenije, kar včasih povzroči časovni zastoj že na začetku posameznega postopka. Posnetki, ki jih Agenciji posredujejo izdajatelji sami, namreč pogosto niso pravilno opremljeni ali ne odražajo prave podobe radijskega ali televizijskega programa, kakršna je bila na določen dan posredovana poslušalcem oz. gledalcem. Agencija si zaradi tega prizadeva, da večino posnetkov, ki jih potrebuje za analizo programov, pridobi sama s snemanjem na sedežu Agencije, na daljinskih merilnih postajah ali na drugih lokacijah.

Posamezen upravni postopek strokovnega nadzora se lahko konča brez ukrepa ali pa se po prvem izrečenem ukrepu nadaljuje z naslednjim upravnim postopkom, ki zahteva ponovno ugotavljanje dejanskega stanja z analizo pridobljenih posnetkov programa. Prvi ukrep, ki ga Agencija izreče v primeru ugotovljenih nepravilnosti, je opozorilo z določenim rokom za odpravo nepravilnosti. Drugi ukrep je bodisi začasna prepoved oglaševanja ali začasni preklic dovoljenja za izvajanje dejavnosti (za kršitve, ki niso povezane z oglaševanjem). Začasni prepovedi oglaševanja v primeru ponovne kršitve sledi še začasni preklic dovoljenja, zadnji ukrep pa je razveljavitev dovoljenja za izvajanje dejavnosti.

Poleg težav s pridobivanjem posnetkov in zamudnim obdelovanjem posnetih programskih vsebin, postopke pogosto podaljša tudi proces izjasnjevanja stranke, ki ga zahteva zakon o

upravnem postopku. Vsako izjasnitev izdajatelja radijskega ali televizijskega programa v postopku Agencija podrobno preuči, kar navadno zahteva ponovno analizo delov programa.

Agencija je decembra 2005 organizirala dva širša posveta z izdajatelji (ločeno z izdajatelji televizijskih oz. radijskih programov), na katera je povabila tudi predstavnike Sveta za radiodifuzijo in Inšpektorata za medije. Agencija je izdajateljem predstavila ugotovitve iz opravljenega strokovnega nadzorstva in napovedala prihodnje ukrepe. Posveta sta bila dobro obiskana, udeležilo se ju je 21 predstavnikov 15 televizij in 45 predstavnikov 39 izdajateljev radijskih programov.

Izdajatelji televizijskih programov so izrazili kritiko, da so zakonska določila o objavljanju oglaševalskih vsebin v televizijskih programih stroga in zastarela, kar je v obdobju intenzivnega spreminjanja Evropske direktive o televiziji brez meja vse težje zagovarjati. Cilj nove direktive je usklajenost s tehnološkimi spremembami in spodbujanje razvoja evropske avdiovizualne industrije. Izdajatelji so ponovno pozvali k usmerjanju v samoregulacijo tega področja in opozorili na po njihovem mnenju neustrezen in prestrog večstopenjski sistem sankcioniranja.

Iz rezultatov analiz programskih vsebin, opravljenih v okviru strokovnega nadzora za leto 2005 je razvidno, da imajo izdajatelji programov največje težave z izvajanjem zakonskih določil o oglaševanju. Zelo izrazito je zlasti neupoštevanje načela o ločevanju oglasov od drugih programskih vsebin. Pogosta so tudi odstopanja od predpisanega deleža lastne produkcije v dnevnem oddajnem času radijskih oz. televizijskih programov. Zakonodajalec je ti dve vrsti kršitev Zmed-a različno ovrednotil, saj je za ponovitev oglaševalskih kršitev po že izdanem opozorilu in po izteku roka za odpravo nepravilnosti predvidel sankcioniranje s prepovedjo oglaševanja, za ponovno nedoseganje deleža lastne produkcije pa začasni preključ dovoljenja za izvajanje dejavnosti.

Sankcije, ki jih ima Agencija na voljo po Zmed-u, so izrazito represivne, saj izdajatelju lahko povzročijo gospodarsko škodo (npr. izgubo oglaševalcev, prekinitev že sklenjenih pogodb ipd.), ki občutno preseže denarne kazni, ki jih isti zakon uveljavlja za prekrške. V skrajnem primeru lahko Agencija z razveljavitvijo dovoljenja za izvajanje dejavnosti onemogoči delovanje katerega od uveljavljenih, pri gledalcih dobro sprejetih, poslušanih in gledanih radijskih ali televizijskih programov.

Agencija ocenjuje, da so ukrepi na prvi in drugi stopnji prinesli določene rezultate, saj razveseljuje podatek, da se je 17 postopkov strokovnega nadzorstva končalo z ugotovitvijo, da kršitev ni oz. da so bile odpravljene. Zaradi neuspešnosti nekaterih izdajateljev, da odpravijo ugotovljene nepravilnosti v svojih programih, pa se bo Agencija po večletnem izvajanju strokovnega nadzora programskih vsebin usmerjala v še globlje sodelovanje z izdajatelji in spodbujanje k izvajanju zakonskih zahtev. V ta namen bo organizirala posvete o določenih vprašanih regulacije programskih vsebin ter prizadevanja za uveljavitev soregulacije.

Agencija si bo prizadevala, da bo v letu 2006 pripravila osnutek dogovora, ki bo izkoristil vse možnosti bolj fleksibilnega razlaganja določil o oglaševanju, spodbujenega z zadnjo interpretacijo določil Evropske direktive o TV brez meja¹. Razloga za takšno odločitev sta v obnovljenem zanimanju za takšen pristop k regulaciji, ki se kot sprejemljiv in učinkovit način urejanja določenih področij vse bolj uveljavlja tudi na ravni evropske zakonodaje², ter v

¹ Commission interpretative communication on certain aspects of the provisions on televised advertising in the 'Television without frontiers' Directive (2004/C 102/02)

² Glej študijo, ki jo je za Evropsko komisijo izvedel Hans-Bredow-Institute iz Hamburga. Osnutek končnega poročila je objavljen na http://www.hans-bredow-institut.de/forschung/recht/co-reg/Co-Reg-Draft_Final_Report.pdf

posebnih zahtev obdobja, v katerem je že znana nova evropska usmeritev pri regulaciji objavljanih oglaševalskih vsebin na televiziji, ki je precej liberalnejša od trenutne. Zaradi zapletenega evropskega zakonodajnega postopka bo po najbolj optimističnih napovedih v praksi direktiva zaživela šele leta 2009 oz. 2010.

Ker je učinkovitost so regulacijskega pristopa k urejanju posameznega področja odvisna od t.i. regulatorne kulture in pripravljenosti udeleženih akterjev za sodelovanje, bo veliko napora vloženega v popularizacijo takšnega pristopa ter pridobitev naklonjenosti in odločenosti izdajateljev TV programov za aktivno sodelovanje pri skupnem urejanju objavljanih oglasov in sponzoriranja v TV programih. Agencija v tem vidi priložnost in izziv za doseg cilja – spoštovanje temeljnih načel glede objavljanih oglasov in sponzoriranja v TV programih – brez ugašanja TV programov, kar velja na ravni Evropske unije za nepriljubljen in zaradi ščitenja medijske svobode redko uporabljen ukrep, rezerviran za najhujše kršitve.

4 Trg poštnih storitev

4.1 Stanje na poštnem trgu v letu 2005

Na trgu poštnih storitev v Republiki Sloveniji je v letu 2005 zagotavljalo poštne storitve 18 izvajalcev, ki so fizične in pravne osebe in izvajajo poštne storitve na podlagi obvestila ali dovoljenja iz 1. oz. 2. odstavka 10. člena ZPSto-1.

V zadnjem četrtletju je z izvajanjem poštnih storitev prenehalo 6 izvajalcev v skladu z obvestilom o prenehanju izvajanja poštnih storitev in na podlagi odločbe Agencije oz. je Agencija ugotovila, da so izvajalci kurirskih in ne poštnih storitev.

Na dan 31. decembra 2005 je bilo v uradni evidenci Agencije 13 izvajalcev poštnih storitev.

Dovoljenje za izvajanje univerzalne poštne storitve, z ekskluzivno pravico izvajanja rezervirane poštne storitve do leta 2008, ima Pošta Slovenije d. o. o. (v nadaljevanju besedila Pošta).

Agencija je v letu 2005 v roku rešila 5 sporov s področja poštnih storitev.

4.2 Javno pošno omrežje

V letu 2005 je bila na novo odprta stalna kontaktna točka 8102 Novo Mesto, kar pomeni nov korak k izboljšanju dostopnosti poštnega omrežja za uporabnike v skladu s Pravilnikom o kakovosti in načinu izvajanja univerzalne poštne storitve.

Glede na leto 2004 ima Pošta eno kontaktno točko več, tako da ima po podatkih na dan 31. decembra 2005 skupaj 556 kontaktnih točk in 2 poštna centra.

Gostota poštnega omrežja ter primerjava demografskih in geografskih podatkov med Republiko Slovenijo in državami članicami EU je razvidna iz spodnje tabele.

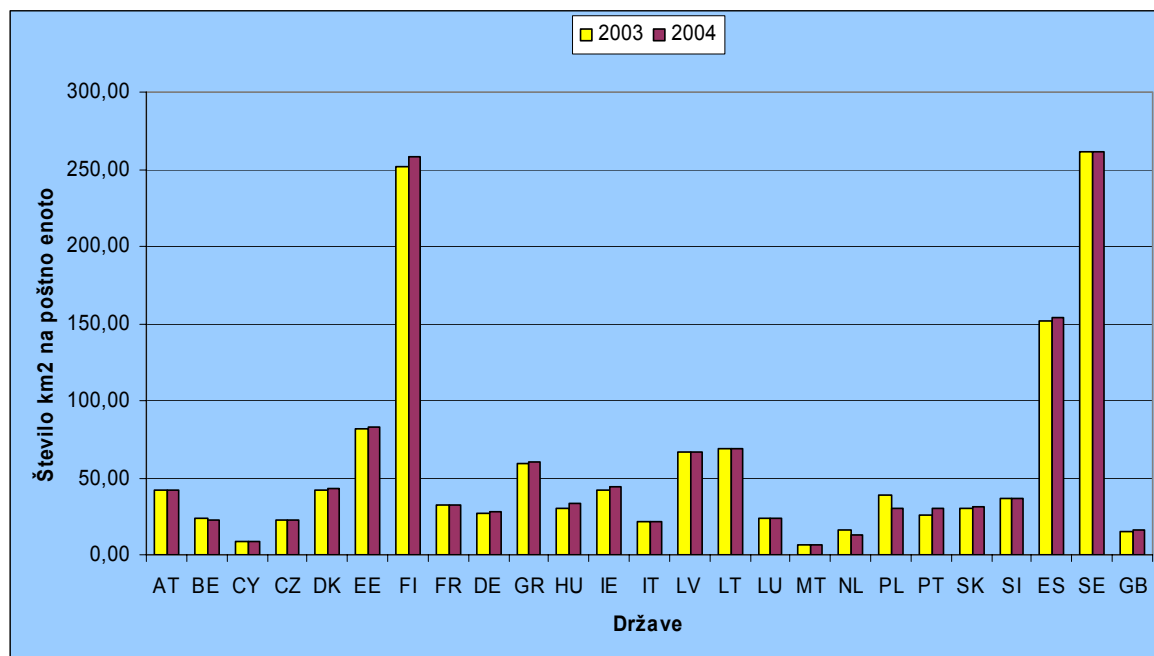
Države članice	Površina v km ²	Preb. v 1000	Število poštних enot	Število km ² /poštno enoto	Število preb./ poštno enoto
Avstrija	83.859	8.171	1.999	41,95	4.087,59
Belgija	30.528	10.400	1.369	22,30	7.596,58
Ciper	9.251	826	1.111	8,33	743,40
Češka Republika	78.866	10.229	3.419	23,07	2.991,82
Danska	43.049	5.414	996	43,27	5.435,95
Estonija	45.100	1.335	545	82,75	2.449,68
Finska	338.145	5.235	1.311	257,93	3.993,32
Francija	551.500	60.257	16.947	32,54	3.555,60
Nemčija	357.022	82.645	13.019	27,42	6.348,05
Grčija	131.957	11.098	2.200	59,98	5.044,68
Madžarska	93.032	10.124	2.824	32,94	3.585,04
Irska	70.273	4.080	1.604	43,81	2.643,42
Italija	301.318	58.033	13.855	21,75	4.188,58
Latvija	64.600	2.318	968	66,74	2.395,11
Litva	65.200	3.443	955	68,38	3.605,59
Luksemburg	2.586	459	109	23,73	4.211,08
Malta	316	400	51	6,20	7.839,51
Nizozemska	41.526	16.226	3.188	13,03	5.089,78
Poljska	323.250	38.559	10.923	29,59	3.530,11
Portugalska	91.982	10.441	3.026	30,40	3.450,58
Slovaška	49.012	5.401	1.598	30,68	3.380,15
Slovenija	20.256	1.967	556	36,43	3.537,77
Španija	505.992	42.646	3.291	153,75	12.958,49
Švedska	449.964	9.008	1.720*	261,61	5.198,14
Velika Britanija	242.900	59.479	14.609	16,63	4.071,42
Povprečje EU	159.659,4	18.328	4.018,92	46,95	4.477,26

Viri: geografski in demografski podatki, podatki o številu stalnih poštних enot za leto 2004: <http://www.upu.int/>.

* Podatek je za l. 2001.

Gostota poštnega omrežja se meri s številom km² na posamezno poštno enoto in pove, kolikšen del teritorija posamezne države pokriva ena poštna enota. Iz podatkov je razvidno, da je v državah EU to območje povprečno veliko približno 47 km², v Republiki Sloveniji pa 36,43 km². Dobre rezultate pa kaže tudi povprečno število prebivalcev na posamezno poštno enoto.

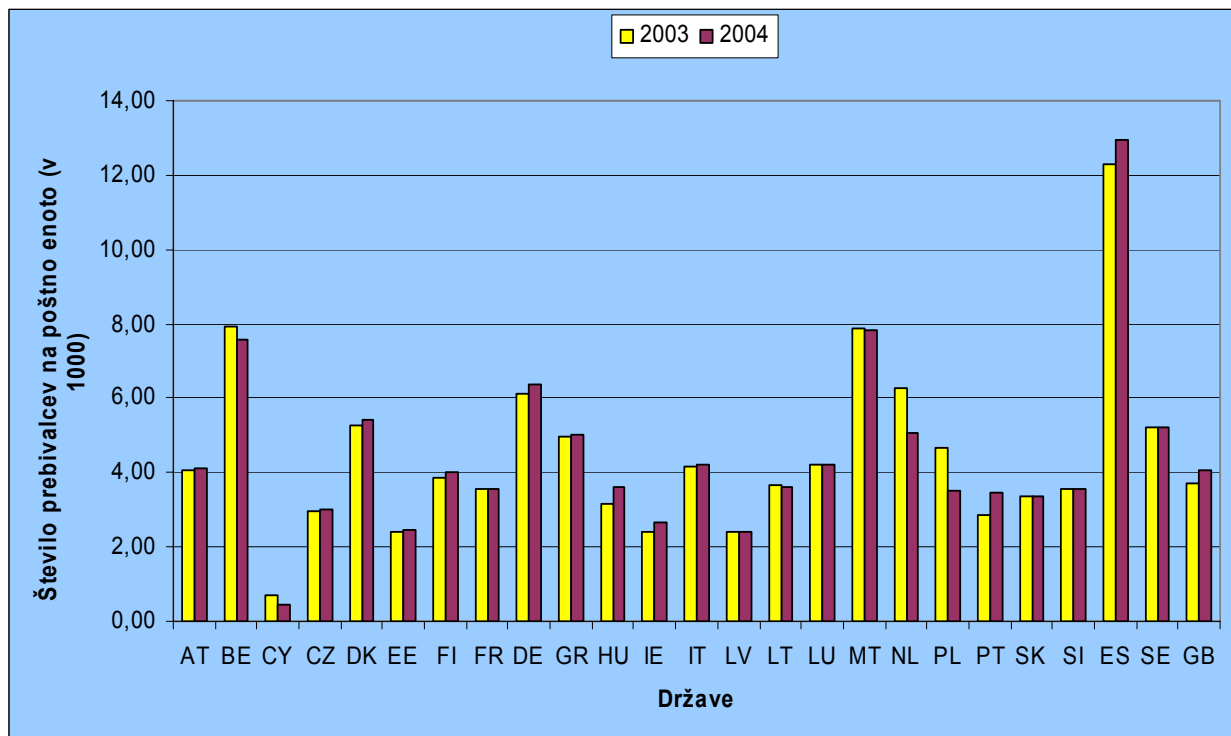
Gostota poštnega omrežja oz. število km² na poštno enoto v državah EU v letih 2003 in 2004 je prikazana v spodnjem grafu.

Viri: geografski in demografski podatki, podatki o številu stalnih poštnih enot za leto 2004: <http://www.upu.int/>.

Primerjava gostote poštnega omrežja v državah članicah EU med letoma 2003 in 2004 ne kaže bistvenih razlik. Določene razlike so vidne le v primeru Nizozemske in Poljske, kjer se je v letu 2004 zmanjšalo število km² na poštno enoto kot posledica povečanja števila poštnih enot.

Število prebivalcev na poštno enoto v državah EU v letih 2003 in 2004 nam kaže spodnji graf.

Viri: geografski in demografski podatki, podatki o številu stalnih poštne enote za leto 2004: <http://www.upu.int/>.

4.3 Realizacija nalog za doseg ciljev iz programa za leto 2005

4.3.1 Regulacija trga poštne storitve

V skladu s Pravilnikom o kakovosti in načinu izvajanja univerzalne poštne storitve je Agencija obravnavala:

- 27 obvestil o spremembi delovnega časa pošt,
- 33 obvestil o spremembi časa praznjenja poštne nabiralnikov,
- 5 obvestil o odstranitvi poštne nabiralnikov,
- obvestilo o uvedbi ene premične pošte,
- usklajenost poslovanja Pošte preko izpostavljenih predalčnikov,
- neskladje med teorijo in prakso pri določanju števila gospodinjstev glede na posamezno kontaktno točko,
- prenehanje vročanja pošilk zaradi neustreznih hišnih oz. izpostavljenih predalčnikov.

Agencija je preučila Splošne pogoje poslovanja vseh izvajalcev poštne storitve v Republiki Sloveniji in ugotovila, da je poenotenje zaradi velikih terminoloških razlik neizvedljivo.

Pripravila je predlog in pozvala Pošto k spremembam Splošnih pogojev izvajanja univerzalne poštne storitve, zaradi česar je bil v letu 2005 uveden postopek za izdajo soglasja k spremembam in dopolnitvam Splošnih pogojev izvajanja univerzalne poštne storitve. Odločba v tej zadevi bo izdana februarja 2006.

Ministrstvu, pristojnemu za pošto, je Agencija predlagala spremembe in dopolnitve Pravilnika o kakovosti in načinu izvajanja univerzalne poštne storitve v delu, ki govori o pritožbah in

rokih prenosa s poudarkom na obvezni uporabi slovenskih standardov, ki se nanašajo na kakovost poštnih storitev. Postopek sprememb in dopolnitev Pravilnika je trenutno v zaključni fazi.

Agencija je izdala sklep o obnovi postopka in obvestilo o zadržanju sklepov v primeru dveh izvajalcev poštnih storitev. V obeh primerih je Agencija ugotovila, da pravna subjekta ne izvajata poštnih storitev, zato je že izdana ugotovitvena sklepa odpravila.

Izdala je tri sklepe o prenehanju izvajanja poštnih storitev, Inšpektorat RS za elektronske komunikacije, elektronsko podpisovanje in pošto pa obvestila o kršitvi ZPSto-1 enega od izvajalcev poštnih storitev. Inšpektorat je tudi zaprosila, da preveri status izvajalcev kurirskih storitev, ki so v preteklosti prejeli ugotovitveni sklep za izvajanje poštnih storitev.

Pooblaščen oseba Agencije je v zvezi s pritožbo uvedla postopek nadzora zoper Pošto zaradi domnevne zlorabe prevladujočega položaja in kršitve prepovedi subvencioniranja iz naslova rezerviranih storitev, razen v obsegu, ki je nujno potreben zaradi izvajanja univerzalne poštne storitve.

Agencija se je udeležila ustnih obravnav, ki so se nanašale na domnevno neupravičeno vročanje poštnih pošilk s strani Pošte. Obravnavala je različna zaprosila in pritožbe uporabnikov poštnih storitev ter jih glede na naravo problema poučila oz. jih v primerih, ko v zadevi ni bila pristojna za reševanje, napotila na pristojne organe.

4.3.2 Regulacija cen

Agencija je z odločbo aprila 2004 dala soglasje za 26% postopno povišanje cen rezerviranih poštnih storitev v treh korakih. Zadnji korak je bil izveden februarja 2005, ko so se cene dvignile za povprečno 8,9%.

V skladu z 8. členom ZPSto-1 obsegajo rezervirane poštne storitve prenos poštnih pošilk korespondence mase do 50 g. S 37. členom prehodnih in končnih določb istega zakona je bilo predvideno prehodno obdobje do 31. decembra 2005, ko so se kot rezervirane poštne storitve upoštevale pošiljke do 100 g, s 1. januarjem 2006 pa se je masna stopnja znižala na 50 g.

Skladno s tem je Pošta masno stopnjo navadnega pisma nad 20 g do 100 g ukinila oz. razdelila na dve masni stopnji, in sicer na navadno pismo od 20 g do 50 g in navadno pismo od 50 g do 100 g v notranjem poštnem prometu.

Agencija je 5. decembra 2005 izdala odločbo, s katero je dala soglasje k cenam novih masnih stopenj, in sicer se je cena, v primerjavi s ceno pisma nad 20 g do 100 g, za navadno pismo od 20 g do 50 g znižala za 3,1%, cena za navadno pismo od 50 g do 100 g pa povišala za 17,3%. Cena za navadno pismo do 20 g je ostala nespremenjena, to je 49 SIT.

Soglasje za dvig cen z dne 9. 4. 2004 in predlagano zvišanje s 1. 1. 2006.

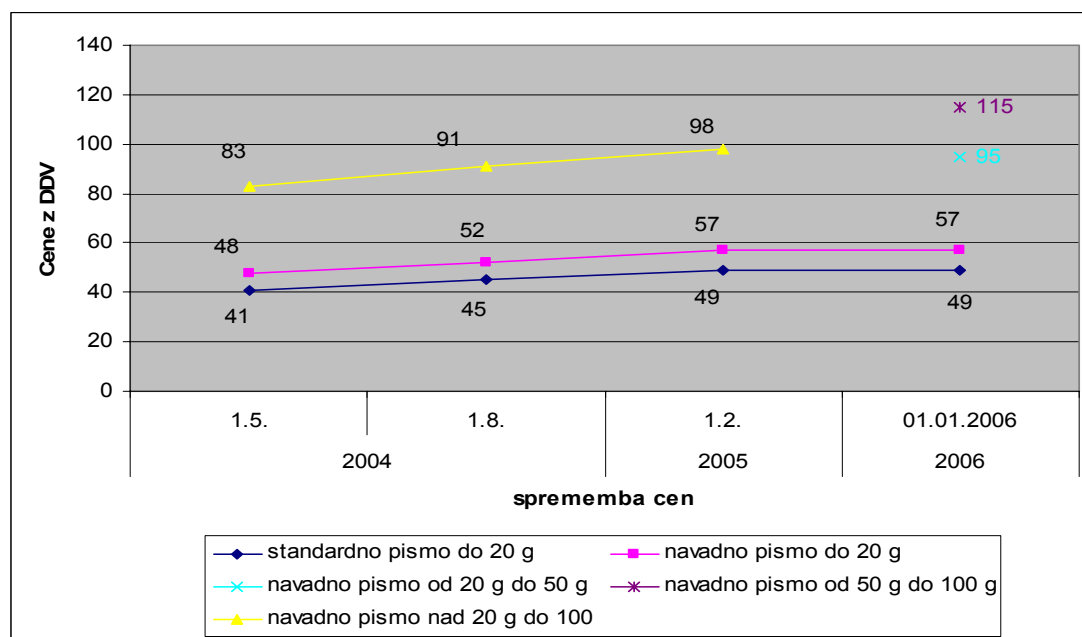
	1. 5. 2004	1. 8. 2004	1. 2. 2005	1. 1. 2006
Standardizirano pismo in dopisnica	41 SIT	45 SIT	49 SIT	49 SIT
Nestandardizirano pismo z maso do 20 g in dopisnica	48 SIT	52 SIT	57 SIT	57 SIT
Nestandardizirano pismo z maso nad 20 g do 100 g	83 SIT	91 SIT	98 SIT	Se ukine

Nestandardizirano pismo z maso nad 20 g do 50 g	-	-	-	95 SIT
Nestandardizirano pismo z maso nad 50 g do 100 g	-	-	-	115 SIT

Vir: APEK

Opomba: Vse cene vključujejo DDV.

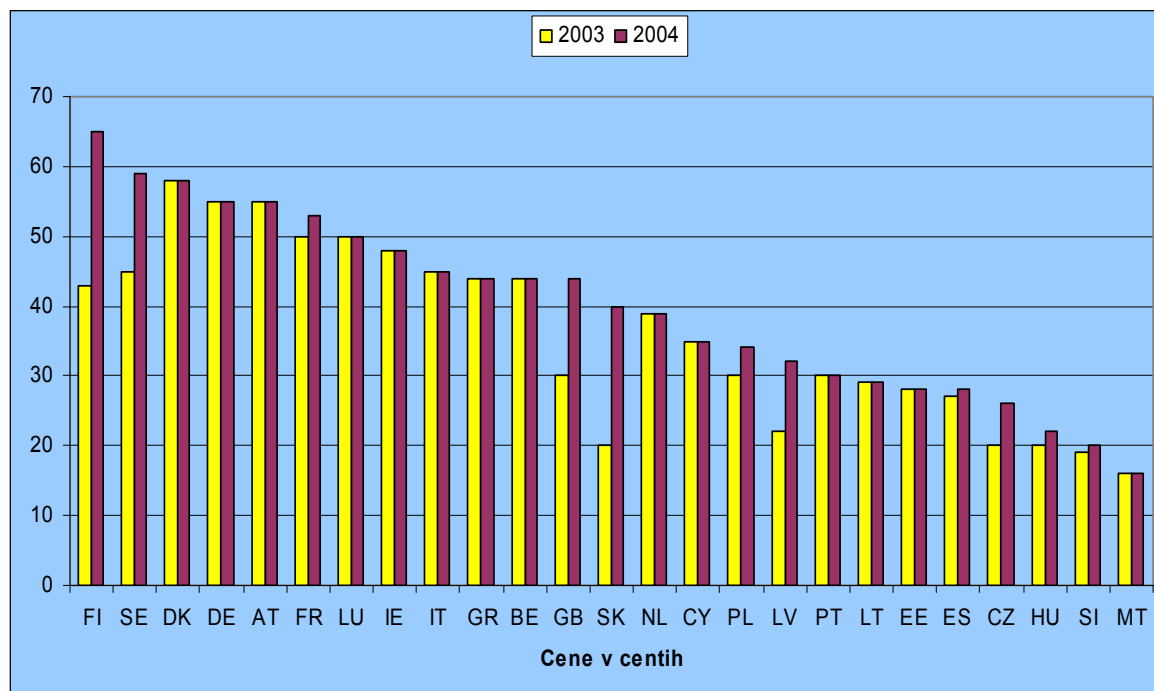
Spodnji graf prikazuje poviševanja cen rezerviranih poštних storitev v letih 2004, 2005 in 2006.

Vir: APEK

Po zadnjih podatkih se cene za standardno pismo prve težnostne stopnje (20 g) v notranjem poštnem prometu v državah članicah EU zelo razlikujejo in so se glede na leto 2004 v nekaterih državah precej povišale. Povprečna cena v državah članicah EU je 0,40 €, s ceno 0,20 € zaseda Republika Slovenija predzadnje mesto.

Primerjavo cen za standardno pismo prve kategorije v državah EU v €-centih kaže spodnji graf.

Vir: APEK

Opomba: *Cene vključujejo DDV (Finska 22%, Švedska 25%, Slovenija 20%)

Primerjava cen za standardno pismo prve težnostne kategorije med državami EU med letoma 2003 in 2004 ne kaže večjih razlik. Izjeme so Finska, Švedska, Velika Britanija, Slovaška in Latvija, kjer so se cene občutno povišale.

Republika Slovenija pri ceni standardnega pisma prve težnostne kategorije še vedno zaseda predzadnje mesto, ob tem, da je v tej ceni vključen tudi DDV.

4.3.3 Sodelovanje pri analizah trga

Agencija je sodelovala pri vrsti raziskav in pripravila odgovore na številne vprašalnike različnih mednarodnih organizacij s področja poštne dejavnosti, in sicer:

- Vprašalnik ECORYS: »Development of competition in the European postal sector«, nastal na podlagi študije, ki jo je naročila Evropska Komisija. Odgovore smo pred posredovanjem v Bruselj uskladili z Ministrstvom za gospodarstvo.
- Vprašalnik »Questionnaire regarding the study The postal sector in Belgium – present and future«, ki se nanaša na analizo, ki jo izvaja belgijski regulator.
- Vprašalnik Mednarodnega urada Svetovne poštne zveze glede poštne statistike 2004.
- Vprašalnik FEDME »Direktna pošta«.
- Vprašalnik CERP PT »NRA«
- Vprašalnik CEN »Questionnaire on the future of postal standardisation 2005«.
- Vprašalnik CERP PT »Cost accounting and price control system«.
- Vprašalnik CERP PT »Universal service and its financing«.
- Vprašalnik EUROSTAT o trgu poštних in kurirskih storitev v Republiki Sloveniji. Agencija je prevedla vprašalnik in definicije poštних izrazov, jih posredovala izvajalcem poštних in kurirskih storitev ter rezultate statistično obdelala.

4.3.4 Projekti in druge naloge

Na področju standardizacije je Agencija aktivno sodelovala s Pošto pri implementiranju standarda kakovosti storitev SIST EN 13850:2004³. Za interno uporabo je prevedla dva standarda, in sicer SIST EN 14534:2004⁴ in SIST EN 14137:2004⁵ ter pripravila dokument o usklajenosti zahtev Pravilnika o kakovosti in načinu izvajanja univerzalne poštne storitve z zahtevami standarda SIST EN 14012:2004⁶. Ob tem je Agencija tudi krepila sodelovanje s slovenskimi in mednarodnimi organizacijami na področju standardizacije.

Agencija je v letu 2005 prvič izvedla analizo trga poštne storitve. Namen analize je bil ugotoviti razvitost in konkurenčnost poštne storitve v Republiki Sloveniji, kakovost in način izvajanja poštne storitve. Poleg tega pa je Agencija s to analizo zbrala podatke, ki jih podaja mednarodnim organizacijam o stanju poštne storitve v Republiki Sloveniji v skladu z mednarodnopravnimi predpisi.

Agencija je s pridobitvijo tehnične pomoči TAIEX uspešno izvedla študijska obiska pri belgijskem in irskem regulatorju ter s tem pridobila znanje in izkušnje s področja regulacije, s poudarkom na implementaciji standardov kakovosti poštne storitve in stroškovnega računovodstva.

Agencija je v letu 2005 pripravila in prijavila projekt v okviru programa Transitional Facility z naslovom »Implementation of proper price regulation system for postal sector – uvedba ustreznega sistema regulacije cen v poštne storitve«. Pričakuje se, da bo morebitno potrjen navedeni projekt izveden ob koncu leta 2006 in v začetku leta 2007.

Izdelala je gradivo z opisom problematike vročanja poštne pošiljke preko izpostavljenih predalčnikov tako na ozemlju Republike Slovenije kot tudi v drugih državah članicah EU. Namen raziskave je analiza upravičenosti vročanja poštne pošiljke preko izpostavljenih predalčnikov.

Aktivno je sodelovala pri vzpostavitvi »Računovodskega sistema po aktivnostih z uporabo metode popolnoma alociranih stroškov« za Pošto in za ta namen pripravila vso potrebno dokumentacijo za izbor neodvisnega revizorja v zvezi z omenjeno metodologijo.

V okviru »13th Conference on Postal and Delivery Economics« je Agencija v Antwerpnu predstavila prispevek »Essential Facility Doctrine – Access to the public postal network« in prijavila nov prispevek za »14th Conference on Postal and Delivery Economics« z delovnim naslovom »Future of terminal dues system in EU under directly applicable Article 81(3) of the Treaty«.

Pošto, kot prodajalko nalepke o prepovedi vročanja nenaslovljenih oglaševalskih, marketinških in drugih reklamnih sporočil, je redno oskrbovala s potrebnim številom nalepk. V letu 2005 jih je dostavila 29.400.

4.4 Ocena stanja glede na prejšnja leta

4.4.1 Izvajanje univerzalne poštne storitve

Pri izvajanju univerzalne poštne storitve gre za izvajanje storitve v javnem interesu, ki ga v skladu z ZPSto-1 zagotavlja Republika Slovenije. Pristojnosti Agencije so predvsem spremljanje kakovosti in načina izvajanja univerzalne poštne storitve in ugotavljanje ter sprejemanje ukrepov v primeru neizvajanja univerzalne poštne storitve na način in pod

³ Merjenje časa prenosa od sprejema do vročitve za posamične pošiljke prednostne pošte in pošte prvega razreda.

⁴ Merjenje časa prenosa od sprejema do vročitve masovne pošte.

⁵ Merjenje izgubljenih knjiženih poštne pošiljke in ostalih vrst poštne storitve, uporabljajoč track and trace sistem sledenja.

⁶ Obravnavanje ugovorov in reklamacij.

pogoji, ki jih določa zakonodaja. V skladu s tem je Agencija v letu 2005 posebno pozornost namenila problematiki vročanja preko izpostavljenih predalčnikov zaradi bojazni, da slednji dejansko pomenijo negativen vpliv na zagotavljanje univerzalne poštne storitve.

V okviru teh pristojnosti je Agencija izdala dve odločbi, s katerima je naložila izvajalcu univerzalne poštne storitve, da zagotavlja vročanje v hišni predalčnik, ker vročanje v izpostavljeni predalčnik ni upravičeno in ne zagotavlja primerne kakovosti univerzalne poštne storitve.

4.4.2 Izvajalci poštних storitev/kurirskih storitev

S sprejetjem in začetkom veljavnosti Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o poštних storitvah je prišlo do jasne ločitve med izvajalci poštних storitev in izvajalci kurirskih storitev. V skladu s tem prenos poštних pošilk od pošiljatelja do naslovnika direktno brez usmerjanja ni izvajanje poštних ampak kurirskih storitev. Pooblaščen osebja Agencije je v letu 2005 po uradni dolžnosti opravila nadzor pri izvajalcih poštних storitev, ki so imetniki ugotovitvenega sklepa, z namenom ugotoviti način in obseg storitev, ki jih izvajajo.

V skladu z ugotovitvami v postopku nadzora je Agencija po uradni dolžnosti v postopku obnove ugotovila, da dva izvajalca poštних storitev že od 1. 5. 2004 nista izvajalca poštних storitev, ampak izvajalca kurirskih storitev.

4.4.3 Merjenje rokov prenosa poštних pošilk

Agencija je v letu 2005 aktivno sodelovala s Pošto na projektu implementiranja standarda kakovosti poštних storitev SIST EN 13850:2004, ki določa metode merjenja časa prenosa, od sprejema do vročitve, za prednostne pošiljke v notranjem in mednarodnem poštnem prometu, ki jih izvajalec poštних storitev sprejme, usmeri in vroči naslovniku. Pri merjenju se uporabljajo vzorčne pošiljke, ki predstavljajo vse vrste posameznih naslovljenih pisemskih pošilk. Prenos od sprejema do vročitve pomeni od točke, ko je bila pošiljka, oddana v sistem poštne omrežja do točke, ko je bila vročena, za prenos pa je odgovoren izvajalec poštних storitev.

V projekt je bila Agencija vključena od samega začetka, in sicer je omenjeni standard prevedla iz angleškega jezika, skupaj s Pošto določila minimalne kriterije merjenja ter sodelovala pri izboru neodvisnega izvajalca merjenja rokov prenosa. Prvi rezultati poskusnega merjenja bodo predvidoma na voljo februarja 2006, dejansko merjenje pa se je začelo s 1. januarjem 2006 in bo neprekinjeno potekalo do 31. decembra 2006.

4.4.4 Metodologija

Agencija je v skladu s 14. členom Evropske direktive 97/67/EC iz leta 1997 in četrtem odstavkom 31. člena ZPSto-1 julija 2004 izdala »Splošni akt o načinu vodenja in preverjanja ustreznosti računovodstva izvajalca univerzalne storitve«. S splošnim aktom je Agencija natančneje opredelila obveznosti izvajalca univerzalne poštne storitve glede vzpostavitve ustreznega sistema stroškovnega računovodstva, ločitev računovodskih evidenc za posamezno skupino storitev (rezervirane poštne storitve, univerzalne poštne storitve brez rezerviranih poštних storitev in poštne storitve zunaj univerzalnih poštних storitev) in prepoved internega subvencioniranja med posameznimi skupinami.

Pošta je kot izvajalka univerzalne poštne storitve s pomočjo svetovalnega podjetja pripravila nov obračunski sistem, v skladu s predpisano zakonodajo in priporočili CERP-a in ga novembra 2005 posredovala Agenciji, z namenom preučitve in izvedbe presoje s strani neodvisne strokovne inštitucije.

4.4.5 Analiza trga poštnih storitev

Namen analize trga poštnih storitev v Republiki Sloveniji je bil pridobiti statistične podatke in izvesti analizo dogajanja in stanja na trgu poštnih storitev v letu 2004 ter ugotoviti stopnjo dosežene konkurence in liberalizacije. Z analizo naj bi ugotovili tržne deleže, obseg storitev, prihodke iz naslova izvajanja poštnih storitev in si zagotovili celovit pregled trga poštnih storitev. S pomočjo analize bo možno v naslednjih korakih narediti primerjavo z dogajanjem in stanjem poštnih storitev na ravni Evropske unije in posameznih držav članic.

Analiza je bila izvedena na podlagi podatkov, ki jih je Agencija pridobila s pomočjo vprašalnikov od izvajalcev poštnih storitev v Republiki Sloveniji v letu 2004. Ker je bil odziv le-teh slab, je Agencija nekatere manjkajoče podatke nadomestila s podatki pridobljenimi iz drugih virov ter na ta način poskusila s kar največjo možno stopnjo zanesljivosti oceniti stanje na trgu poštnih storitev v Republiki Sloveniji. Rezultate raziskave bo Agencija objavila v začetku letu 2006.

4.4.6 Liberalizacija trga poštnih storitev

V letu 2005 na področju liberalizacije trga poštnih storitev v Republiki Sloveniji ni prišlo do sprememb, ki bi pomenile nadaljnjo odpravo zakonskih ovir pri zagotavljanju storitev, ki so rezervirane za izvajalca univerzalne poštne storitve. Kljub temu je Agencija z analizo trga poštnih storitev in ob zbiranju podatkov na podlagi vprašalnika EUROSTAT-a preverjala stanje na trgu poštnih storitev.

Ugotovljeno je bilo, da ima Pošta kot izvajalka poštnih storitev visok tržni delež v okviru prenosa poštnih pošilk do mase 2 kg. To je zaradi dejstva, da največji delež v celotni količini teh pošilk predstavljajo rezervirane storitve. Prav tako je Agencija ugotovila, da je konkurenca razvita predvsem na področju prenosa poštnih paketov do 20 kg in prenosa nenaslovljenih oglaševalskih, marketinških in drugih oglaševalskih sporočil. Kljub temu bodo potrebni dodatni koraki, tako v okviru zakonodajnega urejanja kot tudi v okviru same uporabe zakonodaje v praksi, da bodo vzpostavljeni enakovredni pogoji za vse akterje na trgu poštnih storitev in da bodo odpravljene glavne ovire za vstop na trg (rezervirana storitev, status javnega poštnega omrežja, ozaveščenost potrošnikov in uporabnikov itd.).

S 1. januarjem 2006 se proces liberalizacije trga poštnih storitev nadaljuje z zmanjševanjem obsega rezerviranih poštnih storitev. Rezervirana poštna storitev bo tako od tega datuma obsegala prenos poštnih pošilk korespondence v notranjem poštnem prometu in v Republiko Slovenijo prispelih poštnih pošilk korespondence v mednarodnem poštnem prometu, katerih masa je manjša od 50 g in cena nižja od dvainpolkratnika cene prenosa poštne pošiljke korespondence standardne kategorije prve težnostne stopnje.

4.4.7 Nova Poštna Direktiva

V letu 2005 so se začele aktivnosti na področju priprave predloga nove oz. sprememb in dopolnitev obstoječe Poštne Direktive. V skladu s določbami slednje mora namreč Evropska Komisija konec leta 2006 predstaviti:

- Tretje poročilo o implementaciji Poštne Direktive v državah članicah EU.
- Študijo o perspektivah poštne sektorja in še posebej univerzalne poštne storitve v primeru popolne liberalizacije trga poštnih storitev v EU.
- Predlog nove oz. sprememb in dopolnitev obstoječe Poštne Direktive.

V skladu s tem so se v letu 2005 začele naslednje aktivnosti v katerih je aktivno sodelovala tudi Agencija s svojimi pripombami, odgovori in prispevki:

- Javna razprava Evropske Komisije na temo nove Poštne Direktive (na spletnih straneh Evropske Komisije).

- Izvedba dveh študij s strani neodvisnih zunanjih svetovalcev z naslovoma »Main developments in the postal sector (2004-2006)« in »The impact on universal service of the full accomplishment of the postal internal market in 2009«.

Aktivnosti se nadaljujejo tudi v letu 2006.

4.5 Nadzor pooblaščen osebe Agencije in prekrškovni organ

V letu 2005 je pooblaščen oseba Agencije izvedla nadzor, izdala zapisnik o nadzoru ter sklep o ustavitvi postopka nadzora pri 16 izvajalcih poštinih storitev v Republiki Sloveniji.

Pooblaščen oseba Agencije je prejela pritožbo o kršitvi prepovedi subvencioniranja v skladu s 30. čl. ZPSto-1 s strani Pošte. Postopek je v času poročanja še v teku.

Pooblaščen oseba Agencije je enemu od izvajalcev poštinih storitev izdala pisno obvestilo o prekršku in poziv za izjavo o prekršku glede neposredovanja zahtevanih podatkov.

5 Nadzor

5.1 Nadzor radiofrekvenčnega spektra

Da bi vsem uporabnikom radijskih storitev zagotovili nemoteno uporabo radiofrekvenčnega spektra, skladno z odločbami o dodelitvi radijskih frekvenc (ODRF), ima Agencija v soglasju z zakonskimi zadolžitvami svojo radijsko nadzorno službo. Ta opravlja nadzor RF spektra bodisi sistematično na podlagi svojih letnih načrtov, bodisi na podlagi internih naročil za posebne meritve spektra, ali pa v okviru raziskav prijavljenih radijskih motenj.

Pooblaščen osebe Agencije pri opravljanju nadzora radiofrekvenčnega spektra smiselno uporabljajo določbe Zakona o inšpekcijskem nadzoru (v nadaljevanju besedila ZIN), pooblaščen uradne osebe Agencije pa lahko ukrepajo tudi kot prekrškovni organ, če v postopku nadzora presodijo, da teža prekrška narekuje ukrepanje po Zakonu o prekrških (v nadaljevanju besedila: ZP-1). Kot strokovnjaki pa z nasveti tudi pomagajo lastnikom radijskih postaj reševati razne tehnične težave. Radijska nadzorna služba opravlja za potrebe radijske službe Agencije tudi naročene meritve, ki jih te upoštevajo pri izdajanju ODRF.

Za opravljanje svojih nalog v okviru nadzora radiofrekvenčnega spektra potrebuje radijska nadzorna služba (RNS) posebno merilno opremo in mora imeti dostop do fiksnih daljinskih oziroma mobilnih radijskih nadzornih postaj (RNP). Delujočih RNP je v Sloveniji trenutno 7, dve sta obljudeni nadzorno merilni postaji (RNMP), tri specializirana merilna vozila pa delujejo kot mobilne RNP. Vsa ta fiksna in mobilna oprema je povezana v omrežje Radijskega nadzorno-merilnega sistema Slovenije (RNMS), v okviru katerega je delavcem RNS omogočen nadzor radijskega spektra na daljavo preko javnega fiksnega in mobilnega telefonskega omrežja.

5.1.1 Izgradnja Radijskega nadzorno merilnega sistema

V letu 2005 je Agencija obnovila investicijske projekte in sprejela investicijske programe za obdobje 2005-2007, v katerem so upoštevane doslej pridobljene izkušnje. V novelaciji investicijskih programov so opuščene vse tiste nekoč načrtovane RNP, ki lokacijsko niso strogo vezane na večja urbana središča. To so RNP-Sodražica, -Lovski vrh in -Žirovnica, ki so črtane iz programa. V investicijskem programu za obdobje 2005-2007 je od nekoč načrtovanih 12 RNP predvidenih le še devet. Operabilno postajo RNP-Sinji vrh, ki je bila v minulem obdobju pogosto tako ali drugače poškodovana zaradi kraške burje oziroma poletnih atmosferskih razelektritev, se bo preneslo na novo lokacijo Sabotin. Status načrtovane RNMP-Poljane nad Koprno je novi investicijski program spremenil iz obljudene v daljinsko neobljudeno RNP, s čimer se bodo stroški projekta nekoliko zmanjšali. Za to

degradacijo se je Agencija odločila, ker je danes daljinski nadzor radiofrekvenčnega spektra zmogljivejši kot ob načrtovanju RNMS in to omogoča. V primerih, ko bodo zahtevane meritve v realnem času, pa bo Agencija na Obali uporabljala eno od merilnih vozil.

Agencija lahko meritve in nadzor opravlja le s pomočjo specialne profesionalne opreme. Za meritve do 3 GHz je merilna oprema locirana na vseh RNP, v treh merilnih vozilih in v dveh obljudenih RNMP. Pooblaščenim osebam Agencije je dostop do te merilne opreme možen iz katere koli točke omrežja.

Za mikrovalovno področje pa so RNP manj primerne, ker je nadzor nad 3 GHz možen le na mestu samem in ne več na daljavo. Vendar bo RNMS še dolgo časa nujen. Spreminjale se bodo tehnologije, vedno več bo digitalnih storitev, radijski nadzor pa bo še vedno potreben tudi do 3 GHz, ker tudi digitalne storitve potrebujejo nadzorovan RF spekter.

Investicijski program za tekoče leto v letu 2005 ni bil realiziran. V letu 2005 je bilo sklenjenih le nekaj pogodb za dobavo merilne opreme za mikrovalovno področje in za nekaj dodatne opreme.

Do realizacije novogradenj oz. do postavljanja novih RNP na novih lokacijah ni prišlo, ker Agencija ni pravočasno pridobila pravice do gradnje. Ustavilo se je pri sklepanju nepremičninskih pogodb, ker mnenje, ali naj bodo pogodbe dvo ali tripartitne, v katerih bi Agencija nastopala le kot uporabnica nepremičnine, ni bilo enotno. Oktobra 2005 je Agencija pridobila usklajeno stališče Strokovne komisije Vlade RS za upravljanje in razpolaganje s stvarnim premoženjem Republike Slovenije pri Ministrstvu za javno upravo ter Službe Vlade RS za zakonodajo, da lahko pravne posle v okviru nalog, ki so določene z ZEKom-om, Agencija sklepa samostojno in za svoj račun. Pravne posle, ki ne spadajo v okvir z zakonom določenih nalog in dejavnosti Agencije (npr. najem ali nakup parkirnih prostorov za zaposlene Agencije), pa je treba še vedno sklepati preko tristranskih pogodb s sodelovanjem ustanoviteljice. S tem se je odprla pot za nadaljevanje izgradnje RNMS.

V letu 2005 je obratovalo sedem daljinskih RNP. Število delujočih daljinskih RNP se v letu 2005 tako ni povečalo. Agencija je intenzivno uporabljala obe obljudeni nadzorni postaji RNMP-Jeruzalem in RNMP-Rašica, z merilnimi vozili pa je izvajala meritve radiofrekvenčnega spektra lokalno oz. mobilno. Tako je preverjala pokritost cestnega križa Slovenije s signalom operaterjev GSM in pokritost delov države z določenim radijskim signalom.

Projekt izgradnje RNMS se bo nadaljeval in bo končan predvidoma do leta 2008. Od takrat naprej so predvidena le še vzdrževalna dela na objektih in dobave dopolnilne merilne opreme, prilagojene za nadzor RF spektra sodobnih elektronskih komunikacij.

5.1.2 Realizacija nalog iz programa dela za leto 2005

Agencija je tudi v letu 2005 zagotavljala nemoteno uporabo radiofrekvenčnega spektra. Obseg zaključenih postopkov je bil v letu 2005 naslednji:

- Raziskala je 65 prijav škodljivega radijskega motenja. Pri tem je odkrila, da so vzroki za radijske motnje često kršitve določb iz ODRF, v nekaj primerih pa tudi posledica neoptimalnega projektiranja. V teh primerih je Agencija rezultate meritev opremila s komentarji oz. s predlogi za popravke ODRF.
- V okviru sistematičnega nadzora radiofrekvenčnega spektra oz. pri raziskavah radijskih motenj je odkrila 90 prekrškov. Obravnavala je kršitve zakona (oddajanje brez ODRF, kršenje določb ODRF, in drugo). Pooblaščenice osebe Agencije so ukrepale samo po ZIN-u, ne pa tudi po ZP-1.

- Opravila je 22 tehničnih pregledov ob zagonu radijskih postaj. Šlo je za preventivni ukrep, ki ga Agencija izvaja pri prvem vklopu radiodifuzne radijske ali TV postaje, saj te oddajajo z razmeroma velikimi močmi. Da bi pozneje lahko vsako povečanje ali zmanjšanje oddajne moči odkrili na daljavo, so ob zagonu opravili tudi meritve EPJ preko bližnjih RNP.
- V zvezi z raziskavami radijskih motenj je opravila tudi 8 izrednih tehničnih pregledov radijskih postaj, večinoma na oddajnikih, ki so motnje prijavili.
- Izvedla je 15 snemanj RA- in TV-spektra na različnih lokacijah na območju Slovenije. Rezultati so bili osnova za mednarodno koordiniranje radiodifuznih postaj in izdajanje ODRF, pri ugotovljenih kršitvah pa povod za inšpekcijsko ukrepanje.
- Izvedla je 8 preverjanj radiofrekvenčnega spektra v mikrovalovnem področju na raznih lokacijah. Šlo je za predhodne meritve v zvezi z uvajanjem novih digitalnih tehnologij (WiMax, MMDS, ...). Nekaj meritev v mikrovalovnem področju pa je bilo opravljenih zaradi prijav motenj na mikrovalovnih radijskih zvezah. Ker postaja mikrovalovno področje vedno bolj zanimivo za ponudnike raznih radijskih storitev, se bo povečal tudi obseg nadzora v tem frekvenčnem področju. Agencija se temu prilagaja s šolanjem kadrov za nove tehnologije in z nakupi posebne merilne opreme.

6 Odnosi z drugimi organi

Delo Agencije za potrebe Sveta za elektronske komunikacije (SEK) in Sveta za radiodifuzijo (SRDF) je pogojeno z zakonsko določenimi nalogami. Za delovanje obeh svetov zagotavlja Agencija finančna sredstva ter strokovno in administrativno podporo.

6.1 Svet za elektronske komunikacije

V okviru nalog, določenih z ZEKom-u, daje SEK Agenciji mnenja, priporočila in predloge glede telekomunikacijskih zadev, Agencija pa mu daje strokovno in administrativno podporo. Tako je Agencija SEK-u posredovala različna gradiva, kot na primer Program dela in finančni načrt Agencije ter Letno poročilo Agencije.

V letu 2005 je imel SEK 4 seje, katere se redno udeležujejo tudi predstavniki Agencije (direktor oz. namestnik direktorja, strokovni sodelavci).

6.2 Svet za radiodifuzijo

V skladu z dolžnostjo, ki jo Agenciji nalaga ZMed, je Agencija tudi v letu 2005 SRDF nudila tehnično, strokovno in administrativno podporo ter mu zagotovila sredstva za delo.

V letu 2005 je imel SRDF sedem rednih sej. Agencija je sodelovala pri tehnični, strokovni in administrativni podpori izvedbe sej (snemanje sej, nudenje strokovne podpore glede posameznih vprašanj, obravnavanih na sejah sveta, razpošiljanje gradiv, itd). Sej se poleg predstavnikov SRDF redno udeležujejo tudi predstavniki Agencije (direktor oz. namestnik direktorja in strokovni delavci).

6.3 Sodelovanje s slovenskimi ustanovami

Agencija ima vzpostavljeno stalno in občasno sodelovanje s številnimi ustanovami v državi, ki so pomembne za njeno delo in odločitve.

Agencija je pri svojem delu največ sodelovala z Ministrstvom za gospodarstvo. Pregledala je prevode pravnih aktov Svetovne poštne zveze za postopek ratifikacije, podala predlog sprememb ter Ministrstvo pozvala, da uredi vse potrebno za ratifikacijo aktov. Za mnenje Ministrstva je Agencija zaprosila tudi v primeru obveznosti uporabe nekaterih standardov kakovosti poštnih storitev ter razlage določenih členov ZPSto-1. Ob tem pa je Agencija

Ministrstvu podala svoje mnenje v primeru pogodbenih razmerij med Pošto in strankami po spremembi Pravilnika o vsebini splošnih pogojev izvajanja poštних storitev ter pripravila dopis glede neusklajene zakonodaje v skladu z drugim poročilom o implementaciji Poštne Direktive Evropske Komisije.

Agencija z Ministrstvom redno sodeluje pri pripravi uradnih dokumentov za Evropsko komisijo za področje upravljanja radiokomunikacijskega spektra in pri urejanju problematike RTTE direktive.

Na pobudo Direktorata za elektronske komunikacije pri Ministrstvu za gospodarstvo je Agencija sodelovala pri pripravi Strategije RS za prehod z analogne na digitalno radiodifuzijo.

Na povabilo Direktorata za medije pri Ministrstvu za kulturo je Agencija od aprila dalje aktivno sodelovala pri oblikovanju predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o medijih.

Agencija je Ministrstvu za finance podala mnenje glede vročanja tujih davčnih odločb v Republiki Sloveniji, Generalnemu sekretariatu Vlade RS pa je posredovala predlog popravkov previda Zakona o poštних storitvah v angleškem jeziku.

Agencija je v letu 2005 večkrat pozvala ministrstvo pristojno za pošto in Ministrstvo za zunanje zadeve k hitrejši ratifikaciji aktov Svetovne poštne zveze, ki predstavljajo temeljni pravni vir v mednarodnem poštne prometu, ki ga izvajajo nacionalni poštni operaterji (le ti so zavezani k spoštovanju in ravnanju v skladu s temi akti).

Prav tako Agencija sodeluje z Ministrstvom za obrambo pri sodelovanju z novoustanovljeno NARFA in pri pripravi dokumentov za NATO odbore.

Agencija je sodelovala tudi z drugimi državnimi organi, ki se vsebinsko navezujejo in posredno vplivajo na odločitve Agencije. To so predvsem Urad RS za varstvo konkurence, Urad RS za makroekonomske analize in razvoj ter Statistični urad RS.

Agencija je v okviru svojih nalog in pristojnosti zaprosila Urad RS za varstvo konkurence za mnenje in pomoč v zvezi z domnevno prepovedjo subvencioniranja ter zlorabo prevladujočega položaja Pošte Slovenije in ga obenem seznanila s problematiko določitve upoštevni trgov na področju poštne storitev.

V letu 2005 so se začeli dogovori med Agencijo in Statističnim uradom o sodelovanju na področju zbiranja podatkov s področja elektronskih komunikacij in poštne storitev. Ustanovljene so bile posebne delovne skupine za določene tematike, katerih skupen rezultat je osnutek protokola za izmenjavo podatkov med Agencijo in Statističnim uradom. Namen sodelovanja je razbremenitev poročevalskih enot in izboljšana kakovost podatkov. Rezultat sodelovanja so bili tudi zbrani in obdelani podatki za potrebe vprašalnika EUROSTAT-a o trgu poštne in kurirske storitve ter trgu elektronskih komunikacij.

Agencija je na Inšpektorat RS za elektronske komunikacije, elektronsko dopisovanje in pošto posredovala pobudo za inšpekcijski nadzor treh izvajalcev poštne storitve ter nanj naslovila vprašanje v zvezi s statusom izvajalcev kurirske storitve, ki so v preteklosti prejeli ugotovitveni sklep, da so izvajalci poštne storitve.

Banki Sloveniji je redno mesečno poročala agregirane podatke o gostovanjih tujcev in domačih uporabnikov Mobitela, Si.mobila, WWI in Debitela v javnih mobilnih telefonskih omrežjih doma in v tujini za potrebe njihove plačilne bilance.

6.4 Organi Evropske Unije

Agencija ima vzpostavljeno stalno sodelovanje z organi Evropske unije, z evropskimi združenji nacionalnih regulatornih organov, in drugimi ustanovami, ki so strateško

pomembne za njeno delo in odločitve nacionalnih razmerij ter za izmenjavo izkušenj in razreševanje vprašanj v skupnem interesu.

6.4.1 Evropska Komisija

Agencija spremlja aktivnosti sektorja za avdiovizualno in medijsko politiko generalnega direktorata za informacijsko družbo in medije Evropske komisije, in sicer zlasti na področju spreminjanja Evropske direktive o televiziji brez meja. Odziva pa se tudi na pobude Evropske komisije po tesnejšem sodelovanju evropskih regulatorjev pri preprečevanju širjenja sovražnega govora prek televizije.

Agencija je aktivno sodelovala pri delovanju naslednjih odborov s področja urejanja radiofrekvenčnega spektra: RSPG in RSC ter na področju radijske in terminalske opreme (RTTE direktiva) v odboru TCAM.

6.4.1.1 ERG

Agencija je stalna članica Združenje evropskih regulatorjev ERG (The European Regulators Group). Združenje ERG je bilo ustanovljeno z Odločbo 2002/627/ES z namenom vzpostavitve mehanizma, ki bi vzpodbujal sodelovanje in koordinacijo med nacionalnimi regulatornimi organi in Komisijo EU. Cilj združenja je prispevati k razvoju notranjega trga elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev. Praviloma se združenje ERG sestaja štirikrat letno, maja 2005 je združenje ERG gostila tudi Slovenija, v organizaciji Agencije.

6.4.1.2 PDC

Agencija se je udeležila dveh zasedanj Postal Directive Committee-ja v Bruslju. Agencija se je pri generalnem direktoratu za notranji trg – poštne storitve udeležila predstavitve rezultatov študij iz leta 2005 (WIK in Ecorys), pri oblikovanju katerih je aktivno sodelovala preko vprašalnikov ter predstavitve novih študij, ki jih izvajata WIK in PwC.

Evropski Komisiji je Agencija posredovala predlog tem za javno razpravo na temo nove Poštne Direktive. V okviru javne razprave pa je Agencija pripravila osnutek mnenja, ki bo pripomoček pri oblikovanju stališč Agencije glede predloga nove oz. spremenjene Poštne Direktive.

6.4.1.3 COCOM

COCOM (Communications Committee) je svetovalni organ Komisije EU pri izvajanju novih regulativnih nalog na najvišjem nivoju. Ustanovljen je bil na podlagi evropskega regulativnega okvira o elektronskih komunikacijah. Je platforma za izmenjavo informacij držav članic EU na področju uveljavljanja nove zakonodaje in kot takšen ključnega pomena za osvajanje tega kompleksnega področja tudi v Sloveniji.

Komisija EU podpira implementacijo regulativnega okvirja z izdajanjem poročil, ki jih pripravlja v sodelovanju z nacionalnimi regulatornimi organi. Agencija je s COCOM-om sodelovala pri zbiranju podatkov in pripravi 11. poročila o implementaciji regulativnega okvirja na področju elektronskih komunikacij. Predviden datum za izdajo tega poročila je februar 2006.

6.5 Sodelovanje z evropskimi regulatornimi organi

6.5.1 IRG

Agencija je stalna članica združenja neodvisnih regulatornih organov IRG (Independent Regulators Group) od decembra 2002. Namen Združenja IRG je izmenjava medsebojnih izkušenj in stališč o temah skupnega pomena kot so medomrežno povezovanje, univerzalne storitve in druge pomembne teme povezane z regulativo in razvojem evropskega trga

elektronskih komunikacij. Združenje IRG je vzpostavilo različne delovne skupine in izdelalo informacijski sistem med vsemi nacionalnimi regulatornimi organi – IRGIS. V letu 2005 je Agencija aktivno sodelovala na sestankih direktorjev evropskih regulatorjev, na sestankih skupine IRG/CN ter v naslednjih delovnih skupinah:

- IRG delovna skupina za fiksna omrežja: Delo skupine je bilo v letu 2005 usmerjeno na področja razvezave lokalne zanke, širokopasovnega dostopa, medomrežnega povezovanja ter regulacijo NGN. Poseben poudarek je bil dan govoru s pomočjo IP (VOIP) in njegovi vlogi naupoštevnihtrgih od 1 do 6.
- IRG delovna skupina regulativno računovodstvo: V skladu z novim regulativnim okvirom so se pripravila nova priporočila in načela vpeljave in najboljše prakse (PIBs) glede stroškovnega računovodstva in uporabe metodologij postavitve cen s pomočjo »Retail minus«. Usklajena osnutka sta bila konec leta 2005 posredovana v javno posvetovanje in bosta predvidoma sprejeta v začetku leta 2006. Omenjena priporočila bodo zelo pripomogla k lažjemu in bolj enotnemu uresničevanju smernic v prakso na celotnem področju EU.
- IRG delovna skupina o pomembni tržni moči: Delovna skupina je na podlagi sestavljenih vprašalnikov od nacionalnih regulatornih organov zbirala podatke o različnihupoštevnihtrgih. Delovna skupina je nato pridobljene podatke obdelala in sestavila poročilo o izkušnjah regulatorjev pri analizah na najbolj problematičnihupoštevnihtrgih kot so trg 10,11,12,15 in 16.

6.5.2 EPRA

Agencija je v letu 2005 kot članica združenja evropskih regulatornih ustanov s področja radiodifuzije EPRA sodelovala na dveh rednih letnih srečanjih, v okviru katerih so bile organizirane štiri delavnice – med njimi ena s področja nadzora programskih vsebin, na kateri so predstavniki Agencije pridobili informacije o možnostih za posodobitev slovenskega sistema nadzora programskih vsebin. Agencija redno sodeluje v korespondenci med članicami združenja EPRA, odgovarja na njihova vprašanja s področja regulacije radiodifuzije in spremlja odgovore drugih članic.

6.5.3 CEPT

6.5.3.1 ECC

Agencija je sodelovala in spremljala delo v mednarodnih odborih in delovnih skupinah WGSE, WGRA in WGFM ter pripadajočih projektnih skupinah SE19, UMTS/IMT-2000, UWB, SRDMG, strategija SRD, PMR/PAMR, MSS2GHz, BWA in drugo.

6.5.3.2 CERP

Agencija je sodelovala v več delovnih skupinah, in sicer udeležila se je štirih sestankov delovnih skupin WG »Policy issues«, »Standardization« in »Economics«.

Poleg tega je Agencija aktivno sodelovala v naslednjih projektnih skupinah: PT »Implementation of CEN Quality of Service Standards«, PT »Statistics«, PT »Cross border«, PT »Universal Service and its financing« ter PT »Cost accounting and price control systems«.

Enega izmed sestankov projektne skupine PT »Implementation of CEN Quality of Service Standards« je organizirala in izvedla Agencija.

6.6 Drugo mednarodno sodelovanje

V letu 2005 je Agencija izmenjala izkušnje z več predstavniki administracij držav, ki so jih zanimale organiziranost, delo in izkušnje slovenskega regulatorja. Ob tem je izvedla študijska obiska pri belgijskem (BIPT) in irskem (ComReg) regulatorju, s ciljem pridobiti čim več informacij s področja kakovosti izvajanja poštne storitve in uvajanjem stroškovnega računovodstva izvajalca univerzalne poštne storitve.

6.6.1 NATO

Agencija je skupaj z NARFA pri Ministrstvu za obrambo redno sodelovala pri delu odborov EAPC, FMSC in FMCS/PWG, odgovornih za upravljanje radiofrekvenčnega spektra.

6.6.2 ITU

Zaradi bližajoče se konference RRC-06 je Agencija še povečala svoje sodelovanje z Mednarodno telekomunikacijsko zvezo (ITU). V okviru priprav na konferenco je Agencija aktivno sodelovala na delovnih skupinah IPG, RPG, PT-1, PT-2, FM/PT22 in v skupini Adriatic Group. Cilj omenjenih skupin je predvsem priprava dokumentacije in strategij za konferenco RRC-06.

Z ITU-R je Agencija sodelovala tudi preko pisne korespodence (vprašalniki, krožna pisma), spremljala pa je tudi delo študijskih skupin S G.

6.6.3 UPU

Agencija je Mednarodni urad Svetovne poštne zveze (UPU) zaprosila za pridobitev statusa opazovalke v Administrativnem svetu te organizacije.

Udeležila se je zasedanja Administrativnega sveta Svetovne poštne zveze.

Aktivno je sodelovala pri delu Mednarodnega urada Svetovne poštne zveze z odgovori na nekatere vprašalnike, ki so bili pripravljeni na podlagi resolucij, ki jih je sprejel Kongres Svetovne poštne zveze v Bukarešti leta 2004.

Računovodsko poročilo

Pravna podlaga

Računovodsko poročilo je pripravljeno na osnovi določb:

- Zakona o javnih financah (UL RS 79/99, 124/00, 79/01, 30/02, 56/02),
- Zakona o računovodstvu (Uradni list RS 23/99, 30/02),
- Pravilnika o sestavljanju letnih poročil (Uradni list RS 115/02, 21/03, 134/03, 126/04),
- Navodila o pripravi zaključnega računa in metodologiji za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih (Uradni list RS 12/01)
- Slovenskih računovodskih standardov ter
- Sklepa o ustanovitvi Agencije za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije (Uradni list RS 60/01 in 52/02 in 80/2004).

Računovodsko poročilo sestavljajo:

1. Bilanca stanja s prilogami:
 - Stanje in gibanje neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev,
 - stanje in gibanje dolgoročnih kapitalskih naložb in posojil.
2. Izkaz prihodkov in odhodkov s prilogami:
 - Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov
 - Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti
 - Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka
 - Izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov
 - Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov

Vsi zgoraj navedeni izkazi so sestavni del tega poročila in so posredovani v prilogi.

7 Obrazložitve

7.1 Pomembnejša razkritja računovodskih izkazov

7.1.1 Bilanca stanja

skupine kontov	naziv	2005	2004	v 000 SIT ind. 2004/2004
AKTIVA				
00+02+04	opredmetena in neopredmetena dolgoročna sredstva	2.137.535	1.967.258	109
01+03+05	popravek vrednosti opredmetenih in neopredmetenih dolgoročnih sredstev	912.775	807.730	113
11	denarna sredstva na računih	549.935	307.112	179
12	kratkoročne terjatve do zavezancev	91.489	120.961	76
13+14+16+17	ostale kratkoročne terjatve	9.562	7.528	127
19	aktivne časovne razmejitve	2.420	3.739	65
Skupaj	AKTIVA	1.878.166	1.598.868	117
PASIVA				
21	obveznosti do zaposlenih	48.509	54.756	89
22	kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	23.089	24.582	94
23	druge kratkoročne obveznosti	12.719	20.222	63
29	pasivne časovne razmejitve - kratkoročno odloženi prihodki-pristojbine	48.675	120.961	40
930	dolgoročne rezervacije	60.800		
980	obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje	1.274.476	1.038.649	123
985	presežek prihodkov nad odhodki	409.898	339.698	121
Skupaj	PASIVA	1.878.166	1.598.868	117

7.1.1.1 Osnovna sredstva (sk. kontov 00 do 05)

Vrednost opredmetenih osnovnih sredstev so v letu 2005 povečali nakupi v višini 172,1 mio SIT. V decembru 2005 je Agencija kupila dodatni poslovni prostor na obstoječi lokaciji, za katerega načrtuje prenovu v letu 2006. S tem je zagotovljen poslovni prostor za nemoteno delovanje Agencije. Register osnovnih sredstev še vedno vključuje opredmetena osnovna sredstva na bivši lokaciji Kotnikova 19a, Ljubljana. V letu 2005 je Agencija ustanovitelju oziroma pristojnemu ministrstvu predlagala prevzem teh osnovnih sredstev, realizacija je v času poročanja še v teku.

Struktura po vrstah osnovnih sredstev je razvidna iz bilance stanja, struktura nakupov v letu 2005 pa v tabeli investicijskih odhodkov. Popravek vrednosti opredmetenih sredstev smo opravili v skladu z Navodilom o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (Uradni list RS št. 54/2002) in ga izkazujemo v breme konta 980 obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje in del kot strošek. Skupni znesek popravka vrednosti osnovnih sredstev znaša 109,4 mio SIT.

V skladu z Zakonom o računovodstvu in internim pravilnikom je Agencija opravila letni popis sredstev in obveznosti do virov sredstev po stanju na dan 31. decembra 2005. Na podlagi ugotovitev in predlogov popisne komisije je izvedla tudi knjigovodske odpise nekaterih osnovnih sredstev v višini 1,6 mio SIT.

7.1.1.2 Denarna sredstva (sk. kontov 10 in 11)

Agencija je v letu 2005 prosta denarna sredstva vezala v skladu s Pravilnikom o nalaganju prostih denarnih sredstev v Zakladnici enotnega zakladniškega računa države, delno pa pri poslovnih bankah pod pogoji, ki so na dan sklenitve pogodb veljali na bančnem trgu, oziroma jih je ponudila zakladnica. Na dan 31. decembra 2005 je stanje vezanih sredstev 538,6 mio SIT in stanje denarnih sredstev na računu ter v blagajni 11,3 mio SIT.

7.1.1.3 Terjatve (sk. kontov 12)

Na poslovanje Agencije je pomembno vplival ZEKom in Pravilnik o načinu izračuna plačil na podlagi obvestila, za uporabo radijskih frekvenc in za uporabo številčk (Uradni list RS št. 118/04). Zavezanci obveznosti do Agencije vplačujejo na račun Agencije. Tako v letu 2005 Agencija izkazuje terjatve do zavezancev na podlagi odločb o odmeri plačil za obvestila, radijske frekvence, številke in pošto na kontih skupine 12 in prihodke iz navedenih odločb na kontih skupine 762. Na dan 31. decembra 2005 znašajo terjatve do zavezancev na podlagi izdanih odločb 91,5 mio SIT. Podrobnejše podatke o izdanih odločbah o odmeri plačil prikazujemo v posebnem poglavju tega poročila.

Terjatve do zavezancev na podlagi izdanih sklepov iz obdobja 2002 do 2004, po stanju 31. decembra 2005, znašajo 48,6 mio SIT. Agencija te terjatve vodi ločeno v okviru skupine 12 in proti kontu skupine 29, skrbi za izterjavo in so prihodek državnega proračuna.

7.1.1.4 Kratkoročne obveznosti do virov sredstev (sk. kontov 20 do 29)

Stanje obveznosti do dobaviteljev na dan 31. decembra 2005 je v višini 23 mio SIT. Obveznosti za obračunane bruto plače za mesec december 2005 znašajo 48,5 mio SIT in obveznosti delodajalca za prispevke in davek 11,2 mio SIT.

Agencija ne izkazuje neporavnanih zapadlih obveznosti.

7.1.1.5 Dolgoročne rezervacije do virov sredstev (sk. kontov 93)

Agencija oblikuje dolgoročne rezervacije na podlagi 15. člena Sklepa o ustanovitvi Agencije in predstavljajo vir za morebitna izplačila odškodnin zavezancem po predhodni presoji njihovih odškodninskih zahtevkov do Agencije in vračil na podlagi sodnih odločb. Oblikovane rezervacije v znesku 60,8 mio SIT predstavljajo 4,3% letnih prihodkov.

7.1.1.6 Dolgoročne obveznosti za prejeta sredstva v upravljanje (sk. kontov 98)

Sredstva na tem kontu predstavljajo vir investicij. Poleg sedanje vrednosti opredmetenih sredstev stanje na tem kontu povečujejo presežki prihodkov nad odhodki preteklih let, ki jih, po sklepih Vlade RS, Agencija knjiži kot namenska sredstva za investicije. Obračunana amortizacija za leto 2005 v znesku 103,4 mio SIT zmanjšuje stanje teh sredstev. Konto izkazuje stanje 1.274 mio SIT. Stanje konta Agencija redno letno usklajuje z Ministrstvom za finance RS.

Agencija v letu 2005 ni realizirala kapitalskih naložb in posojil.

7.1.2 Izkaz prihodkov in odhodkov

skupine kontov	naziv	2005	2004	v 000 SIT ind. 2005/2004
	PRIHODKI OD POSLOVANJA	1.392.104	1.066.905	130
760	prihodki od plačil	1.373.803	984.782	140
763 del	prihodki od pristojbin	38	68.414	
761+762+763 del+764	ostali prihodki	18.263	13.709	133
skupaj	CELOTNI PRIHODKI	1.392.104	1.066.905	130
	ODHODKI	982.207	863.809	114
460	stroški materiala	23.897	20.408	117
461	stroški storitev	146.603	159.518	92
464	stroški dela	744.512	682.941	109
462	amortizacija	5.953		
463	rezervacije	60.800		
465+467+468	ostali drugi stroški	442	942	47
skupaj	CELOTNI ODHODKI	982.207	863.809	114
870-888	PRESEŽEK PRIHODKOV	409.897	203.096	202

7.1.2.1 Prihodki (sk. kontov 76)

Vrsta prihodka	v 000 SIT	str. %
od plačil na podlagi obvestila	293.106	21,1
od plačil za uporabo radijskih frekvenc	779.284	56,0
od plačil za uporabo številok	170.309	12,2
od plačil za izvajanje poštinih storitev	131.104	9,4
prihodki od prodaje poštinih nalepk	1.417	0,1
finančni prihodki	15.246	1,1
izredni	1.638	0,1
skupaj	1.392.104	100

Prihodki so izkazani po načelu nastanka poslovnega dogodka in znašajo 1.392,1 mio SIT. Agencija je za leto 2005 načrtovala celotne prihodke v višini 1.281 mio SIT in ustvarjeni prihodki za 8,6% presegajo načrtovane. Prihodki od prodaje poštinih nalepk predstavljajo pokritje stroškov Agencije za izdajo poštinih nalepk v skladu z ZPSto-1. Agencija ne izvaja tržne dejavnosti. Od leta 2005 dalje ne ustvarja več tekočih in investicijskih transfernih prihodkov.

7.1.2.2 Odhodki (sk. kontov 46)

Odhodki so izkazani po načelu nastanka poslovnega dogodka. V izkazu so zajeti vsi stroški, ki so nastali v letu 2005 ne glede na plačilno obveznost.

vrsta stroška	2005	str.v%	2004	str.v%	v 000 SIT ind. 2005/ 2004
stroški materiala	23.897	2,4	20.408	2,4	117,1
stroški storitev	146.603	14,9	159.518	18,5	91,9
stroški dela	744.512	75,8	682.942	79,1	109,0
amortizacija	5.953	0,6			
ostali stroški	61.242	6,2	942	0,1	
skupaj	982.207	100,0	863.810	100,0	113,7

Obrazložitev stroškov

Stroški ne odstopajo bistveno od načrtovanih in povečanje glede na preteklo leto je odraz večjega obsega aktivnosti Agencije. Primerjava dveh poslovnih let kaže na konstantno strukturo stroškov. Zaradi zahtevnosti dela in poslanstva Agencija zaposluje strokovnjake z visoko strokovnimi in specialističnimi znanji ter ustreznimi izkušnjami in referencami, kar se odraža na obsegu stroškov dela.

V postavki ostali stroški so vključene že obrazložene rezervacije.

7.1.2.3 Presežek prihodkov nad odhodki

Presežek prihodkov nad odhodki Agencija ugotavlja kot razliko med prihodki skupine 76 in stroški skupine 46. V izkazu prihodkov in odhodkov in v bilanci stanja za leto 2005 izkazuje Agencija presežek prihodkov nad odhodki v višini 409,8 mio SIT. Presežek je v 26% deležu ustvarjen z višjimi prihodki od načrtovanih.

Presežek namerava Agencija, po predhodnem soglasju ustanovitelja, porabiti v letu 2006 kot vir za investicije.

7.1.3 Bilanca prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka

v 000 SIT

KONTO	NAZIV	REAL 2005	FN 2005	% IZP. FN
I	SKUPAJ PRIHODKI	1.357.595	1.281.000	106
713	DRUGI PRIHODKI IZ NASLOVA IZVAJANJA JAVNE SLUŽBE	1.332.632	1.274.000	105
710	DRUGI NEDAVČNI PRIHODKI	24.963	7.000	357
II	SKUPAJ ODHODKI	1.110.514	1.281.000	87
	TEKOČI ODHODKI	938.371	910.600	103
400	PLAČE IN DRUGI IZDATKI ZAPOSLENIM	601.606	592.700	102
4000	Plače in dodatki	546.121	531.100	103
4001	Regres za letni dopust	11.721	13.000	90
4002	Povračila in nadomestila	37.012	32.500	114
4003	Sredstva za delovno uspešnost	518	12.300	4
4009	Drugi izdatki zaposlenim	6.234	3.800	164
401	PRISPEVKI DELODAJALCEV ZA SOCIALNO VARNOST	97.510	90.340	108
4010	Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	50.406	48.200	105
4011	Prispevek za zdravstveno zavarovanje	40.302	37.100	109
4012	Prispevek za zaposlovanje	341	350	97
4013	Prispevek za starševsko varstvo	569	590	96
4015	Premije kolek. Dodatnega pokojninskega zavarovanja	5.892	4.100	144
402	IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE	239.255	207.560	115
4020	Pisarniški in splošni material in storitve	52.094	38.000	137
4021	Posebni material in storitve	6.414	3.500	183
4022	Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	24.273	23.500	103
4023	Prevozni stroški in storitve	6.045	8.500	71
4024	Izdatki za službena potovanja	39.459	57.200	69
4025	Tekoče vzdrževanje	13.191	8.000	165
4026	Najemnine in zakupnine (leasing)	2.998	0	
4028	Davek na izplačane plače	64.965	46.100	141
4029	Drugi operativni odhodki	29.816	22.760	131
403	PLAČILA DOMAČIH OBRESTI			
409	REZERVE		20.000	
42	INVESTICIJSKI ODHODKI	172.143	370.400	46
420	NAKUP IN GRADNJA OSNOVNIH SREDSTEV	172.143	370.400	46
4200	Nakup zgradb in prostorov	94.184	100.000	
4201	Nakup prevoznih sredstev	9.867		
4202	Nakup opreme	14.398	103.400	14
4203	Nakup drugih osnovnih sredstev	0	69.000	0
4204	Novogradnje, rekonstrukcije in adaptacije	3.356	81.000	4
4205	Investicijsko vzdrževanje in obnove	0	10.000	0
4206	Nakup zemljišč in naravnih bogastev	1.883		
4207	Nakup nematerialnega premoženja	47.707	0	
4208	Študije o izvedljivosti projektov, projektna dokumentacija, nadzor in investicijski inženiring	748	7.000	11
III	PRESEŽEK (PRIMANJKLJAJ) PRIHODKOV NAD ODHODKI	247.081	0	

V tabeli so prikazani prihodki in odhodki za leto 2005 po načelu denarnega toka, primerjalno z načrtovanimi postavkami finančnega načrta Agencije za leto 2005, ki je izdelan po isti metodologiji.

7.1.3.1 Obrazložitev posameznih postavk

Agencija je realizirala 6% več prihodkov od načrtovanih. Drugi nedavčni prihodki so prejete obresti na vezane depozite in na vpogledna sredstva. Načrtovane tekoče odhodke smo presegli za 3%. Med stroški dela od načrtovanih odstopajo predvsem drugi izdatki, konto 4009, izplačana je bila dodatna nenačrtovana odpravnina. Nadalje od načrtovanih odhodkov odstopajo predvsem odhodki za opravljene storitve.

7.1.3.2 Investicijski odhodki (sk. kontov 42)

Načrtovani investicijski odhodki so bili realizirani 46%. Investicijske odhodke sestavljajo nakup potrebne opreme za načrtovani razvojni program radijsko nadzorno – merilni sistem Slovenije, nakup programske opreme za urejanje frekvenčnega spektra in opreme za posodobitev in vzdrževanje računalniškega sistema Agencije ter že omenjeni nakup dodatnih poslovnih prostorov. V letu 2006 bomo zaključili prenovo dodatnih poslovnih prostorov, ki smo jo že načrtovali za preteklo leto.

7.1.4 Izdane odločbe o odmeri plačila

Vrsta odločbe	2005	str. %	število odločb	2004	str. %	število sklepov	v SIT Ind 2005/ 2004
za obvestila	292.949.865	21,3	122	13.993.200	1,1	79	2094
za radijske frekvence	779.284.120	56,7	7600	459.899.921	37,4	6586	169
za številski prostor	170.309.175	12,4	188	568.061.758	46,2	148	30
za dovoljenja				65.000.000	5,3	14	0
pošta	131.104.000	9,5	19	118.120.333	9,6	19	111
zamudne obresti	349.953	0,0		3.416.545	0,3	9	10
Skupaj	1.373.997.114	100,0	7.929	1.228.491.757	100,0	6.855	112

Komentar k tabeli izdane odločbe o odmeri plačil

Pravne podlage za izdajo odločb o odmeri plačila v letu 2005 so: Zakon o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS št. 43/04 in 86/04), Pravilnik o načinu izračuna plačil na podlagi obvestila, za uporabo radijskih frekvenc in za uporabo števil (Uradni list RS št. 118/04), Zakon o poštnih storitvah (Uradni list RS št. 102/04), Pravilnik o načinu izračunavanja in plačevanja pristojbin za izvajanje poštnih storitev (Uradni list RS št. 134/03), Tarifa o vrednosti točke za plačilo na podlagi obvestila, za plačilo za uporabo radijskih frekvenc in za plačilo za uporabo števil za leto 2005 (Uradni list RS št. 35/2005) in Tarifa o plačilih za izvajanje poštnih storitev za leto 2005 (Uradni list RS št. 35/2005).

Pravilnik je s 1. januarjem 2005 uvedel tri ločene tarife in predpisal novo metodologijo izračunavanja plačil za posamezne vrste: obvestila, radijske frekvence in številke. Agencija je v preteklih letih zaračunavala pristojbine na podlagi enotne tarife. Iz navedenega razloga primerjava z letom 2004 ni realna in jo navajamo zgolj v informacijo.

Plačila na podlagi obvestila

Izračun obveznosti plačila zavezancev na podlagi obvestila bistveno odstopa od načina zaračunavanja pristojbin preteklih let, saj temelji na določitvi števila točk zavezanca v odvisnosti razporeditve zavezanca v ustrezen razred glede na njihov ustvarjen letni prihodek iz zagotavljanja javnih komunikacijskih omrežij oziroma storitev in ne več na pavšalno določenih pristojbinah, ki so bile za vse operaterje enake.

Plačila za uporabo radijskih frekvenc

Na višino plačil je v večji meri vplival spremenjen izračun plačil za radiodifuzne storitve, ki so ga povzročile spremembe fiksnega faktorja in faktorja, ki določa izračunano območje – D1. Pri pogojih iz leta 2004 je bilo plačilo za večje število dodeljenih radijskih frekvenc manjše od 300 SIT in ga Agencija ni zaračunavala, za leto 2005 pa so se plačila optimizirala.

Agencija je izdala 1.114 novih odločb o dodelitvi radijskih frekvenc in s tem sledila uvajanju novih tehnologij pri uporabi radiofrekvenčnega spektra. Zaradi povečanja zahtev v mobilni telefoniji (povečanja števila baznih postaj, povečanje uporabe UMTS, GPRS, EDGE, ...) je narasla tudi potreba po širših (dražjih) povezavah do in med baznimi postajami.

Plačila za uporabo števil

Podlaga za zaračunavanje plačil je bilo 174 odločb o dodelitvi številskih virov. Agencija ugotavlja racionalno ravnanje zavezancev, ki smotrno uporabljajo dodeljene številke vire in vračajo tiste, ki jih ne uporabljajo.

Plačila za pošto

Agencija je v letu 2005 izdala 19 sklepov o plačilu za izvajanje poštnih storitev. Višina plačila posameznega izvajalca je zmnožek števila točk, ki so določene v skladu s 3. členom pravilnika in vrednosti točke ob izdaji sklepa.

7.1.5 Izterjava odločb o odmeri plačila za leto 2005

Vrsta odločbe	2005	plačano	v SIT
			neplačano
za obvestila	292.949.865	292.802.083	147.782
za radijske frekvence	779.284.120	738.760.247	40.523.873
za številski prostor	170.309.175	169.153.525	1.155.650
pošta	131.104.000	130.186.000	918.000
Skupaj	1.373.647.160	1.330.901.855	42.745.305
struktura	100,0	96,9	3,1

Na dan 31. decembra 2005 znašajo odprte zapadle terjatve do zavezancev za plačilo za leto 2005 42,7 mio SIT, kar predstavlja 3% vseh izdanih odločb o odmeri plačila. Stopnja izterjave je 97%.

Ljubljana, 28. februar 2005

mag. Tomaž Simonič
direktor

Številka: 0911-1/2006/2